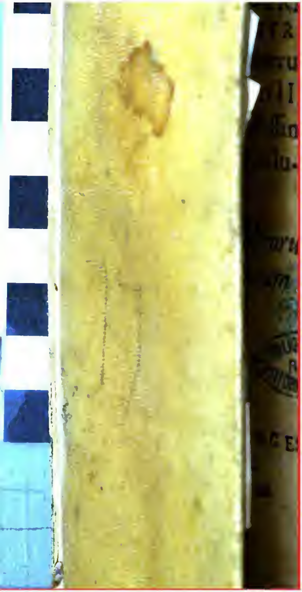

L.mi ET R.mi D. D.

...NINI ARCHIEP. JAN.

CLAVDII PTOLEMÆI, DE PRÆDICTIONIBVS ASTRONOMICIS, cui titulum fecerunt Quadripartitum, Libri IIII.

nunc primùm ex vetustissimo codice & interprete in lucem editi.

Eiusdem Fructus librorum suorum, siue Centum dicta.

)(*

PRAGÆ,
Typis CASPARI KARGESII.
Anno M. DC. X.
Sumptibus Iacobi Brechtani.

ILLVSTRISSIMO DOMINO LAMORALI DE Taxis, Sacri Romani Imperij Baroni, Sac: Cæs: Mai: Dapifero, ac per uniuersum Sacr: Roman: Imperium, nec non Burgundiam inferiorem supremo generali postarum Magistro, Domino meo Colendissimo.

CVM proximis mensibus ex Franckfordianis Nundinis vernalibus Pragam redirem, reperi Magni illius Claudij Ptolemæi librum de Astrorum

iudicijs ex bibliotheca cuiuſdam Nobiliſſimi, eiusq́; doctiſſimi viri furtim ad me allatum cùm religioſius propter codicis vetuſtatem adſeruaretur; viſus eſt pluribus doctis viris ſenſum Ptolemæi optimè aſſequutus fuiſſe magnus ille Interpres quisquis ille fuerit, maximeq́; ipſius verſio cum reliqua Auctoris doctrina conuenire, frequens ſpargitur rumor,

exci-

excitantur multi ſtudio habendi ſimilem interpretationem, & urgent, ut ipſis, & publicæ utilitati illius impreſſione velim ſatisfacere, fore affirmantes, ut multa Ptolemæi loca, quæ hactenus maximas ſeuerunt difficultates inter Mathematicos præcipuè iudiciarios intelligantur, ac clariſſimæ luci reſtituantur, qui hactenus tam diſſimili verborum inter-

pretatione magnis tenebris obuoluebantur. Post maximas preces ab amico, qui mihi attulerat illius Codicis tantùm copiæ habere potui, ut impressuræ satis esse posset, & in hanc breuiorem formam optimè cum suo Archetypo congruentem excudi curaui, ut huius facultatis studiosi præter doctissimi Interpretis ex remotiori angulo, & vetustatis tenebris nunc

pri-

primùm eruti commodiorem usuram, illius etiam nitidissima luce, tamquàm Enchiridio, ubiq; frui possint ad distinguendas errorum salebras, in quas impegerunt quotquot vulgatam versionem sunt consectati; Facem hanc qui tutiùs & ubiq; literatis omnibus protenderet, ut ita dicam, & defenderet viriliùs meum hoc qualecumq; studium fuerit, nullus erit

meo

meo iudicio par auctoritati tui nominis, Tassorum enim familia sicut præcipuos Europæ ferè totius Vrbes exornauit, ita & ubiq; Clarissimorum Virorum belli, pacisq; rebus præclarè gestis numerosam seriem attexuit, Hanc tui generis nobilitatem proprijs factis ita tu excoluisti semper, ut Illustriorem quotidie magis reddideris, & à Sacra Cæsarea Maiestate

iestate pluribus ijsq; grauibus rebus gerendis adscitus optimè Tassorum familiæ virtutem, & fidem Augustissimæ Domui Austriacæ probaueris, quorum narrationem epistolaris angustia ampliori Historiæ reseruat, Tibi præterea, ut optimo meo Mæcenati mea debentur omnia, beneficiorumq; in me collatorum seram fateor, eam tamen, quam mearum rerum tenuitas

tenuitas patitur, grate animi significationem exhibeo. Vale ad Nestoreos annos fœlix. Pragæ, Kal. Julij, Anno 1610.

Vestræ Illustriss:
Dominationis

Deditissimus
seruus

Jacobus Van Brecht
Bibliopola.

CLAVDII PTOLOMÆI mathematici, operis de Iudicijs Aſtrologicis libri quatuor.

LIBER PRIMVS.

DVo ſunt Syre, per quæ prædictiones aſtrologicæ extruuntur, præcipua & maxima. Vnum, quod primum ordine eſt, & poteſtate, quo deprehendimus quolibet tempore motus ſolis, & lunæ, & aliorum ſiderum, eorumq́ue poſitus inter ſeſe, aut ſpectantes terram. Alterum verò, quo mutationes quæ efficiuntur in corporibus, quæ congruunt ad illos poſitus, conſideramus per naturales qualitates ſiderum. Atq; harum doctrinarum prior habet propriam artem, etiamſi finis ſecundæ partis, quæ ſequitur,

non accedit: & proprio libro tibi explicata est, quantum fieri potuit, prolatis demonstrationibus.

Nunc verò de secunda parte non tam firma & perfecta dicemus, modò accommodato ad philosophiam, atq; ita ut neque conferat eius argumenta, amans veritatis, ad certitudinem alterius immotæ doctrinæ, cum cogitabit imbecillitatem communem, & difficultatem coniectandi de materiæ qualitatibus: neque tamen desperet considerationem, quantum possibilis est, tum multos euentus potiores, ac maioris momenti, in natura rerum manifestè appareat oriri à causa cœlesti. Solet autem fieri, ut artes difficiliores vulgi iudicijs vituperentur. Si quis autem doctrinam illam, quam dixi priorem esse ordine & potestate, calumniatur, planè cæcus existimandus est. Sed hæc altera facilius reprehendi potest. Aut enim, quia coniectura in aliquibus difficilis est, prorsus incerta dicitur. Alij, quia decreta vitari non possunt,

poſſunt, calumniantur eam tanquam inutilem. Conabimur ergo breuiter ante particularem præceptorum recitationem diſſerere, quatenus & poßibilis ſit, & utilis prædictio. Ac primùm de poßibili.

QVOD SIT ALIQVA prædictionum Aſtronomicarum ſcientia, & quò uſque progredi poſſit. I.

PRincipiò euidentißimum eſt, & non indiget verboſa confirmatione, diffundi vim quandam à cœlo in omnia quæ circa terram ſunt, & in naturam mutationibus obnoxiam: videlicet in prima elementa, quæ ſub luna ſunt: in ignem & aerem, quæ cœli motibus agitantur, & reliqua inferiora continent, & adficiunt terram & aquam, plantas & animantia. Nam & *ſol unà cum cœlo ſemper aliter afficit terreſtria, non ſolum iuxta quatuor vices anni, cum quibus*

congruunt generationes animantium, plantarum fœcunditates, aquarum fluxus, & corporum mutationes : verùm etiam quotidiano circuitu calefaciens, humectans, desiccans, & refrigerans certo ordine, & modo conueniente cæteris stellis, & nostro verticali puncto. Lunam verò, ut proximam terræ, influere in terrena, apparet eo, quòd plurima animantia & inanimata sentiunt vim luminis ac motus ipsius. Flumina crescunt & decrescunt unà cum ipsa : imitantur eius ortum & occasum, maris refluxus & affluxus : plantæ & animantia, vel tota, vel partes aliquæ, turgent ea crescente, & arescunt ea decrescente.

Deinde stellæ, tum fixæ tum errantes, significant in aere vel æstus, vel niues : unde & cætera terrena adficiuntur. Ipsæ verò inter se congressæ miscent potestatem, & varias efficiunt mutationes : in quibus etsi antecellit vis solis, pro generali constitutione, tamen reliquæ aut adijciunt aut diminuunt aliquid. Ac

Ac lunæ quidem effectus manifeſtiores & crebriores ſunt: ut in coniunctione, quadrantibus, & plenilunijs apparet. Reliquæ verò ſtellæ longiora interualla habent, & obſcuriores effectiones, dum aliàs apparent, aliàs occultantur, aliàs ad latitudinem aliquam diſcedunt. Quæ ſi quis conſiderabit, comperiet non ſolum corpora, poſtquam nata & abſoluta ſunt, adfici motu cœleſtium, ſed etiam ſemina ipſa initiò formam & incrementa, pro qualitate cœli, accipere. Quare agricolæ & paſtores præ cæteris diligentes, cum pecudes ad coitum admittunt, aut conſerunt agros, ex tempeſtatibus coniecturas de euentibus faciunt. Deniq; præcipui effectus & ſignificationes illuſtriores, ſolis & lunæ, & ſtellarum, adeò certæ ſunt, ut etiam ab ignaris phyſices ſola obſeruatione deprehendantur. Et in his quoſdam effectus, ortos à potentiore cauſa, & ſimpliciore naturæ ordine, etiam indocti, imò & bruta quædam animantia præſentiunt: ut ſtatas vices anni,

aut tempestatum discrimina. has enim sol præcipuè gubernat.

Sed effectus ortos à debilioribus causis, norunt hi quos necessitas ad obseruationem adegit: ut nautæ animaduerterunt particulares significationes pluuiarum & ventorum, quæ certis interuallis redeunt, propter lunæ aut stellarum fixarum configurationes ad solem: qui tamen, quia propter inscitiam nec tempora nec loca nota habent, nec planetarum circuitus, qui magnam vim habent, norunt, sæpe falluntur.

Quid autem obstabit, eum qui omnium stellarum, & solis & lunæ motus, tempora & loca nouit, & ex perpetua veteri obseruatione earum naturas didicit, non quales in ipso cœlo sunt, sed quales habeant facultates, & quos effectus: ut quòd sol calefacit, luna humectat: hunc inquam, quid vetat physica consideratione, & aptè, ex collatione omnium, tum qualitates temporum iuxta positus stellarum prædicere, quòd futura sint calidi-

ora aut humidiora, tum de hominum temperamentis ex cœli qualitate iudicare? veluti corpus alicuius eſſe tale, & mores animi tales, & ſecuturos eſſe tales euentus, quia cœli qualitas temperamento conueniens & idonea ſit ad bonum habitum: aut ſit contraria, & detrimenta adferat.

Ac tales effectus exiſtere, & vera arte proſpici ac prædici poſſe, ex his & ſimilibus liquet.

Quod autem aliqui calumniantur artem tanquam impoßibilem, etſi cauſæ prætexuntur, tamen has inanes eſſe ſic intelligi poterit. Primùm, cùm indocti, ut in conſideratione magna & multiplici: ſæpe hallucinentur: accidit, ut ſi qua vera prædicuntur, caſu magis quàm arte aliqua prædicta exiſtimentur. Sed iniquum eſt arti adſcribere errata, quæ ab imbecillitate profeſſorum oriuntur. Præterea multi quæſtus cauſa alias diuinationes venditant, nomine & dignitate huius artis, ac vulgo imponunt, multa præ-

dicentes, quæ non significantur naturalibus causis.

Horum vanitate deprehensa, sagaciores aliqui etiam cæteras prædictiones, quæ à naturalibus causis sumuntur, suspectas habent & damnant. Id autem iniustum est. Nam nec philosophia ideo tollẽda est è medio, quod nonnulli studium eius simulantes, praui sunt & impostores. Cæterùm manifestum est, etiam rectè eruditos in disciplinis, qui magna cum diligentia & dexteritate in hac arte versantur, sæpe falli, non propter eas causas quas iam recensui, sed propter rei naturam & imbecellitatem humani ingenij, quod magnitudinem artis non assequitur.

Primùm enim omnis doctrina de materiæ qualitate, ac præsertim ex multis diuersisq́; rebus concretæ, coniecturis potius quàm certa scientia constat. Deinde accedit & hoc, quòd veteres stellarum configurationes, à quibus exempla iudiciorum sumimus, nunquam omnino congruunt ad positum siderum sequen-

ſequenti tempore. Nam magis aut minus poſt longa interualla congruere poſſunt, prorſus autem conuenire nequaquam. Nunquam enim, aut certè non ijs ſpacijs quæ comprehendere homines poſſunt, fieri poterit, ut redeat idem poſitus ſiderum, & eadem terræ conſtitutio. Niſi quis inani oſtentatione iactare velit earum rerum perceptionem, quæ comprehendi nunquam poſſunt. Diſsimilitudo igitur exemplorum cauſa eſt, cur in prædictionibus aliquid ſit errorum. Conturbantur ergo iudicia de aere, hanc ipſam ob cauſam, quòd non redeunt ſimiles motus, etiamſi nunc de alijs cauſis variantibus aerem non dicam.

Quòd verò ad genethliaca attinet, & iudicia de ſingulorum temperamentis, multa concurrunt alia, quæ qualitates in mixtis variant.

Primùm enim diuerſitas ſeminis, ad ſuam cuiusq; generationis naturam, præcipuam vim confert: adeoq; dominatur, ut in eodem

aere & horizonte, tamen singula semina sui generis animantia gignant, humanum hominem, equinum equum.

Deinde regionum diuersitas non exigua discrimina in nascentibus efficit, etiam cum eadem sunt semina, ut hominum: & cum eodem cœli constitutio est, tamen magna est in diuersis regionibus dissimilitudo, quod ad corpora & ad animos attinet. Deniq; etiam cum illa quæ iam dixi, paria sunt, tamen educationes & consuetudines discrimina faciunt, in parte aliqua temperamenti, aut morum, aut casuum.

Etsi igitur vis maxima est circumfusi cœli, à quo & cætera quæ diximus suam vim sumpserunt, cum ipsa cœlo nihil conferant: tamen nisi quis ea cum cœlestibus causis coniunxerit, sæpe errabit, si volet omnes significationes à cœli motu sumere, etiam eas quæ non prorsus à cœlo pendent. Hæc cum ita se habeant, etsi interdum fallunt prædictiones, non tamen ars tota damnanda est. Vt

neq;

neq; gubernandi artem reijcimus, etiamſi ſæpe fiunt naufragia: ſed decet nos, ut in tanta & diuina profeßione, grato animo amplecti tantum, quantum aſſequi poſſumus: nec poſtulare de omnibus rebus certitudinem, tanquam ab arte penitus comprehenſa hominum ſagacitate: ſed ornare eam, & reddere inſtructiorem ijs coniecturis, quæ aliunde ſumendæ ſunt. Vtq; medicis non vertimus vitio, cum de morbo ægrotantis, & de eius natura, quædam ſciſcitantur. ita & hic non reprehendendum eſt, ſi qua de regionibus, genere, moribus, aut alijs accidentibus, requirenda eſſe dicemus.

QVOD SIT VTILIS doctrina de effectibus cœleſtibus. II.

Supra breuiter expoſui, poßibilem eſſe prædictionem, ex aſtrorum motibus ac natura ſumptam: & quòd ad accidentia aeris, ac

ad eas hominum dispositiones pertineat, quæ ab aere oriuntur, quæ sunt primordia facultatum & actionum corporis & animi, & certis temporum momentis venientes adfectus, aut morbi, & longæuitas ac vitæ breuitas, & alia quædam externa adiumenta aut detrimenta præcipua, naturali ordine nascentibus copulata: ut cum corpore res familiaris & conuictus, cum anima honores & dignitas, & horum mutationes pro tempore. Nūc de utilitate, ut propositum fuit dicemus. Sed prius constituendum est, quid utile velimus intelligi, & ad quem finem referri.

Si enim animi bona spectabimus, quid erit optabilius ad tranquillitatem, gaudium & oblectationem, multarum rerum humanarum & diuinarum consideratione? Si verò ad corporis utilitatem respicimus, hæc doctrina magis quàm ulla alia ostendit, quid cuiusq; constitutioni & temperamento proprium sit, & conueniens.

Quod verò non conducit ad opes augen-

das,

das, aut ad conſequendos honores, commune crimen eſt huic cum tota philoſophia: quæ quantum in ipſa eſt, talium bonorum non eſt largitrix, aut effectrix. Sed ut neq; hanc propterea damnamus, ita nec noſtram ſcientiam abijciemus, cum quidem alias maiores utilitates adferat.

Qui verò inutilem eſſe contendunt, hi non alia graui cauſa moueri ſe dicunt, niſi fatali neceßitate. Videtur enim ſuperuacuum, præuidere ea quibus occurrere diligentia, & quæ arte vitare non poſſumus. Sed id quoque inconſideratè dicitur.

Primùm enim, in his quæ neceſſariò accidunt, ignorantia in re ſubita & improuiſa, conſternationes animorum maiores & immoderatas lætitias efficit. Præuiſio verò adſuefacit & moderatur animum, ut ad ventura ſe confirmet, perinde ac ſi eſſent præſentia: ac præparat, nos ut placidè & conſtanter ea excipiamus.

Deinde nec exiſtimandum eſt, ſingula homini-

minibus à cœlesti causa accidere, tanquam prorsus ab immutabili & diuino decreto: & quasi lege lata de singulis, ut necessariò eueniant, nec poßit alia causa obsistere. Nam *ipse quidem motus cœlestis diuina quadam & æterna lege immutabilis est: sed inferiora fato naturali & mutabili variantur, cum quidem primas causas mutationum à cœlo accipiant, quæ accidunt eis subinde aliter per consequentiam.*

Ac hominibus multa accidunt propter generalem constitutionem, non ex propria particularis naturæ qualitate: ut quando propter magnas aeris conuersiones, quæ difficulter caueri poßunt, totæ gentes intereunt. sicut fit in ardoribus, aut pestilentia, aut diluuijs, cum semper inferior causa succumbat maiori & validiori. Alia verò eueniunt propter singulorum naturale temperamentum, ab exigua & imbecilli cœli actione orta. Hoc *discrimine animaduerso, perspicuum est, euentus, seu communes, seu particulares,*

res,

res, qui à cœlo tantum oriuntur, cui nulla vis obſiſtere poteſt, quodq́ vim maiorem habet quolibet contrà nitente, neceſſariò occidere.

Alij verò euentus, qui non à ſolo motu cœli oriuntur, ſi accedant oppoſita remedia, facilè mutantur: ſi verò non adhibeantur remedia, euentus ſequentur primas cauſas. Idq́ fit inſcientia hominum, non propter fatalem neceßitatem. Idem accidit in omnibus quæ habent cauſas naturales, & principia. Nam & lapides & plantæ, & animantia, & vulnera, & morbi, & ægritudines, partim neceſſarias habent effectiones, partim impediri oppoſitis remedijs poſſunt.

Sic igitur exiſtimandum eſt, naturæ ſtudioſos prædicere euentus, qui accidunt hominibus, tali doctrina, non inani aliqua opinione.

Quorum igitur euentuum multæ & magnæ cauſæ ſunt, hi ſunt ineuitabiles: ſed alij, qui leuiores habent cauſas, facile vitari poſſunt: ſicut medici, qui morbos arte obſeruant,

uant, diſcernere poſſunt letales, ab ijs qui ſunt curabiles.

De his igitur euentibus qui mutari poſſunt, ſic audiemus Genethliacum, cum talis ſit conſtitutio: Si fuerit conuerſio temperamenti corporis ſecūdum plus vel minus, iuxta hanc aeris qualitatem, morbus talis exiſtet. Sic & medicus de ulceribus iudicans, futurum prædicet: quæ ſerpent, quæ putrefactionem facient. Sic & de metallis dici poteſt: Magnes ferrum trahit. Vtrumq; enim ſi ſuæ naturæ relinquetur, & ignorentur impedientia, vim exercebit ſuæ naturæ propriam & primam. Sed ulcera nec ſerpent, nec putrefactionem facient, ſi contraria curatio acceſſerit: nec ferrum trahet magnes, ſi magneti allium fuerit illitum. Sicut igitur hæc impedientia fato aliquo naturali contrariam habent vim, ſic & de inclinationibus à cœlo ortis dicatur, cum aut ignorantur futura, aut non impediuntur contrarijs rebus; primæ naturæ ſeriem ſequentur.

Sed

Sed cum prævidentur & cauentur naturalibus remedijs, quæ vim habent contrariam quaſi fatali ordine, aut prorſus auertuntur, aut mitigantur euentus.

Deniq; cum eadem vis conſpiciatur in quatuor anni partibus, & in particularibus corporum mutationibus, mirum eſt cur omnes fateantur generales prædictiones poßibiles eſſe, eiſq; fidem habeant, & diligentiam in cauendo adhibeant. Nam quatuor anni tempora, & fixarum ſignificationes, & lunæ poſitus, plurimi & obſeruant, & magna diligentia remedia opponunt: æſtum leniunt rebus frigeſacientibus, hyemem calefacientibus: & in uniuerſum dant operam, ut temperamentorum mediocritates efficiant. obſeruãt & ſtellas fixas, ante quatuor anni tempora, & ante nauigationes. In coitu verò pecorum, & ſerendis plantis, lunæ poſitus conſiderant: neq; hanc diligentiam aut impoßibilem, aut inutilem eſſe cenſent. Cur igitur in particularibus negant poßibilem prædictionem

onem aut utilem esse, cum ex reliquarum proprietatum mixtura, maior aut minor æstus aut humiditas prædicitur?

Cum autem manifestum sit, generales æstus minus sentire eos qui frigida opponunt: potest eodem modo in singularibus fieri, ut opponantur remedia aduersus ea quæ augent immoderatos ardores, peculiariter in hoc temperamento.

Sed errores in singularibus eo sæpius accidunt, propterea quòd difficulter præuideri possunt, quod etiam in reliquis artibus accidit, eisq; fidem detrahit. Deinde plerunq; contraria remedia negliguntur: ac rarißima est natura adeò felix, quæ inde usq; ab exordio non fuerit impedita. Inde fit ut existimentur omnia immutabiliter euenire, nec caueri posse.

Sic igitur statuo: Vt præuisio, etsi interdum fallimur, tamen aliqua poßibilis est, & animaduersione digna: sic & doctrinam de cauendis malis, etiamsi non omnia auertit,

tamen

tamen cum aliqua depellat, ſeu magna, ſeu parua, ſtudioſe amplecti, & magni lucri inſtar ducere conuenit.

Hæc cum Ægyptij intelligerent ita ſe habere, qui hanc artem maximè celebrarunt, prædictionibus aſtronomicis ſemper medicam artem adiunxerunt. Neq; *enim expiationes & auerſiones, & remedia aduerſus futura aut præſentia mala, communia vel particularia, tradidiſſent, ſi in hac opinione fuiſſent, auerti aut tolli ea non poſſe.* Nunc *verò remedia, quæ naturæ ordine contrarias effectiones habent, ſecundo fati loco ponentes, prædictionibus ad uſum omnium adiunxerunt: quorum doctrinam vocant coniunctionem medicinæ & mathematicæ, ut ex aſtrorum contemplatione temperamenta, & futuros euentus, & proprias eorum cauſas iudicarent.* (Nam *ſine horum cognitione, ſæpe etiam remedia fallunt, cum non omnibus corporibus & morbis eadem congruant)* *At ex medica arte auerſiones futurorum*

mor-

morborum,& remedia præsentium sumerẽt, non fallentia, quantum fieri poteſt, ex ijs quæ ſingulis congruunt aut aduerſantur.

Hæc breuiter hactenus dicta ſunt, deinceps verò præcepta tradenus, ut in docendo fieri ſolet, ordientes à cœleſtium qualitate, iuxta obſeruationes veterum, ad phyſicam rationẽ conuenientes. At primum de ſtellarum errantium & ſolis & lunæ poteſtate dicemus.

DE STELLARVM ERrantium poteſtate. III.

Conſtat, ſolem vim habere calefaciendi, & moderatè deſiccandi: quæ effectiones facilius percipiuntur, propter eius magnitudinem, & euidentes mutationes in anni vicibus. Quo enim propius ad verticem noſtrum accedit, eo magis efficit calorem & ſiccitatem Luna verò antecellit humectando, quia terræ proxima eſt, & vicina humidis vaporibus. Manifeſtè igitur hoc modo & corpora adficit,

cit, mollia reddit, & putrefacit plerunq;: aliquantulum verò & calefacit, propterea quòd à ſole lumen accipit. Saturnus magis frigefacit, & aliquantulum deſiccat: quia longiſsimè, ut videtur, à calore ſolis, & ab humidis vaporibus diſtat. Cæterum Saturni & aliarum ſtellarum vires, conſtituuntur pro varietate adſpectuum ſolis & lunæ. Nam ſecundum magis & minus, horum adſpectus aeris conſtitutionem variant. Stella Iouis temperatæ naturæ eſt, cum media feratur inter Saturnum frigefacientem, & Martem urentem. Calefacit autem & humectat: ſed quia calefaciendi vis antecellit, fœcundi ab eo venti excitantur.

In ſtella Martis antecellit vis deſiccandi: ſimul autem urit, ſicut congruit igneo ipſius colori, & ſolis vicinitati, cum proximè ei ſolis orbis ſubiectus ſit.

Stella Veneris, quod ad temperatam naturam attinet, ſimilis eſt Iouis, ſed conuerſo ordine. Etſi enim calefacit, quia ſoli vicina eſt,

na eſt, tamen minus calefacit quàm Iupiter: & magis humectat, ſicut & luna, propter magnitudinem corporis ſui, attrahens humidos vapores, ex locis terræ vicinis.

Mercurij ſtella ferè parem vim habet, aliquando in deſiccando & abſorbentis humiditatibus, quia nunquam à ſole procul recedit, ſecundum longitudinem: aliquando vero in humectando, quia vicinus eſt lunæ, quæ terræ proxima eſt. Subitas autem mutationes efficit in utramq; partem, incitatus celeritate ſua, qua vehitur circa ſolem.

Hæc cum ita ſe habeant, cumq; quatuor ſint humores, duo fœcundi & viuifici, calidus & humidus: per hos enim omnia coaleſcunt & roborantur: E contrà verò duo ſint exitiales & detrimentoſi, frigidus & ſiccus, per quos omnia diſsipantur & interficiuntur: tradidit vetuſtas, beneficas eſſe duas ſtellas, Iouem & Venerem: & præter has, lunam, propter temperatas naturas, quia exuberant in eis calor & humor. Saturnum verò, &

Martem

Martem, tradiderunt eſſe maleficos: quia vim contrariam habent, alter frigefaciendi, alter deſiccandi. Solem verò & Mercurium propter communem naturam effectus in utramq; partem habere, & accommodare ſuam naturam ad eas ſtellas, cum quibus ſunt, tanquam medios.

DE MASCVLINIS ET fœmineis ſtellis. IIII.

Rurſus cùm duo primarij ſexus ſint, maſculinus & fœmineus, vis ſtellarum, quas ſupra recenſui, humidior congruit ad fœmineam naturam. Nam fœminea uniuerſaliter humidiora ſunt, calidior verò congruit ad maſculinum ſexum. Quare conuenienter Luna & Venus dicuntur eſſe fœmineæ ſtellæ, quia humiditas in eis abundat: Sol autem, & Saturnus, & Iuppiter, & Mars, maſculi. Mercurius verò particeps eſt utriusque naturæ, cum pariter & ſiccitates & humiditates efficiat. Dicun-

Dicuntur autem ſtellæ & vim maſculam & fœmineam recipere, à poſitu quem habent ad ſolem. Maſculi enim ſunt planetæ, cum ſunt Eoi, ac ſolem antecedunt. Econtra verò fœminei, cum ſunt veſpertini & ſequentes ſolem.

Deinde & pro poſitu ad horizontem, differunt. Maſculi ſunt, velut orientales, in quadrante ab ortu ad medium cœli, & ab occaſu ad imum cœli, in reliquis duobus quadrantibus fœminei ſunt, tanquam occidentales.

DE DIVTVRNIS ET nocturnis. V.

Similiter & cum temporum duo ſint diſcrimina præcipua, dies & nox: dies magis ad maſculam naturam congruit, quia maior interdiu calor eſt, & naturæ ad agendum acriores ſunt: nox verò ad fœmineam, propter humiditatem, & quietis appetitionem. Tradunt igitur, nocturnas ſtellas eſſe Lunam & Vene-

Venerem: diurnas verò Solem & Iouem: participem verò utriusq; conditionis Mercurium: cum eſt Eous, diurnum: cum verò veſpertinus eſt, nocturnum. Vtriq; verò conditioni attribuerunt maleficorum alterum, ſecuti non ſimilitudinem qualitatis, ſed diuerſitatem. Nam cum ſtellis bonæ conſtitutionis adiunguntur ſimiles, bonitatem earum augent: ſed exitialibus admixtæ diſſimiles, coërcent malitiæ vehementiam. Ideo Saturnum, qui frigidus eſt, adiunxerunt calori diurno: & Martem ſiccum nocturnæ humiditati. Sic uterq; à contraria conſtitutione factus moderatior, magis erit tẽperatus.

QVID VALEANT DIuerſi poſitus ad Solem. VI.

Iam & propter poſitus ad Solem, intendunt aut remittunt ſuas vires Luna, Saturnus, Iupiter, & Mars. Luna enim à con-

iunctione, donec apparet dimidiata, magis est rigatrix. Inde usque ad plenilunium calefacit. A plenilunio, donec iterum dimidiata apparet, desiccat. Ab eo tempore, donec occultatur, frigefacit.

Errantes verò stellæ, donec sunt matutinæ, usq; ad primam stationem, magis humectant: à prima statione, donec initiò noctis oriuntur, magis calefaciunt. Ab ortu autem vespertino, usq; ad secundam stationem, magis desiccant. A secunda statione, usq; ad occultationem, magis frigefaciunt. Manifestum est autem, inter se commixtas, magnā varietatem qualitatum in hoc circumfuso aere efficere, ita ut propria cuiuslibet stellæ qualitas dominetur: sed tamen aliqua ex parte, propter positum repugnantium, coërceatur.

DE VIRIBVS STELLARUM FIXARUM. VII.

Sequitur

Sequitur ut stellarum fixarum proprias effectiones percurramus, deprehensas in earum naturis: quas ita recitabo, ut ad similitudinem Planetarum accommodem. Ac initiò à Zodiaco ordiemur.

Stellæ in capite Arietis vim habent mixtam, ex natura Martis & Saturni. Quæ verò sunt in ore, vim similem habent Mercurio, & nonnihil Saturno. Quæ verò sunt in pede posteriore, sunt Martiæ. In cauda Venereæ sunt.

Vbi Tauri signum quasi amputatum cernitur, Venereæ sunt: Pleiades verò Lunam & Martem referunt. In capite inter Hyadas una lucidior & rutilans, quæ facula dicitur, Martia est.

Geminorum signum in pedibus stellas habet similis naturæ, congruentes cum Mercurio, & nonnihil cum Venere. Sed lucidæ in fœmore, Saturninæ sunt. In capitibus duæ lucidæ: quarum altera præcedens Mercurium refert, & nominatur Apollo: altera se-

quens Martia est, & vocatur Hercules.

In Cancri oculis stellæ duæ sunt, similem effectum habentes, congruentes Mercurio, & aliquantulum Marti. In brachijs Saturnum & Mercurium referunt. Ille verò in pectore gyrus nebulosus, vocatur Præsepe, Martius & Lunaris: iuxta quem utrinque positi, vocantur Asini, Martij sunt & Solares.

In Leonis capite duæ Saturninæ sunt, & nonnihil Martiæ. In ceruice tres Saturnum referunt, & nonnihil Mercurium. At lucida in corde, quæ vocatur Regulus, Martem & Iouem refert. Quæ sunt in ilio, & una in causa splēdida, Saturninæ sunt & Venereæ. Aliæ in fœmoribus Venerem, & nonnihil Mercurium referunt.

Stellæ in Virginis capite, & una supra alam Australem, referunt Mercurium, & nonnihil Martem. Reliquæ in ala & in cingulo lucidæ Mercurium, & nonnihil Venerem referunt. Lucida verò in ala boreali, quæ vocatur Vindemitor, Saturnum & Mercurium refert. Spica autem Venerea, & ali-

quantulū Martia eſt. Aliæ in extremis pedibus,& fimbria veſtis, Venereæ,& aliquantulum Martiæ ſunt.

In chelis,ſeu iugo, effectus habent ſimiles Ioui & Mercurio. Mediæ Saturninæ, & aliquantulum Martiæ ſunt.

In ipſo Scorpio lucidæ in fronte ſunt Martiæ,& aliquantulum Saturninæ. Tres verò in corpore,quarum media rutilans & lucidior vocatur ἀντάρης, Martem, & nonnihil Iouem referunt. quæ verò ſunt in nexibus caudæ,Saturninæ ſunt, & nonnihil Venereæ. Aliæ,in aculeo Mercurium & Martem referunt. Ille verò gyrus nebuloſus, Martius & Lunaris eſt.

Stellæ ſagittarij, quæ ſunt in cuſpide ſagittæ,Martiæ ſunt,& Lunares. In arcu,& ea nerui parte,quæ manu prehenditur,Iouis & Martis naturam referunt. Gyrus in facie Solaris & Martius eſt. Aliæ in faſcia & dorſo, Iouis & Mercurij naturam referunt. Aliæ in pedibus,ad Iouis & Saturni

naturam accedunt. Figura autem quatuor laterum in cauda, Venerea est, & aliquãtulum Saturnina.

Stellæ in Capricorni cornibus Venereæ sunt, & aliquantulum Martiæ: in ore Saturninæ sunt, & aliquantulum Venereæ. In pedibus & ventre, Martiæ & Mercuriales. In cauda, Saturnum & Iouem referunt.

Stellæ Aquarij in humeris, manu sinistra, & veste, Saturninæ sunt, & Mercuriales. In fœmoribus, magis Mercuriales sunt, minus verò Saturninæ. In effuso latice, Saturnum, & aliquantulum Iouem referunt.

Stellæ in capite piscis Australis, Mercuriales, & aliquantulum Saturninæ. In corpore, Iouis & Mercurij naturam referunt: in cauda & in filo Australi ad Saturnum, & aliquantulum ad Mercurium accedunt. In corpore & spina piscis Borealis Martiæ sunt, & aliquantulum Venereæ. In filo Boreali accedunt ad Saturni & Iouis naturam. Lucida in nodo, Martia est, & nonnihil Mercurialis.

Inte-

In regione ſeptentrionali Zodiaci lucidæ in Vrſa minore, Saturninæ ſunt, & nonnihil Venereæ. Stellæ in Vrſa maiore, Martiæ ſunt. Sub cauda huius Coma Berenices, Lunaris & Venerea eſt. Draconis ſtellæ lucidiores, Saturninæ, Martiæ & Iouiales ſunt. Cephei, Saturninæ & Iouiales. Bootæ, Mercuriales & Saturninæ. Lucida & rutila quæ vocatur Arcturus, Iouialis eſt, & Martialis. Corona ſeptentrionalis Venerea eſt, & Mercurialis. Geniculator, Mercurialis. Lyra, Venerea eſt, & Mercurialis. Gallina, ſimiliter. Caßiopea, Saturnina eſt, & Venerea. Perſeus, Iouialis & Saturninus. Gyrus in capulo enſis, Martius & Mercurialis.

In Auriga lucidiores, Martiæ & Mercuriales. Serpentarij, Saturninæ ſunt, & Venereæ. Serpens verò ipſe, Saturninus & Martius eſt. Sagitta, Martia eſt, & nonnihil Venerea. Aquila, Martia eſt, & Iouialis. Delphinus, Saturninus & Martius.

 Luci-

Lucidiores stellæ equi, Martiæ sunt, & Mercuriales. Andromedæ, Venerea est. Deltæ, Mercurialis est.

In regione Australi. In pisce Australi rubra lucida stella, est Venerea & Mercurialis. Ceti stellæ, Saturninæ sunt. Orionis humeri, Martij & Mercuriales. Reliquæ eius stellæ lucidiores, Iouiales sunt, & Saturninæ. Extrema lucida Eridani, Iouialis: & reliquæ sunt Saturninæ. Lepus, est Mercurialis. Canis, Venereus. Sirius in rostro fulgens, Iouialis, & nonnihil Martius. Hydræ lucidiores, Saturninæ sunt, & Venereæ. Crater, Venereus est, & nonnihil Mercurialis. Coruus, Martius est & Saturninus. In Argo naui lucidiores, Saturninæ & Iouiales. In Centauro hu[illegible] figura, Venerea & Me[illegible] guræ lucidiores [illegible] Lucidiores [illegible] nihil M[illegible] h[illegible]

DE ANNI TEMPORIBUS, & quatuor angulorum natura. VIII.

Atq; hæ ſunt ſtellarum propriæ vires, ut à veteribus obſeruatæ ſunt. Conſideranda ſunt autem & anni tempora: ver, æſtas, autumnus & hyems.

In vere abundat humiditas: quia ſoluto frigore, diffundi aer calore incipit.

Æſtas calidior eſt, quia ſol propius ad verticem noſtrum accedit.

Autumnus ſiccior eſt, quia propter æſtum præteritum exhauſtæ ſunt humiditates.

Hyems frigidior eſt, quia tum à vertice noſtro ſol longiſsimè diſtat.

Quanqu[illegible] tem ſigniferi nullum eſt initium, cu[illegible], conſtituerunt tamen [illegible] m ſi[illegible], in quo æquinocti- [illegible] ve[illegible] idam [illegible] uram [illegible] nte in[illegible] ein- [illegible] qua [illegible]

 in

Omnia enim animantia prima ætate, dum tenera ſunt & mollia, ut ver, humore abundant. Deinde ſecunda ætate, donec manet vigor, magis calent: ut æſtas. Tertia, cum vigor langueſit, & initium eſt conſumptionis, ſiccitas maior eſt: ut in autumno. Poſtremò frigidior eſt, ut hyems, quæ proxima eſt morti.

Sic & quatuor angulorum naturæ differunt, à quibus venti, qui totas illas partes occupant, ſpirant.

Orientalis angulus ſiccior eſt: quia cum ibi ſol eſt, ea quæ nocte rigata fuerant, ſtatim incipiunt areſieri: & ſubſolani ſunt ſine humore, & areſaciunt.

Meridies calidior eſt: quia ſol in medio faſtigio ardentior eſt: & quia medietas cœli magis ad meridiem declinat, pro ſitu terræ quæ habitatur. Suntq́; Auſtri calidi, & rariſici.

Occidens humidus eſt: quia cum ſol eò acceſſit, exhauſtæ humiditates interdiu, diffundi

di incipiunt. Suntq́; Zephyri, teneri & humectantes. Arctoa regio frigida eſt, quia pro ſitu terræ, quæ habitatur, longiſsimè abeſt à cauſa caloris, videlicet ſolis faſtigio, cum ibi ſit contrarium faſtigium. Suntq́; Boreæ frigidi & congelatores.

Hæc diſtinctio utilis eſt ad dijudicandas ſingularium commixtiones. Nam *propter has conſtitutiones temporum, anni, ætatum, & angulorum, nonnihil variant ſtellarum effectiones.*

Purior eſt enim qualitas, & validior in loco congruente: ut calidæ in calidis locis, humidæ in humidis. In contrarijs verò dilutior ac imbecillior, ut in frigidis locis calefactiuæ, & in ſiccis humidæ, & aliæ in alijs ſimiliter, pro proportione, & qualitatum commixtione.

DE SIGNIS TROPICIS, æquinoctalibus & bicorporeis. IX.

His expositis, annectendæ erant & naturales proprietates duodecim signorum. Ac generales eorum vires congruunt cum suis temporibus. Sed quædam proprietates sumuntur à familiaritate solis, lunæ, & reliquarum stellarum, sicut postea dicetur. Prius enim vires quas per sese & erga sese inuicem habent, explicandæ sunt.

Primum discrimen est signorum: ut alia dicantur esse Tropica, alia Æquinoctialia, quorum utraq; sunt mobilia: deinde alia firma, alia bicorporea.

Tropica sunt duo: proximum à Solstitio æstiuo, hoc est, partes triginta Cancri: & proximum à Solstitio hyberno, ut partes triginta Capricorni. His à re nomen inditum est: quoniam sol, ubi hæc ingressus est, retrò conuertitur, flectens cursum in contrariam latitudinem: in Cancro æstatem efficiens, in Capricorno hyemem.

Sunt & Æquinoctialia duo: vernum Aries, & autumnale Libra, quibus & ipsis à re no-

re nomen inditum eſt. Quia cum Sol ad illa peruenerit, per omnes terras æqualia ſpacia ſunt diei & noctis.

Ex reliquis octo ſignis quatuor firma vocantur, quatuor bicorporea.

Sunt autem firma, proxima Tropicis & Æquinoctialibus, Taurus, Leo, Scorpius, Aquarius: quòd per horum tempora, cum ad ea ſol acceſſit, humiditates, calores, ſiccitates, & frigiditates vehementiores & firmiores in corporibus noſtris efficiantur: non quòd tunc aeris ſtatus ſua natura ſit ſimplicior, ſed quia vires qualitatum mora facilius ſentiuntur, poſtquam aliquandiu in iſtis temporibus verſati ſumus.

Bicorporea & mediocria ſunt, quæ poſt firma numerantur: Gemini, Virgo, Sagittarius, Piſces. Quia enim inter firma, Tropica & Æquinoctialia interiecta ſunt, initio & fine ſimiles cum illis naturas habent.

DE MASCVLINIS ET fœmineis ſignis. X.

Præterea ſex ſigna attribuerunt maſculæ naturæ & diurnæ, totidemq́ʒ fœmineæ & nocturnæ. Ordo autem traditur continuus, ut diei nox adiuncta eſt, & copulatio neceſſaria eſt maris & fœminæ. Si igitur ſumatur initium ab Ariete, propter cauſas quas diximus, ſicut & maſculus dominator ac prior eſt, quia actiuum ſemper prius eſt paſſiuo, Aries & Libra erunt maſcula & diurna. Accedit huc, quòd circulus æquinoctij per hæc deſcriptus, primam & validiſſimam omnium agitationem efficit. Ab his continua ſerie maſculinis fœminina ſubijciuntur.

Nonnulli verò maſculina ſigna, ab orientali ſigno quod ὡϱόσκοπος *dicitur, nominant. Sicut enim aliqui Tropicorum initia ſumunt à lunari circulo, quòd celerrimæ ſint Lunæ conuerſiones: ſic & maſcula ſigna ordienda ſunt ab horoſcopo, propter Subſolanum.*

num. Iam hi rurſus continua ſerie vices maſculinorum & fœmininorum conſtituunt.

Alij totum circulum in quadrantes diuiſerunt, ac matutina & maſcula ab horoſcopo uſq; ad medium cœli conſtituunt, & his oppoſita ab occaſu ad imum cœli: veſpertina verò & nocturna, duos reliquos quadrantes.

Sunt & aliæ appellationes, ſignis accommodatæ à formis: ut alia dicuntur quadrupedia, alia terreſtria, alia dominantia, alia fœcunda, aut aliquid huiuſmodi: quæ cum ex ipſis figuris manifeſta ſint, ſuperuacaneum duxi eas appellationes recenſere, cum quidem antea ſignorum qualitates expoſuerim, quomodo in iudicijs utiliter vires earum conſiderentur.

DE ASPECTIBVS SIgnorum. XI.

Primùm aſpectus partium Zodiaci, qui figuras certas efficiunt, aliquam inter ſe familiaritatem habent. *Pri-*

naturam accedunt. Figura autem quatuor laterum in cauda, Venerea est, & aliquãtulum Saturnina.

Stellæ in Capricorni cornibus Venereæ sunt, & aliquantulum Martiæ: in ore Saturninæ sunt, & aliquantulum Venereæ. In pedibus & ventre, Martiæ & Mercuriales. In cauda, Saturnum & Iouem referunt.

Stellæ Aquarij in humeris, manu sinistra, & veste, Saturninæ sunt, & Mercuriales. In fœmoribus, magis Mercuriales sunt, minus verò Saturninæ. In effuso latice, Saturnum, & aliquantulum Iouem referunt.

Stellæ in capite piscis Australis, Mercuriales, & aliquantulum Saturninæ. In corpore, Iouis & Mercurij naturam referunt: in cauda & in filo Australi ad Saturnum, & aliquantulum ad Mercurium accedunt. In corpore & spina piscis Borealis Martiæ sunt, & aliquantulum Venereæ. In filo Boreali accedunt ad Saturni & Iouis naturam. Lucida in nodo, Martia est, & nonnihil Mercurialis.

Inte-

In regione ſeptentrionali Zodiaci lucidæ in Vrſa minore, Saturninæ ſunt, & nonnihil Venereæ. Stellæ in Vrſa maiore, Martiæ ſunt. Sub cauda huius Coma Berenices, Lunaris & Venerea eſt. Draconis ſtellæ lucidiores, Saturninæ, Martiæ & Iouiales ſunt. Cephei, Saturninæ & Iouiales. Bootæ, Mercuriales & Saturninæ. Lucida & rutila quæ vocatur Arcturus, Iouialis eſt, & Martialis. Corona ſeptentrionalis Venerea eſt, & Mercurialis. Geniculator, Mercurialis. Lyra, Venerea eſt, & Mercurialis. Gallina, ſimiliter. Caßiopea, Saturnina eſt, & Venerea. Perſeus, Iouialis & Saturninus. Gyrus in capulo enſis, Martius & Mercurialis.

In Auriga lucidiores, Martiæ & Mercuriales. Serpentarij, Saturninæ ſunt, & Venereæ. Serpens verò ipſe, Saturninus & Martius eſt. Sagitta, Martia eſt, & nonnihil Venerea. Aquila, Martia eſt, & Iouialis. Delphinus, Saturninus & Martius.

Lucidiores stellæ equi, Martiæ sunt, & Mercuriales. Andromede, Venerea est. Delta, Mercuriale est.

In regione Australi. In piscis Australis rostro lucida stella, est Venerea & Mercurialis. Ceti stellæ, Saturninæ sunt. Orionis humeri, Martij & Mercuriales. Reliquæ eius stellæ lucidiores, Iouiales sunt, & Saturninæ. Extrema lucida Eridani, Iouialis: & reliquæ sunt Saturninæ. Lepus, est Mercurialis. Canis, Venereus. Sirius in rostro fulgens, Iouialis, & nonnihil Martius. Hydri lucidiores, Saturninæ sunt, & Venereæ. Crater, Venereus est, & nonnihil Mercurialis. Coruus, Martius est & Saturninus. In Argo naui lucidiores, Saturninæ & Iouiales. In Centauro humana figura, Venerea & Mercurialis: equinæ figuræ lucidiores, sunt Venereæ & Iouiales. Lucidiores in Lupo, Saturninæ sunt, & nonnihil Martiæ. Ara, Venerea est, & nonnihil Saturnina. In corona Australi lucidiores, Saturninæ & Mercuriales. DE

DE ANNI TEMPORIbus,& quatuor angulorum natura. VIII.

Atq; hæ sunt stellarum propriæ vires, ut à veteribus obseruatæ sunt. Consideranda sunt autem & anni tempora: ver, æstas, autumnus & hyems.

In vere abundat humiditas: quia soluto frigore, diffundi aer calore incipit.

Æstas calidior est, quia sol propius ad verticem nostrum accedit.

Autumnus siccior est, quia propter æstum præteritum exhaustæ sunt humiditates.

Hyems frigidior est, quia tum à vertice nostro sol longißimè distat.

Quanquam autem signiferi nullum est initium, cum sit circulus, constituerunt tamen primum signum Arietem, in quo æquinoctium est vernum: ut humidam veris naturam tanquam à viuo animante inchoarent, deinceps annumerantes aliqua anni tempora.

Omnia enim animantia prima ætate, dum tenera ſunt & mollia, ut ver, humore abundant. Deinde ſecunda ætate, donec manet vigor, magis calent: ut æſtas. Tertia, cum vigor languesit, & initium eſt conſumptionis, ſiccitas maior eſt: ut in autumno. Poſtremò frigidior eſt, ut hyems, quæ proxima eſt morti.

Sic & quatuor angulorum naturæ differunt, à quibus venti, qui totas illas partes occupant, ſpirant.

Orientalis angulus ſiccior eſt: quia cum ibi ſol eſt, ea quæ nocte rigata fuerant, ſtatim incipiunt areſieri: & ſubſolani ſunt ſine humore, & areſaciunt.

Meridies calidior eſt: quia ſol in medio faſtigio ardentior eſt: & quia medietas cœli magis ad meridiem declinat, pro ſitu terræ quæ habitatur. Suntq́ Auſtri calidi, & rarifici.

Occidens humidus eſt: quia cum ſol eò acceſſit, exhauſtæ humiditates interdiu, diffundi

di incipiunt. Suntq́; Zephyri, teneri & humectantes. Arctoa regio frigida eſt, quia pro ſitu terræ, quæ habitatur, longiſsimè abeſt à cauſa caloris, videlicet ſolis faſtigio, cum ibi ſit contrarium faſtigium. Suntq́; Boreæ frigidi & congelatores.

Hæc diſtinctio utilis eſt ad dijudicandas ſingularium commixtiones. Nam propter *has conſtitutiones temporum, anni, ætatum, & angulorum, nonnihil variant ſtellarum effectiones.*

Purior eſt enim qualitas, & validior in loco congruente: ut calidæ in calidis locis, humidæ in humidis. In contrarijs verò dilutior ac imbecillior, ut in frigidis locis calefactiuæ, & in ſiccis humidæ, & aliæ in alijs ſimiliter, pro proportione, & qualitatum commixtione.

DE SIGNIS TROPICIS, æquinoctalibus & bicorporeis. IX.

His expositis, annectendæ erant & naturales proprietates duodecim signorum. Ac generales eorum vires congruunt cum suis temporibus. Sed quædam proprietates sumuntur à familiaritate solis, lunæ, & reliquarum stellarum, sicut postea dicetur. Prius enim vires quas per sese & erga sese inuicem habent, explicandæ sunt.

Primum discrimen est signorum: ut alia dicantur esse Tropica *, alia Æquinoctialia, quorum utraq; sunt mobilia: deinde alia firma, alia bicorporea.*

Tropica sunt duo: proximum à Solstitio æstiuo, hoc est, partes triginta Cancri: & proximum à Solstitio hyberno, ut partes triginta Capricorni. *His à re nomen inditum est: quoniam sol, ubi hæc ingressus est, retrò conuertitur, flectens cursum in contrariam latitudinem: in* Cancro *æstatem efficiens, in* Capricorno *hyemem.*

Sunt & Æquinoctialia duo: vernum Aries, & autumnale Libra, quibus & ipsis à

re no-

re nomen inditum eſt. Quia cum Sol ad illa peruenerit, per omnes terras æqualia ſpacia ſunt diei & noctis.

Ex reliquis octo ſignis quatuor firma vocantur, quatuor bicorporea.

Sunt autem firma, proxima Tropicis & Æquinoctialibus, Taurus, Leo, Scorpius, Aquarius: quòd per horum tempora, cum ad ea ſol acceſſit, humiditates, calores, ſiccitates, & frigiditates vehementiores & firmiores in corporibus noſtris efficiantur: non quòd tunc aeris ſtatus ſua natura ſit ſimplicior, ſed quia vires qualitatum mora facilius ſentiuntur, poſtquam aliquandiu in iſtis temporibus verſati ſumus.

Bicorporea & mediocria ſunt, quæ poſt firma numerantur: Gemini, Virgo, Sagittarius, Piſces. Quia enim inter firma, Tropica & Æquinoctialia interiecta ſunt, initio & fine ſimiles cum illis naturas habent.

DE MASCVLINIS ET fœmineis signis. X.

Præterea sex signa attribuerunt masculæ naturæ & diurnæ, totidemq́; fœmineæ & nocturnæ. Ordo autem traditur continuus, ut diei nox adiuncta est, & copulatio necessaria est maris & fœminæ. Si igitur sumatur initium ab Ariete, propter causas quas diximus, sicut & masculus dominator ac prior est, quia actiuum semper prius est paßiuo, Aries & Libra erunt mascula & diurna. Accedit huc, quòd circulus æquinoctij per hæc descriptus, primam & validißimam omnium agitationem efficit. Ab his continua serie masculinis fœminina subijciuntur.

Nonnulli verò masculina signa, ab orientali signo quod ὡροσκόπος dicitur, nominant. Sicut enim aliqui Tropicorum initia sumunt à lunari circulo, quòd celerrimæ sint Lunæ conuersiones: sic & mascula signa ordienda sunt ab horoscopo, propter Subsolanum.

num. Iam hi rurſus continua ſerie vices maſculinorum & fœmininorum conſtituunt.

Alij totum circulum in quadrantes diuiſerunt, ac matutina & maſcula ab horoſcopo uſque ad medium cœli conſtituunt, & his oppoſita ab occaſu ad imum cœli: veſpertina verò & nocturna, duos reliquos quadrantes.

Sunt & aliæ appellationes, ſignis accommodatæ à formis: ut alia dicuntur quadrupedia, alia terreſtria, alia dominantia, alia fœcunda, aut aliquid huiuſmodi: quæ cum ex ipſis figuris manifeſta ſint, ſuperuacaneum duxi eas appellationes recenſere, cum quidem antea ſignorum qualitates expoſuerim, quomodo in iudicijs utiliter vires earum conſiderentur.

DE ASPECTIBVS SIgnorum. XI.

Primùm aſpectus partium Zodiaci, qui figuras certas efficiunt, aliquam inter ſe familiaritatem habent. *Pri-*

Primùm partes quæ diametro distant, & duos rectos angulos continent, videlicet signa sex, seu gradus centum & octoginta. Deinde partes quæ figuram efficiunt triangulam, quæ continet unum rectum angulum & trientem, videlicet signa quatuor, seu gradus centum viginti. Præterea partes quæ quadrangulum efficiunt, & continent unum rectum angulum: videlicet signa tria, seu gradus nonaginta. Partes verò quæ sexangulum efficiunt, continent unius recti anguli duas tertias: videlicet signa duo, seu gradus sexaginta.

Cur autem hæc tantum discrimina recepta sint, facilè hinc intelligi potest.

Primùm manifesta est ratio, cur diametri figura obseruata sit. Nam oppositio, est in una recta linea. Postea verò, si duas maximas portiones, iuxta harmonias & superportiones accipiamus, videlicet semicirculo diuiso vel per medium, ut sint duo recti anguli, vel per tria: diuisio per medium efficiet qua-

et quadrangulam figuram, diuiſio verò in tria habet ſexangulam figuram. Superportionum autem, ſi conſtituatur à recto angulo quadrato ſeſquiplum, & ſeſquitertium, ſeſquipla ratio eſt quadranguli ad ſexangulum: ſeſquitertia verò, eſt trianguli ad quadrangulum.

Exiſtimantur autem natura congruentes trianguli & ſexanguli adſpectus, propterea quòd tunc cognata ſigna fœminina aut maſcula conferuntur. Non congruunt autem quadranguli adſpectus, & oppoſiti, quia talis conſtitutio eſt contrariorum ſignorum.

DE IMPERANTIBVS & obedientibus ſignis. XII.

Dicuntur etiam imperantia & obedientia loca, quæ æquali ſpacio diſtant ab eodem vel utroq; punctorum æquinoctialium: eo quòd æquali temporis ſpacio oriuntur, eoſdemq;

demq; describunt parallelos. Imperantia verò sunt in æstiua Sphæræ parte, audientia verò in parte hyberna. quia Sol in æstiua parte longiores facit dies, in hyberna verò breuiores.

DE INTVENTIBVS & idem valentibus signis. XIII.

Dicimus eiusdem inter se potentiæ esse partes, ab uno vel utroq; Tropicorum æqualiter distantes. Sunt enim æqualia spacia dierum & noctium & horarum, quando sol alterutra peragrat. Hæc etiam intueri se mutuò dicuntur, & propter causas quas dixi, & quia utraq; iisdem locis horizontis oriuntur, & iisdem occidunt.

INCONIVNCTA. XIV.

Inconiuncta verò, & aliena dicuntur, quæ

quæ nullam inter ſe familiaritatem habent, iuxta rationes dictas: videlicet quæ neq; imperant, neq; obediunt, neq; ſe intuentur, neq; idem valent, neq; ullam figurarum illarum deſcribunt, quas recenſuimus: non diametrum, non trigonum, non quadrangulum, non ſexangulum: ſed quæ vel ſecunda, vel ſexta numerantur. Nam quæ ſecunda ſunt, auerſa ſunt à ſeſe, & duo ſigna continua coniuncta unum efficiunt angulum. Illa verò quæ ſexta numerantur, totum orbem in partes inæquales ſecant, cum aliæ figuræ eum in partes æquales diuidant.

DE DOMIBVS. XV.

Familiaritas eſt autem Planetis cum partibus Signiferi propter domos, triãgula, altitudines, fines, & ſimiles quaſdã proprietates.

Domus autem naturali ratione diſtribuuntur. Cum enim duodecim ſignis, duo Borealia proximè ad verticem noſtrum accedant, maximeq; calores & æſtus efficiant,

Cancer

Cancer & Leo, hæc duo signa maximorum & efficacißimorũ luminum domus esse iudicatum est: Leonem quidem Solis, quia signum masculum est: Cancrum verò Lunæ, quia fœmineus est. Ac deinceps conuenienter semicirculus à Leone ad Capricorum solaris dicitur: semicirculus verò ab Aquario usq; ad Cancrum Lunaris, ut in quolibet semicirculo signum planetæ familiare attribueretur, vel Solis naturæ, vel Lunæ congruens, iuxta positum orbium, & eorum naturas. Nam Saturno, quia maximæ frigidus est, & cum calore pugnat, ac supremum orbem à luminibus maximè remotum tenet, attributa sunt signa Cancro & Leoni opposita, Capricornus & Aquarius: quæ signa & ipsa sunt frigida & hyberna, & propter oppositionem malefica.

Ioui autem, qui est temperatæ naturæ, & subiectus orbi Saturni, data sunt proxima illis signa, ventosa & fœcunda, Sagittarius & Pisces: quæ luminum signa trigono aspectu intuentur, qui conuenit beneficentiæ.

Deinde Marti deſiccatori, & poſito ſub orbe Iouis, ſigna domicilijs Iouis proxima attributa ſunt, Scorpius & Aries: quæ, propter quadratum aſpectum ad luminum domicilia congruunt naturæ noxiæ & corruptrici.

Veneri verò, quæ natura eſt temperata, & ſub orbe Martis poſita, attributa ſunt his proxima & fœcundiſsima ſigna, Libra & Taurus: quæ propter ſexangulum aſpectum mitiora ſunt. Neq; *hæc ſtella amplius duobus ſignis anteit, aut ſequitur Solem.*

Mercurio verò, qui ultimus eſt, nec amplius uno ſigno à ſole recedit, & aliorum planetarum orbibus ſubiectus, ac luminibus proximus eſt, attributa ſunt ſigna, domicilijs luminum proxima, Gemini & Virgo.

DE TRIGONIS. XVI.

Trigonorum familiaritas talis eſt. Triangulus æqualium laterum figura eſt, maximè ſecum ipſa conſentiens. Et *Zodiacus tres circulos continet, Æquinoctialem, &*

duos

duos Tropicos. Ipsius verò duodecim loca, diuiduntur in quatuor triangulos æqualium laterum.

Horum igitur primus ducitur per Arietem, Leonem & Sagittarium, tria signa masculina, quæ sunt domicilia Solis, Martis, & Iouis. Attribuitur autem hic triangulus Soli & Ioui. Mars verò exclusus est, quia aduersatur Solis conditioni. Dominatur autem in hoc triangulo interdiu Sol, noctu Iupiter. Locus Arietis est æquinoctialis, Leonis æstiuus, Sagittarij hybernus. Idem triangulus potissimum Septentrionalis est, quia Iupiter ibi partẽ dominij tenet: qui fœcundus est, & flatuosus, conueniens ventis, qui cientur in Septẽtrione. At propter Martis domum recipit mixturã Aphrici. Et constituitur triangulus, quem vocant mixtum ex Borea & Aphrico. Nam Mars excitat ventos Aphricos, propter Lunæ familiaritatem, & quia occidentalis pars fœminea est.

Secundus triangulus ducitur per Taurũ, Virginem,

Virginem, & Capricornum, tria ſigna fœminea: quare Lunæ & Veneri attribuitur. Dominatur autem et noctu Luna, interdiu Venus. Ac Taurus propior eſt æſtiuo circulo, Virgo æquinoctiali, Capricornus hyberno. Præcipuè verò hic triangulus eſt Auſtralis, propter Veneris dominationem, quæ eius partis ventos ciet calidos & humidos. Admittit autem & Subſolanum, propter Capricornum, qui eſt Saturni domicilium. Conſtituitur autem hic triangulus, quem vocant mixtum ex Auſtro & Subſolano. Ciet enim Saturnus ventos Orientales, propter familiaritatem cum Sole.

Tertius triangulus ducitur per Geminos, Libram & Aquarium, tria maſcula ſigna, aliena à Marte: ſed congruentia cum Saturno & Mercurio, propter duo illorum domicilia. Ideo his attribuitur hic triangulus. Ac interdiu dominatur Saturnus propter ſuam conditionem, Mercurius verò noctu. Signum autem Geminorum vicinum eſt circulo æſti-

lo æstiuo, Libra Æquinoctiali, Aquarius hyberno. Potissimum hic triangulus congruit cum Subsolano, propter Saturnum. Sed quia Ioui familiaris est, fit mixtus ex Borea & Subsolano: quia familiaritas est Iouis & Saturni.

Quartus triangulus ducitur per Cancrū, Scorpium & Pisces: qui relinquitur Marti propter Scorpium, qui est Martis domiciliū. Simul autem dominantur, nocte Luna, interdiu autem Venus. Est autem Cancer in æstiuo circulo, Scorpius propior hyberno, Pisces æquinoctiali. Ac constituitur hic trigonus occidentalis propter Martis & Lunæ dominationem, ac fit mixtus ex Austro & Aphrico propter Venerem.

DE ALTITVDINIBVS. XVII.

Altitudinum planetarum ratio hæc est. Cum Sol ingressus Arietem, ad partem cœli sublimiorem versus Arcton accedat, & in Libra

bra deſcendat ad Auſtrum, conuenienter ei altitudo in Ariete attributa eſt: cum dies tunc creſcant, & Sol magis calefacere corpora incipiat.

E contrà verò, in Libra propter contrariam cauſam deiectio eſt Solis.

Saturno autem Libra attributa eſt, ut ſicut in domicilijs, ita hic quoq; contrarium locum teneat: Aries autem ipſius deiectio eſt. Nam ubi calor intenditur, ibi remitti frigus neceſſe eſt: & rurſus ubi calor diminuitur, frigus creſcit. Cum autem Luna poſt coniunctionem Solis in altitudine, videlicet in Ariete primùm, deinde appareat & quaſi extollatur in Tauro, triãguli ſui principe, Taurus altitudo eius perhibetur, eidem oppoſitum ſignum Scorpius deiectio.

Iupiter autem, cum maximè cieat ventos Aquilonares, & fœcundos, & in Cancro ad Boream proximè accedat, & vim ſuam ibi exerceat: Cancer eius altitudo eſt, & Capricornus deiectio.

E contrà Mars natura æstuosus, & magis in Capricorno *: qui etiam eo est æstuosior, quia magis Australis est. Ideo opposita Ioui altitudo in Capricorno ei constituta est, deiectio verò Cancer.*

Venus autem natura humectans, & magis in Piscibus, unde humiditas Vernalis augetur. & ubi Venus maiorem vim exercet, altitudinem habet in Piscibus, deiectionem verò in Virgine.

Mercurius verò aridior, propter contrariam naturam, in signo opposito altitudinem accipit, in Virgine, in qua autumni siccitas impendet. E *contrà in Piscibus deiectus iacet.*

DE FINIBVS. XVIII.

De finibus duplex doctrina traditur. Altera Ægyptia, quæ accommodata est ad domiciliorum autoritatem : altera Chaldaica, accommodata ad triangulorũ gubernationẽ.

Ægyptia verò, ut usitatè circumfertur, nec

nec ordinis nec numerorum conſequentiam ſeruat. Primùm in ordine priores gradus attribuit tanquam fines, nunc domino domiciliorum, nunc domino trianguli, aliquando etiam illi cuius eſt altitudo. Exempli cauſa. Si domiciliorum dominos reſpiciunt, quæri poteſt, cur in Libra priores tribuant Saturno, ac non Veneri potius? Idemq̨, cur in Ariete Ioui potius quàm Marti?

Quòd ſi triangulorum dominos reſpiciũt, cur Mercurio priores tribuunt in Capricorno, ac non Veneri potius? Deniq̨ ſi altitudines reſpiciunt, cur Marti in Cancro priores tribuunt, ac non potius Ioui?

Præterea ſi inde ſumunt fines, quia in aliquo ſigno plures cauſæ concurrunt, cur Mercurio tribuunt priores in Aquario, cum ibi nihil iuris, niſi propter trigonum, habeat? Saturnus verò præſit tanquam domicilio & trigono? Cur item Mercurio primi fines attributi ſunt in Capricorno, cum ei non præſit ul-

 lo mo-

lo modo? ut huiusmodi inconuenientia etiam in reliqua serie animaduerti potest.

Deinde numerus finium inconcinnè traditur. Aiunt enim, singulos planetas tot habere fines in signis, quot sunt eius anni maiores: id verò nullam habet propriam ac probabilem rationem. Quinetiam si huic collectioni numerorum credamus, sicut asseueratur ab Ægyptijs: fieri tamen potest, ut variè mutato numero in signis, reperiatur idem numerus.

Quòd verò aliqui coniecturas fucatas adferunt, prorsus fallunt, cum contendunt, tempora ascensionum configurata planetis efficere hunc numerum finium. Primùm enim sequuntur vulgares traditiones, de planis ascensionum eminentijs, non habita ratione diuersarum eleuationum poli. Procul igitur à veritate aberrant. Volunt enim in linea Æquinoctiali, quæ transit per inferiorem Ægyptum, cum Virgine & Libra ascendere

dere tempora triginta octo & trientem, cum Leone & Scorpio tempora triginta quinque: cum demonſtratio linearis oſtendat, cum his aſcendere plus temporum, cum Virgine verò & Libra minus.

Præterea, qui hanc rationem conſtituere conati ſunt, ne ſic quidem retinent finium numerum ab alijs traditum: etſi ſæpe mentiri coguntur, & interdum portiones portionum adhibent, ut concinnitatem quam volebant tueantur, quæ & ipſa à vera ratione aberrat. Ordo autem finium, ut à multis traditur, & cui propter antiquitatem fides habetur, hic adſcriptus eſt.

FINES SECVNDVM Ægyptios.

XIX.

♈	♃	6	♀	6	☿	8	♂	5	♄	5
♉	♀	8	☿	6	♄	8	♃	5	♂	3
♊	☿	6	♃	6	♀	5	♂	7	♄	6
♋	♂	7	♀	6	☿	6	♃	7	♄	4
♌	♃	6	♀	5	♄	7	☿	6	♂	6
♍	☿	7	♀	10	♃	4	♂	7	♄	2
♎	♄	6	☿	8	♃	7	♀	7	♂	2
♏	♂	7	♀	4	☿	8	♃	5	♄	6
♐	♃	12	♀	5	☿	4	♄	5	♂	4
♑	☿	7	♃	7	♀	7	♄	4	♂	5
♒	☿	7	♀	6	♃	7	♂	5	♄	5
♓	♀	12	♃	4	☿	3	♂	9	♄	2

Chaldaica verò ratio ſimplicior ac probabilior eſt : quanquam ne hæc quidem penitùs concinna eſt, cùm in ſerie, quam ſumit à triangulorum dominijs, tum in numero, ut ſine annotatione ſua cuiq; regio attribui poßit. Nam in primo triangulo, Arietis, Leonis, & Sagittarij, cum ſeruetur ordo ſignorum, primus finis eſt Iouis, qui dominatur primo triangulo. Secundus finis ſecundi trianguli, ſcilicet Veneris. Tertius tertij, ſcilicet Saturni

turni & Mercurij. Vltimus poſtremi trianguli, ſcilicet Martis. In ſecundo triangulo, qui eſt Tauri, Virginis & Capricorni, ubi ſimiliter iuxta ſignorum ordinem proceditur, primus finis eſt Veneris, ſecundus & tertius Saturni & Mercurij, quartus Martis, quintus Saturni. Ad hunc modum ferè in reliquis duobus triangulis ordo conſpicitur. Vbi autem eiuſdem trigoni duo ſunt dominatores, Saturnus & Mercurius, interdiu Saturnus principatum ordinis tenebit, noctu verò Mercurius, nec numerus graduum in finibus intricatus erit.

Habeat enim ſubinde poſterior planeta minus uno gradu in finibus, quàm prior.

Cum igitur primus habeat octo gradus, in ſecundo erūt ſeptem, in tertio ſex, in quarto quinq;, in ultimo quatuor. Hi numeri collecti erunt gradus triginta cuiuslibet ſigni. Ex hac diſtributione colliguntur Saturno gradus diurni octo & ſeptuaginta, nocturni ſex & ſexaginta, Ioui duo & ſeptuaginta,

ginta, Marti nouem & sexaginta, Veneri quinq; & septuaginta: Mercurio diurni octo & sexaginta, nocturni sex & septuaginta: qui gradus collecti, erunt trecenti & sexaginta. Ex his duabus rationibus finium, Ægyptiacæ plus fidei tribuendum est, & quia tanquam utilis ab Ægyptijs scriptoribus in tabellis annotata est, & quia gradus consentiunt cum natiuitatum exemplis. Cum autem hi ipsi scriptores nec ordinis nec numeri causam ostenderint, dißimilitudo ordinis mouere suspicionem & reprehensionem videtur. Incidi autem in antiquum volumen, quod aliqua ex parte vetustate consumptum erat, in quo physicæ causæ ordinis & numeri graduum expositæ erant, & additæ erant veterum geneseon descriptiones, & numerus congruens cum veterum annotatione. Sed oratio erat prolixa, & continebat superuacua argumenta: & liber erat laceratus, ut vix summas rerum adsequi possem. Qua in re tabella finium, in extrema libri pagina addita, quæ

ta,quæ manſerat incorrupta,me adiuuabat.

Sed coniectura illorum tota ſe ita habet. In ordine ſignorum accipiuntur altitudines, trianguli & domicilia: quorum ſi qua ſtella duas habet prærogatiuas,in eodem ſigno,huic præcipuus locus tribuitur, etiamſi malefica fuerit. Vbi autem tales prærogatiuæ non reperiuntur,maleficæ in extremũ locũ transferuntur. Altitudinum verò domini primum locum obtinent: hos ſequuntur domini triangulorum,deinde domiciliorum domini ſecundum ſignorum ſeriem: ſed ita, ut ſtella quæ habet duas prærogatiuas, præcedat in eodem ſigno eam quæ unam habet prærogatiuam. Cancer verò & Leo cum ſint domicilia Solis & Lunæ, attribuuntur maleficis, quæ in eis potentiores ſunt: quia lumina non habent fines. In Cancro quidem fines habet Mars, in Leone verò Saturnus, in quibus ordo eis conueniens ſeruatur.

Numerus autem graduum ita traditur. Vbi non inuenitur ſtella, duas habens prærogatiuas,

gatiuas, vel in eodem signo, vel in quadrante sequentis, dantur partes septenæ beneficis Ioui & Veneri: quinæ verò maleficis, Saturno & Mrati: Mercurio verò, qui communis est, senæ. Ita numerus triginta graduum expletur: & hæc regula de ijs traditur, quæ non habent duas prærogatiuas. At cum aliquæ duas habent prærogatiuas (nam Venus & trianguli domina est, & domicilij in Tauro: Lunæ enim non attribuuntur fines) his unus gradus adijcitur, vel in eodem signo, vel in proximo, usque ad quadrantem. Erántq; his, in illa tabella, adscripta puncta. Auferuntur autem hi adiectitij gradus potentiorum à finibus aliorum, qui minus dignitatis habent, plerunque à Saturno: sed tamen & à Ioue, propter tarditatem motus. Tabella autem finium hæc est:

Nonnul-

♈	♃	6	♀	8	☿	7	♂	5	♄	4
♉	♀	8	☿	7	♃	7	♄	4	♂	4
♊	☿	7	♃	7	♀	7	♄	4	♂	5
♋	♂	6	♃	7	☿	7	♀	7	♄	3
♌	♄	6	☿	7	♀	6	♃	6	♂	5
♍	☿	7	♀	6	♃	5	♄	6	♂	6
♎	♄	6	♀	5	♃	8	☿	5	♂	6
♏	♂	6	♃	8	♀	7	☿	6	♄	3
♐	♃	8	♀	6	☿	5	♄	6	♂	5
♑	♀	6	☿	6	♃	7	♂	6	♄	5
♒	♄	6	☿	6	☿	8	♃	5	♂	5
♓	♀	8	♃	6	☿	6	♂	6	♄	4

Nonnulli etiam exilius partiti ſunt dominationum iura, vocaruntq́ꝫ locos & partes. Ac locum tradiderunt eſſe uniuscuiusqꝫ ſigni portionem duodecimam, id eſt, gradus duos & dimidium. Cum enim incipiant à ſigno in quo eſt ſtella, tribuunt vim illi loco in ſequentibus ſignis. Aliȷ excogitarunt alias diſtributiones, ſine ratione. Partes verò tribuunt in quolibet ſigno, ab initio cuilibet planetæ, iuxta ordinem finium tabulæ Chaldaicæ.

Sed hæc ad oſtentationem excogitata, & plauſibiliter propoſita, ſine phyſica ratione, relinquamus. Illud verò quòd ſcire dignum eſt, non omittatur, conſentaneum eſſe rationi, ſignorum initia ab Æquinoctiorum & Solſtitiorum punctis inchoare, idq́; ſcriptores oſtenderunt. Et videmus naturas, vires & familiaritates ſtellarum cauſam ſumere à Solſtitiorum & Æquinoctiorum initijs, & non aliunde. Quòd ſi alia initia conſtituerimus, aut ſigna à iudicijs excludemus, aut ſi complectemur errabimus: cum iam ſpacia, à quibus ſigna vires ſumunt, retrò acta ſint.

DE SVA CVIVSQVE ſtellæ facie, carpentis ac ſolijs. XX.

Familiaritates ſtellarum & ſignorum ferè tales ſunt, ut expoſui. Dicuntur autem faciem ſuam habere, quando tantum eſt interuallum inter planetam & Solem aut

Lunam,

Lunam, quantum diſtat domus Planetæ à domo Solis aut Lunæ. Vt verbi cauſa, cum Venus ſexangula configuratione diſtat à luminibus, ſed ſit cum Sole veſpertina, cum Luna verò matutina, ut cõgruit domicilijs eorũ.

Dicuntur autem in ſuis carpentis vehi, & ſolijs, quando ius familiaritatis in ijs locis, in quibus ſunt, exercent, duobus aut pluribus modis. Cum enim tunc maximè efficaces ſint propter conuenientiam, auxilium & cognationem ſignorum, dicuntur in ſuis ſolijs collocari ac fulgere. Gaudere etiam ſtellam dicunt, cum locus, etiamſi ipſi non eſt proprius, tamen alteri cognato familiaris eſt. Quæ conuenientia etiamſi ex longinquis ducitur, tamen propter ſimilitudinem quædam eſt communicatio. Contrà verò in contrarijs locis, peculiaris earum vis fit dilutior: quia diſsimiles naturæ confuſionem temperamentorum infauſtam efficiunt.

DE APPLICATIONIbus & defluxibus.

XXI.

In uniuerſum intelligimus adplicari ſequentibus præcedentes, defluere verò à præcedentibus ſequentes: ſed ita, ne ſit longum interuallum. Quod intelligitur & in corporeis congreßibus, & in configurationibus, niſi quòd in corporeis congreßibus etiam latitudines notari conuenit. Non enim admittimus, niſi eos congreſſus, qui fiunt per mediam lineam: quòd in configurationibus obſeruare ſuperuacuum eſt, cum radij ad terram vel ad centrum tendentes, ibi concurrant, undecunq; mißi ſunt.

EPILOGVS.

Ex his omnibus perſpicuum eſt, vires ſtellarum ſumendas eſſe, cùm à propria qualitate, tum à ſignis, tum à poſitu ad ☉, tum à cardinibus, eo modo ut dixi. Sed vires aſ-

ſumunt,

ſumunt, ſi ſint Orientales ſeu directi. tunc enim validiores ſunt, quàm cum ſunt Occidentales & retrogradi: tunc enim languidiorem vim habent. Deinde pro poſitu ad horizontem. Nam in medio cœli, aut loco ſuccedente efficaciores ſunt: poſtea verò magna eſt efficacia, cum ſunt in horizonte, aut ſuccedente loco.

Plurimum verò valent in finitione orientali: minus autem in imo cœli, aut alio looc aſpiciente eum. Sed cum prorſus non aſpiciunt, omnino languidi ſunt, & imbecilles.

LIBER SECVNDVS PTOLOMÆI.

Præfatio.

PRecipuam doctrinam breuiter expoſitam, ut in tabella, neceſſariam ad prædictiones euentum ſingularium,

larium , hactenus in summa tradidimus. Nunc adiungamus doctrinam de prædictione singularium, quatenus poßibile est, ubiq; naturalium causarum rationem sequentes.

Cum autem duæ sint præcipuæ partes prædictionum Astronomicarum: altera uniuersalis, quæ regionum, gentium aut urbium qualitates indicat: altera particularis, quæ singulorum hominum fata considerat: prius de uniuersali dicendum est. Quia euentus magnarum regionum maioribus & validioribus causis mouentur, quàm euentus particulares hominum. Cum igitur semper imbecilliores naturæ potentioribus, & particulares uniuersalibus subijciantur: necesse est prius dici de generalioribus, si particularia consideraturi sumus.

Cæterùm hæc uniuersalis consideratio, aut est totarum regionum, aut partium, & certarum urbium. Præterea aut maiores mutationes statis recurrentes temporibus, ut bellorum, pestilentiæ, terræmotuum, diluuij, & si-

& ſimiles indicantur: aut leuiores & minores, ut annuæ tempeſtatis, intenſio aut remißio, hyems horridior aut mitior, flatus ventorum, æſtus, ubertas, ſterilitas, & alia huius generis.

Anteferenda eſt autem obſeruatio euentuum maiorum, & qui totis regionibus accidunt, propter cauſam prædictam. Horum cognitio duo requirit. Primùm conſiderationem, ad quas partes ſigniferi, & ad quas ſtellas quælibet regio pertineat. Secundò conſiderationem, quales in ſingulis partibus effectiones exiſtant certo tempore, propter defectus luminum, tranſitum errantium ſtellarum, ortus & ſtationes.

Hanc conſenſionem primùm iuxta naturalem rationem exponamus, obiter etiam recitantes gentium proprietates corporis & morum, quæ non ſunt alienæ à naturali qualitate ſtellarum & ſignorum, quibus ſubiectæ ſunt.

DE

DE PROPRIETATE uniuersali gentium.

I.

Distinguuntur autem gentium proprietates cùm iuxta parallelos & angulos, tùm iuxta positum ad Eclipticam & Solem. Nam cum nostra habitatio sit in unò Aquilonari quadrante, alij subiecti Australioribus parallelis, qui sunt ab Æquinoctiali ad Tropicum æstiuum, cum Sol feratur supra eorum verticem, magis usti, atra corpora habent, & crispos & densos capillos, contractam faciem, tabefacta membra, natura calidi, & moribus plerumq; feri, propter adsiduum æstum in suis locis: quos vocamus Æthiopes. Ac non solum ipsi tales sunt, sed & eius loci aër & animantia & plantæ sunt aridiores.

Qui verò sub parallelis Aquilonaribus degunt, id est, rectà sub ipsa Arcto, quia procul absunt à Zodiaco, & calore Solis magis frigesiunt, ideoq; humore magis abundant, qui

nutrit

nutrit eorum corpora. Cumq́; *non exhauriantur æſtu, colore ſunt candidiore, & capillos habent promiſſos, procera & ſucci plena corpora, & nonnihil gelida.* Sunt autem *& ipſi feris moribus propter aßidua frigora, & longiores ſunt hyemes in eo aëre, & grandiores arbores, & ſæuæ beſtiæ.* Vocamus *autem hos generaliter Scythas.*

Qui autem tenent loca interiecta inter Tropicum *æſtiuum & Arcton, quia neq; ſupra verticem ipſorum ſol euehitur, neq; inde longißimè ad Auſtrum recedit, in aëre degunt temperato: qui quanquam frigoris & æſtus differentias habet, tamen hæ non ſunt magnæ, nec magnas diuerſitates in corporibus æſtus & frigora faciunt.* Ideo *colore medio ſunt, mediocri ſtatura, natura temperata, coniuncti habitationibus, placidi moribus.* Horum *qui propiores ſunt Auſtro, in genere ingenioſiores & callidiores, & rerum diuinarum peritiores ſunt, quia verticale punctum eorum propius eſt zodiaco & planetis:*

quibus

quibus quasi familiariores, habent & ipsi sagaciores animas in inuestigatione naturæ, & in disciplinis percipiendis maiorem celeritatem. Præterea homines in Oriente *degentes, magis masculos animos & firmiores habent, minus sunt occultatores. nam* Oriens *naturæ solaris est. Quare ea terræ pars diurna, virilis & dextra existimanda est: ut in animantibus dextra calidiora & firmiora sunt*

Ad occidentem verò degentes, effœminatiores sunt, & molliores, & occultatores. nam hæc pars lunæ attribuitur. Quia luna post coniunctionem semper primùm ab occasu conspiciendam se præbet. Ideo nocturna est, & sinistra, tanquam orienti opposita.

QVOMODO REGIONES AD TRIGONOS & STELLAS CONGRUANT. II.

Congruunt autem in singulis terræ tractibus,

ctibus, propriæ humorum qualitates, & inclinationes ad ſigna. Vt enim aëris conſtitutio in ijs locis, quæ dixi calida, frigida, aut temperata eſſe, differentias habet in particularibus regionibus, ubi communis qualitas intenditur aut remittitur, propter ſitus ordinationem, altitudinem, aut humilitatem: cumq; alij magis ſint equeſtres propter patriæ planiciem, alij nauigatores propter vicinum mare, & aliqui propter regionis ubertatem mitiores: ita & diuerſæ qualitates ſunt gentium, ut aliæ ad alia ſigna particulariter congruant, quæ tamen qualitatum ſimilitudo ad plurimos in genere pertinet. Neceſſe eſt igitur ſummatim exponi hanc conſiderationem, quatenus ad particularem doctrinam conducit.

Cum igitur in ſignifero quatuor triangulæ figuræ conſtituantur, ut ſuprà oſtenſum eſt, una Arietis, Leonis & Sagittarij, quæ vocantur mixta ex Aquilone & Africo, ut gubernans occaſum Solſtitialem: hic triangu-

lus

lus gubernatur potissimum à Ioue propter locum septentrionalem, & à Marte propter occasum.

Triangulus autem Tauri, Virginis & Capricorni, Austrisolanus, in ortu brumalis regitur præcipuè à Venere, propter Meridiem: deinde & à Saturno, propter Ortum.

Triangulus autem Geminorum, Libræ & Aquarij, mixtus ex Aquilone & Subsolano, in ortu Solstitiali, regitur præcipuè à Saturno, propter ortum, habetq́ socium gubernationis Iouem propter Aquilonem.

Triangulus autem Cancri, Scorpij & Piscium, mixtus ex Austro & Africo, in occasu brumali, regitur à Marte, propter Africum: habetq́ sociam Venerem, propter Austrum.

Quæ cum ita se habeant, & nostra terra distribuatur in quadrantes quatuor, accommodatos ad triangulorum numerum, latitudo diuiditur per lineam maris nostri, à freto Herculano ad sinum Issicum ducta: & deinceps ad ortum per montanum dorsum, quæ linea

linea Aquilonarem partem ab Australi separat. Linea verò ex Arabico sinu per Ægæum pelagus, Pontum & Mæotidem paludem ducta, discernit Orientem & Occidentem. Ita fiunt quadrantes quatuor, iuxta trigonorum numerum.

Primus igitur quadrans ad Occasum solstitialem, mixtus ex Aquilone & Africo, continet Celticam: communi nomine dicitur Europa.

Huic oppositus secundus quadrans ad Austrosolanum, versus Orientalem Æthiopiam, ad Ortum brumalem, dicitur magnæ Asiæ pars Australis.

Tertius quadrans ad Ortum solstitialem, mixtus ex Aquilone & Subsolano, versus Scythiam, dicitur magnæ Asiæ pars Aquilonaris.

Huic oppositus quadrans ad Occasum brumalem, mixtus ex Aquilone & Austro, versus Occidentalem Æthopiam, dicitur communi nomine Libya.

Præterea singuli quadrantes, quà vergunt

gunt in medium totius nostræ terræ, aliam sumunt naturam, quàm qualem habet totus quadrans ad totum orbem collocatus. Medius enim Europæ locus, quæsita est ad solstitialem Occasum, si respicias uniuersam terram, oppositus est ortui brumali, ab ea parte quadrantis. Ita in cæteris iudicandum est, unumquemlibet quadrantem familiaritatem habere cum duobus trigonis inter se oppositis: cum extremæ partes peculiaribus trigonis regantur, mediæ verò assumant stellas dominantes in oppositis partibus: Ac ut in extremis soli trianguli dominantur, ita in medio ad dominatores oppositorum adiungatur Mercurius, propterea quòd communem & mediam naturam qualitatum habet.

Quibus ita dispositis, regiones in primo Europæ quadrante, ad Solstitialem occasum sitæ, naturam habent trigoni, Arietis, Leonis, & Sagittarij: & dominantur Iupiter & Mars vespertini. Hæ sunt, si de totis gentibus fiat iudicium, Britannia, Belgica, Germania,

mania, Baſtarnia, Italia, Gallia, Gallia togata, Apulia, Sicilia, Tyrrhenia, Celtica, Hiſpania. *In his gentibus congruunt mores ad trigonum & dominatrices ſtellas.* *Sunt enim impatiẽtes ſeruitutis, cupidæ libertatis, armorum & bellorum ſtudioſæ, patientes laboris, amantes dominationem & mundiciem, magnitudine animorum præſtantes.*

Quia verò Iupiter & Mars habent ſe tanquam veſpertini, & quia triangulus eorum priore parte maſculus eſt, poſteriore fœmineus, mulierum amoribus minus tenentur, & praui ſunt ad libidines alias. *Interim tamen retinent fortitudinem, communicationem, fidem, amorem erga ſuos, & beneficentiam.* *Magis autem naturam Arietis & Martis referunt, Britannia, Belgicum, Germania, Baſtarnia.* *Quare in his regionibus magna ex parte homines ſunt magis feri & truces.* *Italia, Apulia, Gallia togata, Sicilia, Leonem & Solem magis referunt: ideo dominationis cupidi ſunt, benefici, & ma-*

gis amantes communicationis. Tyrrheni verò & Celtæ, & Hispani, Sagittarium & Iouem. Quare mundiciei amantes sunt.

Reliqua loca huius quadrantis vergentia in medium totius terræ, Thracia, Macedonia, Illyricum, Græcia, Achaia, Creta, insulæ Cyclades, & maritima loca Asiæ minoris, & Cyprus, spectantia versus ortum brumalem totius quadrantis, adsumunt naturam trianguli, qui dominatur in ortu brumali, scilicet Tauri, Virginis & Capricorni: & accedunt Venus, Saturnus, & Mercurius. Sunt igitur earum regionum homines magis inter se similes & temperati, dominationis cupidi, generosi, impatientes seruitutis, propter Martem: studiosi Musices, doctrinæ, libertatis, suo consilio constituentes respublicas, popularem gubernationem amantes, legumlatores, propter Iouem: amantes spectacula & mundiciem, propter Venerem: comes, hospitales, iustitiæ & literarum & eloquentiæ studiosi, propter Mercurium. Rursus ex his aliquæ

regiones

regiones magis referunt naturam Tauri & Veneris: videlicet Cyclades, & maritima ora minoris Aſiæ, Cyprus. Ideo magna ex parte illi homines ſunt dediti voluptatibus, amantes mundiciem, & corpora diligenter curantes. Virginis autem & Mercurij naturam magis referunt Græcia, Achaia, Creta. Ideo ibi homines ſunt ſtudioſi doctrinæ, & magis animam quàm corpora exercentes.

Capricorni verò & Saturni naturam referunt Macedonia, Thracia, & Illyricum. Ideo ſunt ibi homines cupidi diuitiarum, nec placidi, nec amantes communicationum.

In ſecundo quadrante, qui ſpectat Auſtrum, pars eſt magnæ Aſiæ, India, Ariana, Gedroſia, Parthia, Media, Perſia, Babylonia, Meſopotamia, Aſſyria: quæ ſitæ ſunt ad ortum brumalem, quod ad uniuerſæ terræ poſitum attinet. Et congruunt ad hunc trigonum, ſcilicet Taurum, Virginem & Capricornum, reguntur à Saturno & Venere Orientali poſitu. His igitur naturæ harum

gentium congruunt. Colunt enim Venerem, quæ ab ipsis nuncupatur Isis. & Saturnum, & Solem, quem vocant Mithram: & multæ sunt ibi naturæ vatidicæ, & consecrātur ibi pudendæ corporum partes, quia positus ille semen auget. Suntq; gentes illæ calidæ, & pronæ ad concubitum & libidines, deditæ saltationi, & amantes ornatus propter Venerem, & luxum quærentes propter Saturnum. palàm verò & non in occulto cum mulieribus concumbunt, propterea quòd planetæ orientali positu eis dominantur: concubitus verò masculorum oderunt. Multi etiam cum matribus consuetudinem habent: & pectore supplices gestus edunt, propter ortum matutinum, & quia pectoris principatus congruit cum Sole. Amant in vestitu, & uniuerso cultu corporis, nitorem & mundiciem muliebrem, propter Venerem: & tamen animis & consilijs sunt generosi & bellicosi, propter ortum matutinum Saturni. Peculiariter verò magis à Tauro & Venere reguntur

guntur, Parthia, Media, & Perſia. Quare harum regionum incolæ veſtitu utuntur florido, teguntq; tota corpora præter pectus: & in uniuerſum, deliciarum & mundiciei ſtudioſi ſunt.

A Virgine & Mercurio reguntur, Babylonia, Meſopotamia, Aſſyria: quæ ideo antecellunt cognitione mathematum, & obſeruatione motuum cœleſtium & ſyderum. A Capricorno verò & Saturno reguntur, India, Ariana, Gedroſia: ideo earum regionum cultores ſunt deformes, immundi, beluini.

Media verò loca huius quadrantis, Idumæa, caua Syria, Iudæa, Phœnice, Chaldæa, Orchinia, Arabia felix, ſpectant Septentrionem & occaſum, iuxta ſitum uniuerſæ terræ. Eſt igitur cognatio cum triangulo occaſus ſolſtitialis, Ariete, Leone & Sagittario: & præſunt Iupiter, Mars & Mercurius. Itaq; hæ gentes magis exercent mercaturas, & rerum permutationes, & ſunt magis verſuti, periculorum contemptores, & inſidiatores,

& animis seruilibus, & omnino varij, ut stellarum inter se configuratio talium ingeniorum varietatem efficit. Et harum regionum Caua Syria, Iudæa, Idumæa, magis Arieti & Marti attribuuntur. Sunt igitur audaces, superstitionum contemptores, & insidiatores. Phœnices verò & Chaldæi, & Orchinij, Leoni & Soli. Quare hi magis ingenui & benefici sunt, & studiosi doctrinæ de syderum motu & effectionibus, & præ cæteris gentibus colunt Solem. Arabia felix magis attribuitur Sagittario & Ioui: unde ubertas est nomini conueniens, & aromatum copia, & hominum dexteritas, & liberalitas in conuersatione, contractibus & negociatione.

Tertius trigonus Geminorum, Libræ & Aquarij. In tertio quadrante, qui est ad Septentrionem magnæ Asiæ, sunt Armenia, Hyrcania, Matiana, Bactriana, Caspia, Serica, Sarmatia, Oxiana, Sogdiana: spectantque ad ortum Solstitialem, iuxta situm uniuersæ

uerſæ terræ: & congruunt ad trigonum ortus Solſtitialis, Geminos, Libram & Aquarium. Reguntur autem à Saturno & Ioue, poſitu Eoo. Colunt igitur gentes illæ Iouem & Saturnum, & ſunt diuites, ſplendentes auro, & in victu mundæ, & ſapientiæ magorum ſtudioſæ, iuſtæ, liberales, magnanimæ, acres viciorum hoſtes: amantes cognatorum, adeò ut facile pro eis mortem oppetant, pietate aut gloria moti: caſtæ, nitidæ, in veſtitu ſplendidæ, beneficæ, & excelſæ animis, quæ plerumq; efficit matutinus poſitus Saturni & Iouis. Ex his autem Hyrcani, Armenij, & Matiani, magis referunt naturam Geminorum & Mercurij. quare ingenia habent mobiliora, & minus candida. Bactrianæ, Caſpiæ, & Sericæ gentes, à Libra & Venere reguntur. Sunt igitur diuites, & amantes Muſicæ & deliciarum. Sarmatæ, Oxiani, & Sogdiani, Aquarium & Saturnum referunt. ſunt igitur hæ gentes horridiores magis, tetricæ & incultæ.

Cæteræ in hoc quadrante, quæ ad medium uniuersi orbis accedunt, Bithynia, Phrygia, Colchica, Syria, Commagene, Cappadocia, Lydia, Cilicia, Pamphylia, spectantes occasum Brumalem, assumunt naturam trianguli occasus Brumalis, Cancri, Scorpij & Piscium: & simul reguntur à Marte, Venere & Mercurio. Quare & harum regionum homines, ferè ubiq; colunt Venerem, quæ ipsis est mater deorum, apud alios alijs appellata nominibus: & Martem, cui tribuunt nomen Adonidos, aut etiam alias appellationes, & lugubria eis sacra faciunt. Sunt autem valde praui, seruiles, laboriosi, cupidi nocendi, dediti mercenariæ militiæ, prædas & captiua mancipia abducentes: exercent & inter sese latrocinia, & alij alios in seruitutem redigunt, propter Martis & Veneris matutinum concursum. Quia verò Mars in triangulo Veneris in Capricorno exaltationem habet, & Venus in Martis triangulo in Piscibus: ideo mulieres in ijs locis valde amant

maritos

maritos ſuos, & liberos, & ſunt fidæ cuſtodes rei domeſticæ, laborioſæ, officioſæ, ſedulæ & morigeræ. Et in his Phrygia, Bithynia, Colchica, magis referunt naturam Cancri & Lunæ. Ideo magna ex parte viri ſunt timidi, & ſeruitutis patientes: mulieres verò propter Lunæ exortum, & maſculum poſitum, viriles, imperioſæ, & bellatrices, ut Amazones, fugientes virorum conſuetudinem, armis gaudentes, & ab infantia adſuefacientes puellas ad officia propria ſexus marium: & præcidentes dextras mammillas, ut ad præliandum magis idoneæ ſint: eamquę partem nudantes, ut oſtendant ſe non fœminarum more viuere.

Syria verò, Commagene, & Cappadocia, congruunt cum Scorpio & Marte. Sunt igitur earum regionum homines, audaces, improbi, inſidiatores, laborioſi. Lydi verò, Cylices, & Pamphylij ad piſces & Iouem pertinent. Sunt igitur diuites, liberales, negociatores, amantes libertatis, & in contractibus non moroſi.

Postremus quadrans est Libyæ, ut communi nomine appellatur, continens Numidiam, Carthaginem, Africam, Phyzaniam, Nasamoniticam, Garamantes, Mauros, Gætulos, Metagonithas. Huius quadrantis situs est ad occasum brumalem, & refert naturam trigoni occasus brumalis, scilicet Cancri, Scorpij & Piscium, & gubernatur à Marte & Venere positu vespertino. Quare sæpe in illis regionibus, propter illorum syderum copulationem, simul duo regnum tenent, vir & mulier, aut frater & soror: ut vir maribus, & mulier mulieribus imperet, & idem in successionibus seruetur. Sunt autem valde calidi, & proni ad mulierum concubitum, raptores coniugum. & in multis locis Reges primùm concumbunt cum nouis nuptis: alicubi communes sunt multorum coniuges. & viri muliebrem ornatum amãt, quia Venus eis præest: audaces tamen sunt, & ad malitiam astuti, magi, impostores, temerarij, contemnẽtes pericula propter Martem.

tem. Ac Numidæ, Carthago, Aphrica, magis familiares ſunt Cancro & Lunæ. Ideo conſuetudo vitæ eorum magis ciuilis eſt, & officioſa in communicatione & negociationibus, & degunt in magna rerum adfluentia. Metagonitæ, Mauritani, Getuli, referunt naturam Scorpij & Martis. ideo magis fœdi ſunt, & carniuori, contemnentes periculorum & vitæ, & domeſticis bellis ſe mutuò perdentes.

Phyzania, Naſamonitæ, & Garamantes, ad Piſces & Iouem pertinent: ideo ſunt liberi, ſimplices ingenijs, amantes laborum, placidi, mundiciei & libertatis cupidi magna ex parte, & propter Iouem colunt Hãmonem.

Huius verò quadrantis ea pars quæ ad medium orbis terrarum vergit, Cyreca, Ægyptus, Thebais, Marmarica, Oaſis, Troglodytæ, Arabes, Azania, Æthiopia media: hic totus tractus oppoſitus ortui Boreali, aſſumit aliquid naturæ trianguli ortus Borealis, Gemino-

Postremus quadrans est Libyæ, ut communi nomine appellatur, continens Numidiam, Carthaginem, Africam, Phyzaniam, Nasamoniticam, Garamantes, Mauros, Gætulos, Metagonithas. Huius quadrantis situs est ad occasum brumalem, & refert naturam trigoni occasus brumalis, scilicet Cancri, Scorpij & Piscium, & gubernatur à Marte & Venere positu vespertino. Quare sæpe in illis regionibus, propter illorum syderum copulationem, simul duo regnum tenent, vir & mulier, aut frater & soror: ut vir maribus, & mulier mulieribus imperet, & idem in successionibus seruetur. Sunt autem valde calidi, & proni ad mulierum concubitum, raptores coniugum. & in multis locis Reges primùm concumbant cum nouis nuptis: alicubi communes sunt multorum coniuges. & viri muliebrem ornatum amãt, quia Venus eis præest: audaces tamen sunt, & ad malitiam astuti, magi, impostores, temerarij, contemnẽtes pericula propter Martem.

tem. Ac Numidæ, Carthago, Aphrica, magis familiares ſunt Cancro & Lunæ. Ideo conſuetudo vitæ eorum magis ciuilis eſt, & officioſa in communicatione & negociationibus, & degunt in magna rerum adfluentia. Metagonitæ, Mauritani, Getuli, referunt naturam Scorpij & Martis. ideo magis fœdi ſunt, & carniuori, contemnentes periculorum & vitæ, & domeſticis bellis ſe mutuò perdentes.

Phyzania, Naſamonitæ, & Garamantes, ad Piſces & Iouem pertinent: ideo ſunt liberi, ſimplices ingenijs, amantes laborum, placidi, mundiciei & libertatis cupidi magna ex parte, & propter Iouem colunt Hāmonem.

Huius verò quadrantis ea pars quæ ad medium orbis terrarum vergit, Cyreca, Ægyptus, Thebais, Marmarica, Oaſis, Troglodytæ, Arabes, Azania, Æthiopia media: hic totus tractus oppoſitus ortui Boreali, aſſumit aliquid naturæ trianguli ortus Borealis, Gemino-

Postremus quadrans est Libyæ , ut communi nomine appellatur, continens Numidiam , Carthaginem , Africam , Phyzaniam, Nasamoniticam, Garamantes, Mauros, Gætulos, Metagonithas. Huius quadrantis situs est ad occasum brumalem, & refert naturam trigoni occasus brumalis, scilicet Cancri, Scorpij & Piscium , & gubernatur à Marte & Venere positu vespertino. Quare sæpe in illis regionibus, propter illorum syderum copulationem , simul duo regnum tenent, vir & mulier , aut frater & soror : ut vir maribus , & mulier mulieribus imperet, & idem in successionibus seruetur. Sunt autem valde calidi , & proni ad mulierum concubitum, raptores coniugum. & in multis locis Reges primùm concumbunt cum nouis nuptis: alicubi communes sunt multorum coniuges. & viri muliebrem ornatum amãt, quia Venus eis præest : audaces tamen sunt, & ad malitiam astuti, magi, impostores, temerarij, contemnẽtes pericula propter Martem.

tem. Ac Numidæ, Carthago, Aphrica, magis familiares ſunt Cancro & Lunæ. Ideo conſuetudo vitæ eorum magis ciuilis eſt, & officioſa in communicatione & negociationibus, & degunt in magna rerum adfluentia. Metagonitæ, Mauritani, Getuli, referunt naturam Scorpij & Martis. ideo magis fœdi ſunt, & carniuori, contemnentes periculorum & vitæ, & domeſticis bellis ſe mutuò perdentes.

Phyzania, Naſamonitæ, & Garamantes, ad Piſces & Iouem pertinent: ideo ſunt liberi, ſimplices ingenijs, amantes laborum, placidi, mundiciei & libertatis cupidi magna ex parte, & propter Iouem colunt Hāmonem.

Huius verò quadrantis ea pars quæ ad medium orbis terrarum vergit, Cyreca, Ægyptus, Thebais, Marmarica, Oaſis, Troglodytæ, Arabes, Azania, Æthiopia media: hic totus tractus oppoſitus ortui Boreali, aſſumit aliquid naturæ trianguli ortus Borealis, Gemino-

Postremus quadrans est Libyæ, ut communi nomine appellatur, continens Numidiam, *Carthaginem, Africam, Phyzaniam, Nasamoniticam, Garamantes, Mauros, Gætulos, Metagonithas. Huius quadrantis situs est ad occasum brumalem, & refert naturam trigoni occasus brumalis, scilicet* Cancri, *Scorpij & Piscium, & gubernatur à Marte & Venere positu vespertino. Quare sæpe in illis regionibus, propter illorum syderum copulationem, simul duo regnum tenent, vir & mulier, aut frater & soror: ut vir maribus, & mulier mulieribus imperet, & idem in successionibus seruetur. Sunt autem valde calidi, & proni ad mulierum concubitum, raptores coniugum. & in multis locis Reges primùm concumbunt cum nouis nuptis: alicubi communes sunt multorum coniuges. & viri muliebrem ornatum amãt, quia Venus eis præest: audaces tamen sunt, & ad malitiam astuti, magi, impostores, temerarij, contemnẽtes pericula propter Martem.*

tem. Ac Numidæ, Carthago, Aphrica, magis familiares sunt Cancro & Lunæ. Ideo consuetudo vitæ eorum magis ciuilis est, & officiosa in communicatione & negociationibus, & degunt in magna rerum adfluentia. Metagonitæ, Mauritani, Getuli, referunt naturam Scorpij & Martis. ideo magis fœdi sunt, & carniuori, contemnentes periculorum & vitæ, & domesticis bellis se mutuò perdentes.

Phyzania, Nasamonitæ, & Garamantes, ad Pisces & Iouem pertinent: ideo sunt liberi, simplices ingenijs, amantes laborum, placidi, mundiciei & libertatis cupidi magna ex parte, & propter Iouem colunt Hãmonem.

Huius verò quadrantis ea pars quæ ad medium orbis terrarum vergit, Cyreca, Ægyptus, Thebais, Marmarica, Oasis, Troglodytæ, Arabes, Azania, Æthiopia media: hic totus tractus oppositus ortui Boreali, assumit aliquid naturæ trianguli ortus Borealis, Gemino-

Cætera in hoc quadrante, quæ ad medium uniuerſi orbis accedunt, Bithynia, Phrygia, Colchica, Syria, Commagene, Cappadocia, Lydia, Cilicia, Pamphylia, ſpectantes occaſum Brumalem, aſſumunt naturam trianguli occaſus Brumalis, Cancri, Scorpij & Piſcium: & ſimul reguntur à Marte, Venere & Mercurio. Quare & harum regionum homines, ferè ubiq; colunt Venerem, quæ ipſis eſt mater deorum, apud alios alijs appellata nominibus: & Martem, cui tribuunt nomen Adonidos, aut etiam alias appellationes, & lugubria eis ſacra faciunt. Sunt autem valde praui, ſeruiles, laborioſi, cupidi nocendi, dediti mercenariæ militiæ, prædas & captiua mancipia abducentes: exercent & inter ſeſe latrocinia, & alij alios in ſeruitutem redigunt, propter Martis & Veneris matutinum concurſum. Quia verò Mars in triangulo Veneris in Capricorno exaltationem habet, & Venus in Martis triangulo in Piſcibus: ideo mulieres in ijs locis valde amant

maritos

maritos ſuos, & liberos, & ſunt fidæ cuſtodes rei domeſticæ, laborioſæ, officioſæ, ſedulæ & morigeræ. Et in his Phrygia, Bithynia, Colchica, magis referunt naturam Cancri & Lunæ. Ideo magna ex parte viri ſunt timidi, & ſeruitutis patientes: mulieres verò propter Lunæ exortum, & maſculum poſitum, viriles, imperioſæ, & bellatrices, ut Amazones, ſugientes virorum conſuetudinem, armis gaudentes, & ab infantia adſuefacientes puellas ad officia propria ſexus marium: & præcidentes dextras mammillas, ut ad præliandum magis idoneæ ſint: eamque partem nudantes, ut oſtendant ſe non fœminarum more viuere.

Syria verò, Commagene, & Cappadocia, congruunt cum Scorpio & Marte. Sunt igitur earum regionum homines, audaces, improbi, inſidiatores, laborioſi. Lydi verò, Cylices, & Pamphylij ad piſces & Iouem pertinent. Sunt igitur diuites, liberales, negociatores, amantes libertatis, & in contractibus non moroſi.

Postremus quadrans est Libyæ, ut communi nomine appellatur, continens Numidiam, Carthaginem, Africam, Phyzaniam, Nasamoniticam, Garamantes, Mauros, Gætulos, Metagonithas. Huius quadrantis situs est ad occasum brumalem, & refert naturam trigoni occasus brumalis, scilicet Cancri, Scorpij & Piscium, & gubernatur à Marte & Venere positu vespertino. Quare sæpe in illis regionibus, propter illorum syderum copulationem, simul duo regnum tenent, vir & mulier, aut frater & soror: ut vir maribus, & mulier mulieribus imperet, & idem in successionibus seruetur. Sunt autem valde calidi, & proni ad mulierum concubitum, raptores coniugum. & in multis locis Reges primùm concumbunt cum nouis nuptis: alicubi communes sunt multorum coniuges. & viri muliebrem ornatum amãt, quia Venus eis præest: audaces tamen sunt, & ad malitiam astuti, magi, impostores, temerarij, contemnẽtes pericula propter Martem.

tem. Ac *Numidæ, Carthago, Aphrica, magis familiares sunt Cancro & Lunæ.* Ideo *consuetudo vitæ eorum magis ciuilis est, & officiosa in communicatione & negociationibus, & degunt in magna rerum adfluentia. Metagonitæ, Mauritani, Getuli, referunt naturam Scorpij & Martis. ideo magis fœdi sunt, & carniuori, contemnentes periculorum & vitæ, & domesticis bellis se mutuò perdentes.*

Phyzania, Nasamonitæ, & Garamantes, *ad Pisces & Iouem pertinent: ideo sunt liberi, simplices ingenijs, amantes laborum, placidi, mundiciei & libertatis cupidi magna ex parte, & propter Iouem colunt Hāmonem.*

Huius verò quadrantis ea pars quæ ad medium orbis terrarum vergit, Cyreca, Ægyptus, Thebais, Marmarica, Oasis, Troglodytæ, Arabes, Azania, Æthiopia media: hic totus tractus oppositus ortui Boreali, assumit aliquid naturæ trianguli ortus Borealis, Gemino-

minorum, Libræ & Aquarij: & ſimul dominantur Saturnus, Iupiter, & Mercurius. unde & harum gentium homines, cum regantur veſpertino poſitu horum planetarum reuerentes ſunt deorum, ſuperſtitioſi, dediti cæremonijs, & funerum ritibus, & mortuos terra condentes, & amouentes ex conſpectu, propter veſpertinum poſitum. Varijs autem legibus & cæremonijs utuntur. ſuntq; in parendo humiles, timidi, puſillanimes, & omnia tolerantes. In imperijs verò animoſi & magnifici: & viri plures uxores habent, & fœminæ multos viros: proni feruntur ad libidines, & cum ſororibus conſuetudinem habent: & in gignendo magna eſt virorum potentia, & in conceptu magna mulierũ fœcunditas, conueniens eius terræ ubertati. Multi autem viri ignaui ſunt, & effœminati animis: aliqui. & partes genitales excindunt, propter maleficorum planetarum & Veneris veſpertinum poſitum.

Ex his gentibus verò Cyrenaici Marmarica

ricæ & inferioris Ægypti incolæ, Geminorum & Mercurij naturam referunt. Ideoq́; ſunt cogitantes, intelligentes ac ſagaces, in omnibus rebus, & præcipuè in ſapientia & diuinis rebus, magici & arcana ſacra exercentes, & maximè diſciplinarum capaces. Thebaida qui tenent, & Oaſim, & Troglodyticem, ad Libræ & Veneris naturam pertinent: ideo calidi ſunt, mobiles, & voluptatibus dediti. Arabes, Azani, Æthiopes medij, ad Aquarij & Saturni naturam pertinent: ideo carnibus & piſcibus magis veſcuntur, & ſunt vagabundi, agreſtem & beluinam vitam agentes.

Hactenus expoſui in genere, quæ ſit familiaritas planetarum & ſignorum cum ſingulis gentibus, & quæ inde proprietates exiſtant. Nunc, propter *faciliorem uſum, ad ſingula ſigna certas gentes accommodabo, hoc modo.*

ADMONITIO DE particularium prædictione. III.

His expositis, huic parti hæc adiungi utile est. Fixarum enim stellarum singulæ illis regionibus significant, quibus & Zodiaci partes attributæ sunt, vicinæ his stellis, adspicientibus eas regiones, inducto per eundem polum circulo, & propterea cognationem habentibus cum ijs Zodiaci partibus.

Præcipuis verò urbibus ea loca Zodiaci maximè significant, in quibus Sol & Luna, cum initia essent extructionis earum, fuerunt, ut in genesi & ex cardinibus Horoscopus. Quarum autem tempora extructionum non reperiuntur, medium cœli geniture principum aut regum quolibet tempore sumatur. Inde summatim pertexi prædictiones poterunt, præcipuè de insignibus accidentibus uniuersarum regionum, aut urbium. cuius considerationis modus erit talis:

Prima

Prima & efficaciſsima cauſa talium euentuum, eſt copulatio Solis & Lunæ in defectibus, & ſtellarum eo tempore tranſitus.

Primùm autem locus indicandus eſt, cui regioni aut urbi Solis aut Lunæ defectus, aut ſtellarum Saturni, Iouis & Martis ſtationes portendant.

Secundò, tempus indicandum eſt, quando aut quamdiu duraturi ſint euentus.

Tertiò, genus euentuum: ut, famesne, an bella ſignificentur.

Quartò, ſpecies, quis ſit modus euentuum: ut, qui ſint futuri victores.

DE CONSIDERATIone regionum, ad quas pertinent affectus.

I V.

Primùm de loco coniecturam ita faciemus. In defectibus Solis & Lunæ maximè inſignibus, conſiderabimus locum Zodiaci, in quo

quo fuit luminum defectus, & regiones ei loco iuxta trigonorum distributionem familiares: & quæ urbes propter horoscopum in extructione, aut propter locum quem eo tempore lumina tenuerunt, aut propter medium cæli in natiuitatibus principum earum regionum familiaritatem habent, cum loco defectus.

Quas autem regiones aut urbes ita congruere cum loco defectus videbimus, ad has magna ex parte euentus pertinere iudicabimus: maximè si cum signo, in quo fuit defectus, copulentur, & si defectus illis regionibus supra terram extiterint.

DE TEMPORE EUENTUUM. V.

Secunda doctrina de tempore significationum, & duratione, talis est. Cum enim defectus Solis & Lunæ non iisdem horis inæqualibus in omnibus regionibus fiant, nec obscura-

ſcuratio corporum, nec duratio ſimilis ſit: primùm, in qualibet regione pro proportione ſumentur, hora Ecliptica, & poli altitudo, & cardines, ut in geneſi. Deinde, quot horis Æquinoctialibus in qualibet regione, pro proportione, duret obſcuratio, conſiderandum eſt.

His inquiſitis, quot horas Æquinoctiales inueniemus, tot annis durabit eu ntus eclipſis ſ lariſ, tot verò menſibus eclipſis lunaris.

Initia verò & incrementa effectionum, cognoſcemus ex loco defectus, aſpiciente cardines. Nam *cum locus erit in* Horizonte *orientali, initium erit à quadrimeſtri proximo poſt defectum. Vehementiores autem progreſsiones erunt in primo triente uniuerſæ durationis. Sed ſi locus defectus erit in medio cœli, initia erunt ſecundo quadrimeſtri, & vehementiores progreſsiones in ſecundo triente. Sin autem erit locus defectus in Occidentali horizonte, initia erunt tertio quadrimeſtri, & vehementiores effectiones in tertio triente. Verùm*

Verùm particulares remißiones & intentiones iudicabuntur, ex coniunctionibus, quæ interim fient in illo loco, ubi fuit Eclipsis: aut in aspicientibus eum locum, & ab alijs stellis unà orientibus, quæ significant effectiones, cum aut in ortu, aut in occasu, aut in stationibus, aut in ortu vespertino, signa adspiciunt, in quibus fuit defectus.

Nam ortus & stationes faciunt incrementa euentuum. In occasu verò & occultatione sub radijs, & ortu vespertino, remißiones fiant euentuum.

DE GENERE EVENtuum. VI.

Tertium caput est, unde sciatur quales futuri sint euentus. Id ex qualitatibus & figuris eorum signorum sumitur, in quibus fuerunt luminum defectus, & locis stellarum dominantium erraticarum & fixarum, & signo ipso in quo fuit defectus, & signo quod est in cardine. Domi-

Dominatio autem stellarum errantium ita sumetur. Nam qui Planeta pluribus modis congruet ad utrumq; locum defectus, & ad cardinem qui sequitur, hic solus dominabitur, videlicet qui apparente accessu aut defluxione proximus est, aut qui aspectu aliquo configuratus, aut plus valet propter domicilium, aut triangulum, aut altitudinem, aut propter fines. Sin autem non inuenitur idem dominus loci defectus, & cardinis, sed duo: anteferatur quidem dominus loci defectus, sed tamen adiungatur alter, qui ad utrumq; magis congruit. Sin autem multæ stellæ pari autoritate utrumq; locum intueri videbuntur, anteferenda erit propior cardini, aut potentior significatione, aut qualitate familiarior.

Stellarum autem fixarum assumenda est ea, quæ quasi præsidet prætereunti cardini, & splendore potior est secundum nouem modos, quos in libro octauo Magnæ compositionis tradidi: aut quæ simul oritur in ipsa hora de-

ra defectus , aut tenet medium cœli iuxta cardines, locum defectus sequentes.

His ita consideratis, & assumptis stellis ad causas iudicandas, figuræ signorum adspiciantur, in quibus sit defectus , & in quibus sunt stellæ dominantes, unde genus euentuũ iudicari poterit. Nam quæ habent humanam figuram in Zodiaco, significant hominibus. Terrestria verò significant ijs, quorum figuræ signis similes sunt. Serpentes mala significant ex anguibus, & feræ mala ex feris. Bestiæ mansuetæ significant damna ex domesticis & mansuetis, & ad utilitates vitæ adcommodatis, ut singularum figurarum fert ratio, equorum, boum, & aliarum. Et figuræ Septentrionales terrenæ subitos terræmotus, Meridianæ magnos & inexpectatos imbres. Cum locus figuræ pennigeræ dominatur, ut Virgo, Sagittarius Gallina, damna volucrum significantur, earum præcipuè, quarum in humano victu usus est. Si verò natantium figuræ dominantur,

tur, euentus erunt in aquatiles & piſcibus: ſeu marinæ, ut Cancer, Capricornus, Delphinus. tunc enim marinis ſignificatur, & nauigationibus: ſeu fluuiatiles, ut Aquarius, Piſces. tunc enim fluuiatilibus & fontanis ſignificatur. Argo utrinq; ſignificat. Et in Tropicis & Æquinoctialibus ſtellis communiter nocet eclipſis & aëri & ſuo tempori. In vere, ex terra naſcentibus, & fructiferarum arborum germinibus, vitibus, ficis, & aliis matureſcentibus. In Solſtitio autem æſtiuo, nocet meßi, & frugum importationi. In Ægypto autem propriè & Nili exundationem impedit. In autumnali Æquinoctio, ſementi & fœno. In Bruma oleribus, & auibus, & piſcibus, eius temporis.

In Æquinoctijs verò etiam ſignificant ſacrorum & religionum mutationes. In Tropicis verò, aëris & imperiorum. Firma autem ſigna, Taurus, Leo, Scorpius & Aquarius, ſignificant fundamentis & ædificijs. Sed gemella, Gemini, Virgo, Sagittarius, Piſces, ſignificant hominibus & regibus.

Et defectus qui magis sunt in Oriente, significant fructibus, adolescentiæ, & eius fundamentis. In medio cœli, regionibus, regibus, & mediæ ætati. In occasu, legum mutationes, & senectæ casus & neces.

Quàm latè autem euentus vagaturi sint, sumitur ex magnitudine defectuum, & ex stellis, quæ in ipso defectu causæ sunt euentuum. Omnia minora fiunt, cum eclipsis Solis vespertina est, & cum Lunæ defectus matutini sunt. In oppositione autem, demunt dimidium. Matutini autem Solis defectus, & vespertini Lunæ, augent mala.

QVALES FVTVRI sint euentus boni aut mali. VII.

In quarto capite propositum fuit, quales modi sint euentuum, utrum boni, an verò mali: & quales in utraq; specie futuri sint. Hoc sumitur à natura stellarum dominantium,

tium, quæ ſunt in præcipuis locis, & earum commixtione inter ſeſe, & cum ijs locis in quibus eſſe conſpiciuntur. Nam *Sol & Luna gubernatores ſunt aliarum ſtellarum, & præcipuæ cauſæ euentuum, & regunt ſtellarum dominia: & dominantium vires aut confirmant, aut languefaciunt.*

Conſideratio verò ſtellarum, quæ præcipuùm ius in commixtione habent, indicat euentuum qualitatem. Incipiemus igitur de ſingulis errantium ſtellarum qualitatibus dicere. Sed hæc breuis præmonitio addenda eſt: Quòd cum generaliter aliquam nomino errantium ſtellarum, vim intelligo effectricem ſimilem, ſiue illa ipſa ſtella dominetur, ſiue alia fixa ſtella, aut locus ſigniferi, ſimilem vim habens: ut ſi de natura & qualitate in genere dicerem, non de ſtellis.

Nec in mixtionibus tantum ſtellarum errantium congreſſus intelligo, ſed aliarum quoq; ſimiles naturas, ſiue fixarum, ſiue locorum ſigniferi, ut familiaritates cum errantibus ſuprà indicatæ ſunt. Satur-

Saturnus cum ſolus dominatur, generaliter cauſa eſt corruptionum ex frigore, & proprie in hominum corporibus morbos diuturnos, tabem, conſumptionem, quæ oritur ex catharris, humorum perturbationem, fluxus, quartanas febres, exilia, inopias, anguſtias, luctus, pauores, interitus, maximè ſenum efficit. Beſtiarum verò, quæ ſunt utiles hominibus penuriam efficit: & eas quæ reliquæ ſunt morbis adfligit, adeò ut contagium ad homines perueniat, qui ijs utuntur. In aëre frigus horrendum excitat, glacioſum, nebuloſum & peſtilens. Aëris turbationes, denſas nubes, caligines, copioſas niues, non utiles, ſed damnoſas, & unde ſerpentes nocituri hominibus naſcuntur. In fluuijs & mari communiter ſæuas tempeſtates, & naufragia, difficiles curſus, penuriam & interitum piſcium. At in mari peculiariter receſſus aquæ, deſtituentis alueum, & refluxus. In fluuijs verò exundationes, & aquarum corruptionem. In terra fructuum caritatem,

penuriam

penuriam & vastitatem, maximè necessariorum ad victum, seu per erucas & locustas, seu per diluuia & imbres, seu per grandines, eò usq; ut homines fame & similibus malis pereant.

Iupiter cum solus dominatur, generaliter incrementa efficit. cumq; euentus ad homines pertinent, gloriam, fertilitatem, tranquillitatem & pacem significat: auget rem familiarem, corporis & animi bona souet, beneficia & dona regum promittit, & gubernatores ipsos gloria ornat: ac in genere, bonorum causa est. Animantium verò quæ usibus humanis seruiunt, multitudinem significat, & exitium contrà ijs quæ nocent hominibus. In aëre autem, temperamentum bonum, salubre, ventosum, humidum, alens res terra nascentes, nauium cursus iuuat: fluminum mediocria incrementa, & frugum copiam, & his similia efficit.

Mars verò solus dominium nactus, generaliter corruptionis causa est, propter siccita-

tem. Et cum euentus ad homines pertinent, ciet bella, seditiones intestinas, captiuitates, excidia urbium, populi tumultus, principum iras, & propter eam causam subitas neces: præterea & febres tertianas, sanguinis eruptiones, morbos acutos, violentos interitus iuuenum, violentiam, iniurias, incendia, homicidia, rapinas, latrocinia. In aëre verò æstus, ventos calidos, pestiferos & tabificos, fulminum iaculationes, turbines, siccitates. In mari verò, subita naufragia, propter flatus turbulentos, & fulmina, & similes causas. In fluminibus verò aquas exorbet, fontes desiccat, & lymphas corrumpit: frumenta, & res terra nascentes diminuit, & vel propter æstus antequam inuehuntur, vel inuectas incendijs perdit.

Venus cum sola dominatur, generaliter similia Ioui efficit, cum venustate quadam. Peculiariter verò hominibus gloriam, honores, lætitiam, ubertatem annorum, placida coniugia, numerosam sobolem, gratiam in amicitijs

micitijs & congreſsibus, incrementa facultatum, mundiciem in victu, comitatem, reuerentiam religionum tribuit: præterea & bonum habitum corporis, & familiaritatem cum principibus. In aëre verò, temperatos ventos, humidas & fœcundas conſtitutiones, bonam tempeſtatem & ſerenitatem, fœcundos imbres, nauigationes felices & lucroſas, fluminum exundationes, copiam iumentorum, & fructuum terræ abundantiam.

Mercurius cum ſolus dominatur, generaliter illius ſtellæ naturæ ſe accommodat, cui iungitur: ſed celeres motus ſignificat. In humanis negocijs, celeritatem, induſtriam & calliditatem, ad ea quæ agenda ſunt. Inſidiator in latrocinijs, furtis, & in piratica: facit difficiles anhelitus, iunctus maleficis, & morbos ſiccos, & quotidianas febres, tuſſes, anhelationes, tabem, & mutationes in cæremonijs, religionibus, reditibus regijs, inſtitutis & legibus: iuxta naturam ſtellæ, cui iungitur. In aëre, cum ſit ſiccus & celer, & cir-

ca Solem propè voluatur, ventos ciet inordinatos, celeres, ſubitò mutabiles, tonitrua, fulmina, hiatus, terræmotus, & fulgura. Et his cauſis interdum exitialis eſt animantibus & plantis. Cum eſt occidentalis, diminuit flumina: cum eſt orientalis, auget.

Talis eſt, ut dixi, natura cuiusq; planetæ per ſeſe: ſed mixti alijs, pro varietate adſpectuum & ſignorum, & poſitu ad Solem, conuenienter mutant actiones, & ex commixtione naturarum variæ qualitates exiſtũt. Cum autem impoſſibile ſit, ſingularum mixtionum qualitates exponere, & omnes configurationes recitare, quarum tanta eſt varietas, hæc conſideratio ſingularum Mathematici ſagacitati & prudentiæ relinquatur.

Sed hæc diligenter obſeruabimus, quæ ſit ſtellarum euentui dominantium familiaritas & cognatio cum illis regionibus, urbibusúe, quibus euentus imminent. Etenim beneficæ ſtellæ, & locis euentui obnoxijs cognatione aliqua iunctæ, ſi non ſuperentur ab alijs contra-

contrariæ ſectæ ſtellis, efficacius hoc quod pollicentur, naturæ ſuæ bonitate abſoluunt. Si nulla intercedat eis cognatio, aut ſuperentur ab aduerſarijs ſtellis, minus proſunt. Ita noxiæ ſtellæ dominium conſequutæ, ſi & locis euentui obnoxijs conſenſerint, & contrariæ ſectæ ſtellis ſuccubuerint, minus lædunt. Si verò nec regionibus ipſæ præfuerint, nec impeditæ fuerint ab alijs, quarum in regiones ſignificatis euentibus ſubiectas ius quoddam eſt, ac dominium, tum vehementius ſuæ conſtitutionis peſtem infligunt.

Vt plurimum autem uniuerſalibus malis potiſsimum corripiuntur ij, in quorum genituris præcipua loca, nempe luminum & cardinum, eadem ſunt cum illis, à quibus uniuerſalium euentuum cauſæ proficiſcuntur: id eſt, eclipticis ipſis, aut his oppoſitis. Sed periculoſum in primis, & ineuitabile eſt, ſi ipſæ eclipticorum locorum partes, aut oppoſitæ, coinciderint cum gradibus alterutrius luminũ, quos genituræ tempore poſſederunt.

DE COLORIBVS IN Eclipsibus, Cometis, & alijs huiusmodi.

VIII.

Obseruandi sunt in uniuersalibus considerationibus colores in deliquijs, cùm ipsorũ luminum, tum eorum qui iuxtà fiunt & existunt: ut virgarum, arearum, & quæ alia sunt huiusmodi. Si enim nigra apparuerint, aut subliuida, ea quæ de Saturni natura exposuimus, significant. Si candida visa fuerint, Iouis: si rutila, Martis: si flaua, Veneris: si varia, Mercurij naturæ euentus respondebunt. Quod si tota luminum corpora, aut totam vicinam circumquaq; regionem coloris proprietas occuparit, pluribus regionum partibus significata, eclipsium euentura decernit. Sin quacumq; à parte constiterit, illis in quam se coloris proprietas inflectit, futura denunciat.

Obseruandi sunt & Cometæ, siue in deliquijs.

quijs, siue alio quouis tempore effulserint in uniuersalium euentuum consideratione: quales sunt quæ vocantur trabes, tubæ, dolia, ac huiusmodi. Etenim effectus hæ pariunt, quales à Marte cientur, ac Mercurio: ut bella, æstus, motus turbulentos, & alia quæ ista sequi consueuerunt. Cæterùm quibus locis minitentur & intentent effectus suos, ostendunt Zodiaci partes, sub quibus collectæ ipsæ & incensæ, primùm exarserint: tum inclinationes comarum crinitæ pro ratione formæ. Ex ipsa verò collectionis ardentis velut facie ac forma, affectionis species & res, in quam illa peruasura est, innotescet. Duratio flammæ de euentuum intensione aut remißione, habitudo ad Solem de initio eorundem, quando primùm inuadent, docebit. Nam cum matutinæ fuerint, diuq; flagrarint, celeriores: sin vespertinæ, tardiores euentus arguunt.

DE NOVILVNIO anni. IX.

Postquam exposita nobis est ratio uniuersalis considerationis eorum, quæ regionibus & urbibus portenduntur: sequitur nunc subtilior quædam exquisitio eorum qui singulis anni temporibus euentura sint. Cuius rei tractatio quandam requirit de nouilunio anni disputationem. Quòd igitur illud principium capi oporteat in qualibet solis conuersione, à reditu ad locum unde exierat; ipsa res docet, cùm effectu ipso, tum etiam nomine. Quale quis autem principium in circulo simpliciter constituat, omnino cogitatione non deprehendi posse videtur. In eo quidem circulo, qui per medium signorum ducitur, probabili ratione principiorum loco assumi possunt puncta ab Æquinoctiali, & duobus signata Coluris*: hoc est, bina Æquinoctialia, & bina* Tropica. *Sed rursus & hic dubitare quis poterit, quo puncto tanquã prima-*

primario & principe utatur. Et quidem ſimplicis ac circularis naturæ proprietate conſiderata, nullum horum tanquam totius ambitus principium erit. Attamen qui de his rebus commentati ſunt, uno aliquo horum quatuor punctorum uſi ſunt: alio ſanè alius, prout quiſq; vel rationibus vel naturæ ſuæ affectu ad hoc illudúe ſtatuendum ductus eſt. Etenim hæ partes ſingulæ eximium quiddã habent, cur principium & nouum annum vendicare ſibi iure videantur. Æquinoctij verni proprium eſt, quod diurna ſpacia tunc primùm noctes ſuperare incipiunt, quodq; tempus eſt affluentium humiditatum. At humiditatis vis potiſſimum, ut & antea diximus, in exordijs genituræ regnat. Solſtitium, longiſſimum diem adducit. Apud Ægyptos verò, & Nili exundationem adfert, & de ortu Canis commonefacit. In Æquinoctium autumnale incidit tempus colligendarum & reponendarum frugum, & quaſi de nouo terræ ſemina mandantur. Bruma

dies, qui antea decreuerant, augere rursus ac producere incipit.

Sed mihi conuenientius & naturalius esse videtur, ad indicandos euentus annuos, quatuor assumere principia: obseruatis ijs quæ proximè præcesserunt, nouilunijs Solis & Lunæ, ac plenilunijs, & maximè si in quibus horum alterutrum luminum defecerit: atque ita iudicium facere de statu Veris ex principio Arietis, de Æstate à Cancro, de Autumno à Libra, de Hyeme à Capricorno. Nam ipsas quidem uniuersales constitutiones temporum, & modos, Sol parit: unde & penitus imperiti Mathematum prænoscunt futura.

Sed & signorum proprietates ad sinificationes ventorum, & generalium qualitatum assumendæ sunt.

At mutationum, quæ in ipsa tempora particulatim incident, incrementa aut diminutiones, indicabunt uniuersaliter quidem vicinæ punctis prædictis luminum coniunctiones,

ones, & planetarum cum his configurationes. Particulatim verò, congreſſus eorundem in ſingulis ſignis, & plenilunia, itemq́ ſtellarum tranſitus: quam conſiderationem menſtruam nominare licet.

DE PARTICVLARI vi & natura ſignorum, ad aeris conſtitutiones variandas. X.

Ad annuas conſtitutiones indicandas, notas eſſe oportet etiam particulatim naturales proprietates ſignorum. Quantum enim ad aëris & ventorum mutationes ſtellarum ſingularum, nimirum planetarum & inerrantium ſtellarum, quæ Planetis natiua vi atq; effectibus congruunt, quantum ad ventorum, & quatuor anni temporum ſtatum integra ſigna conferant, nos ſuprà expoſuimus. Reſtat nunc, ut particulares quoq; ſignorum naturas perſequamur.

Arietis signum generatim propter Æquinoctialem significationem est tonitruosum & grandinosum: particulatim verò intenduntur hæc & remittuntur de proprietate stellarum inerrantium, quibus describitur. priores illius partes imbres cient & ventos, mediæ temperatæ sunt, extremæ æstuosæ & pestilentes. Boreæ æstuosæ & noxiæ, Austrinæ glaciosæ & subfrigidæ.

Tauri signum generatim præ se fert utramq; crasim, & subcalidum est: particulatim verò priora, maximè ubi Pleiades consistunt, turbulenta sunt, flatuosa, & nebulosa: media humida & frigida. Postrema circa Succulas ignea sunt, fulminaq; & fulgetra cient. Borea intemperata, Austrina instabilia & incerta.

Geminorum signum generaliter temperatam constitutionem efficit, particulatim verò præcedentia plus humectant & corrumpunt, media temperiem habent. Sequentia mixta & incerta constant natura. Borea

ventos

ventos cient, & terras concutiunt: Auſtrina deſiccant & urunt.

Cancri ſignum generaliter ſerenat, & æſtiuas conſtitutiones parit: particulatim verò partibus primoribus, & circa præſepe ſuffocat, terras quatit, & caliginem offundit: medijs temperatum eſt, poſterioribus ventos commouet. Tam Boreæ, quàm Auſtrinæ partes igneæ ſunt, noxiæ, & æſtuoſæ.

Leonis ſignum, generaliter æſtus ciet & ſuffocat: particulatim verò, partes præcedentes ſuffocant, & peſtilentes ſunt: mediæ temperatæ, poſtremæ ſiccæ, & corruptionum effectrices. Boreæ inſtabiles & igneæ, Auſtrinæ humidæ.

Virginis ſignum in uniuerſum humidum eſt, & tonitruoſum: particulatim verò principium eius calidius eſt, & noxium: medium, temperatum: finis, aquoſus. Borea pars ventorum commotrix, Auſtrina temperata.

Libræ ſignum in uniuerſum varium eſt, & mutabile: particulatim verò in primis

partibus & mediis temperatum, postremis aquosum: Boreis, ventosum: Austrinis, humidum & pestilens.

Scorpij signum in genere est tonitruosum & igneum: particulariter verò initium niues producit, medium temperatum est, finis turbulentus. Septentrionalia æstuant, Austrina humectant.

Sagittarij signum in genere humidum est, Particulatim verò, in principio sui humidum, medio temperatum, fine igneum: latere Boreali flatuosum, Austrino humidum & mutabile.

Capricorni signum in genere humidum est: particulatim verò anterioribus partibus æstuans & noxium, mediis temperatum, ultimis pluuiosum: Austrinis & Boreis *humidum & noxium.*

Aquarij signum generaliter frigidum est, & aquosum: particulatim verò incipiens, humidum. In medio, temperatum: desinens, ventosum: versus Boream, æstuans: versus Austrum, niuosum. Pisci-

Piscium, signum generatim frigidum & flatuosum est: particulatim verò, anteriora temperata, media humida, posteriora æstuantia: Borea, flatuosa: Austrina, aquosa sunt.

DE PARTICVLARI tempestatum consideratione. XI.

His ita expositis, sequitur particularium significationum tractatio, quæ talis est. Vna est ratio generalis, ex quadrantibus signiferi sumpta, quâ, ut diximus, obseruanda sunt, quæ proximè Tropicas & Æquinoctiales significationes, nouilunia & plenilunia, cum cardinibus ad nouiluniorum & pleniluniorum momenta in unoquoq; proposito climate, tanquam genituræ tempore constitutis. Deinde cognoscendæ sunt stellæ, quæ locis nouiluniorum & pleniluniorum dominantur, & sequentibus cardinibus, sicut suprà in eclipsium doctrina monstrauimus. Ita uniuersalia

lia ex quadrantum proprietate ſcrutari atq; eruere, ſed horum vel intenſiones vel remiſsiones, & quarum qualitatum, quarumúe conſtitutionum effectiones ſint futuræ, ex natura ſtellarum præſidētium diſcere oportet.

Altera ratio menſtrua eſt, qua, quæ in ſingulis fiunt ſignis, nouilunia & plenilunia conſideranda ſunt eodem modo: hoc ſolo obſeruato, ſi interlunium fortè anteceſſerit proximè punctum Tropicum, aut Æquinoctiale, ut interlunijs illo toto quadrante utamur: ſi plenilunium, ut plenilunijs. Conſiderandi ſunt & cardines, & ſtellæ locis utrìq; dominantes, maximeq; proximæ fulſiones applicationesq;, & defluxiones errantium ſtellarum, earumq; proprietates, & locorum in quibus verſantur: nec non quos ventos commoueant aut ipſi planetæ, aut ſignorum partes in quibus exiſtunt: præterea in quem ventum vergat atq; inclinet Luna latitudine ſua, ſecundum eclipticæ obliquitatem. Ex quibus omnibus (notatis potioribus) menſium gene-

generales status ac ventos præcognoscere poterimus.

Tertia ratio est subtilioris cuiusdam obseruationis remißionum & intensionum, qua notandæ sunt Solis Lunæq; particulares configurationes, non solum in interlunijs & plenilunijs, sed etiam harum mediæ: id est, quadratæ. Vbi animaduertendum, triduo ferè antequam Luna cursu suo Soli exæquatur, id est, triduo ante quadraturas, nonnunquã & triduo post, significationes mutationum sese promere, tùm propter hos ipsos positus, tum & alios, nimirum trigonos aspectus, & sexagonos, ac planetarum cæterorum cum Luna configurationes. Nam *ex horum natura conuenienter mutationis proprietas deprehenditur, quæ respondet aspicientium stellarum, & signorum erga circumdantem nos aërem ac ventos familiaritati.*

Verum harum ipsarum particularium constitutionum intensiones remißionesúe fiunt potißimum, ubi inerrantium stellarum

ea,

eæ, quæ maximè illustres sunt & efficaces, manè aut vesperi fulserint, cum ipsóue Sole emerserint, aut decubuerint. Etenim plerumq; *particularem statum ad modum suarum naturarum immutant.*

Idem iudicandum est euenire, ubi lumina cardines transeunt. Ad talem enim eorum habitum horariæ intensiones & remißiones variantur: sicut ad Lunæ motum æstus maris cientur, atq; refluxus: itemq; Luna cardines transeunte, ventorum accidunt mutationes, quas ipsa à medio Solis itinere deflectens efficit. Vbique autem hoc tenendum est, quod præeat, ac potior sit prima atq; uniuersalis causa: sequatur verò illa, à qua particularia proficiscuntur accidentia. Tum verò roboretur atq; intendatur effectio, cum quæ uniuersali constitutioni dominãtur stellæ, his à quibus oriuntur particularia aspectu & configuratione sese coniunxerint.

DE

DE SIGNIFICATIONE Meteororum.

XII.

Profuerit & ad particularium ſignificationum præuiſiones, notare ſigna, quæ iuxta Solem, Lunam & ſtellas apparent. Ac Solem intuebimur orientem, coniectaturi de tempeſtatibus diurnis: occidentem, de nocturnis: de diuturnioribus, cum Luna configuratum. Nam ſingulæ figuræ tempeſtatem, qualis uſq; ad proximam futura ſit, declarare conſueuerunt. Si ergo pura luce, caliginis, varietatis, & nubium expers ſol oritur, vel occidit, ſerenam tempeſtatem pollicetur. Sin vario orbe, aut flammeo prodierit, abieritúe, aut rubentes emiſerit radios, ſiue in rectum exporrectos, ſiue in ſeſe retortos, aut ex una parte in ſubiectis nubibus ea quæ παρήλια vocantur, formarit, nubesúe ſub rutilo tinxerit colore, & quaſi per totas nubes longos extenderit radios, vehementes ſignificat flatus, erupturos ab illo an-

gulo, penes quem visa illa constiterint. Niger aut luridus si in ortu occasuúe apparuerit, nubibusq; inuolutus, aut area circumdatus ex una parte, aut parte utraq; pareliis aut radios suppallidos nigrosúe sparserit, hyemes minatur, atq; imbres.

Lunam obseruabimus in suo itinere triduo ante vel post interlunia, aut plenilunia, & medium tempus, quo erga Solem quadratur. Nam si tenui puraq; luce nituerit, nihilq; illam circumdederit, serenitatem spondet. Si tenui rubuerit luce, totaq; perspicua visa fuerit, etiam ea parte quæ luce destituitur, ventos excitabit inde orituros, quò ipsa declinat. Nigra, spissa, pallida, hyemes atq; imbres minatur.

Obseruandæ sunt & areæ, quæ Lunam quandoq; circundant. Nam si una fuerit, & pura, paulatimq; marcescens euanuerit, serenitatem: sin duæ aut tres, hyemes significant. Et has quidem, si subrubræ fuerint, & quasi perruptæ, cum impetuosis ac vehe-

mentibus

mentibus ventis inuaſuras denotant. Si caliginoſæ ac ſpiſſæ, cum niuibus: ſi luridæ, nigræ & laceræ, cum utriſque. Deniq; quo plures fuerint areæ, tanto maiores hyemes portendunt. Errantibus & inerrantibus ſplendidioribus circumfuſæ areæ, proprietate coloris ſui denunciant ea, quæ naturæ ferunt ſtellarum.

Inerrantium etiam minorum velut congeſtos aceruos aſpiciemus, quo colore, quaúe magnitudine videantur. Nam ſi ſplendidiores grandioresq; apparuerint ſolito, quacunq; in plaga cœli conſtiterint, ab ea ventos ſpiraturos deſignant. Quinetiam nebuloſi gyri, ut in Præſepi, & ſimiles, ſi cœlo ſereno aut exiles ſint, aut viſum fugiant, aut ſpiſsi denſiq; eſſe videantur, nimbos. puri verò & continuò ſcintillantes, ventos turbulentos prædicunt. Si ſtellarum duarum, quæ utrinq; ad Præſepe cernuntur, Aſinorum appellatione inſignes, una quæ Septentrionalis eſt non appareat, flabit Aquilo. Si verò altera

tera Australis abdita delituerit, Auster spirabit.

Præterea quæ certis temporibus in cœlo se ostendunt, & Ostenta dicuntur, eorum crinita sidera semper squalorem ventosq; prænunciant: eo quidem vehementiores, quo pluribus in partibus & ipsorum corpora grandiora fuerint.

Traiectiones & iaculationes stellarum si ab uno angulo ferantur, ab eo ventos mox sequuturos denunciant: si occurrant inter se prælia suscitant. Si verò de quatuor plagis prosiliant, hyemes varias, fulmina, fulgetra, aliaq; huiusmodi adferunt.

Nubes in quibuscunq; finibus conspectæ similes floccis lanæ, hyemes sequuturas demonstrant.

Arcus quoq; quocunq; tempore extiterint, si serenum sit cœlum, hyemes: si hyems adsit, serenitatem pollicentur. Vt autem hæc concludantur, sciendum generalia visa aëris certis temporibus eadem portendere, quæ

sunt

ſunt in ſuperioribus de ſuis quæq; accidentibus explicata. Atq; hactenus placuit de generali inſpectione uniuerſalium & particularium ſignorum breuiter diſſerere. Quod ſupereſt, genituraꝛum indicia, ſicut & ordo poſtulat, nunc deinceps exequemur.

LIBER TERTIVS PTOLOMAEI.

DE CONCEPTV, ET edito fœtu. I.

C*Vm hactenus tractata ſit conſideratio uniuerſalium euentuum, quæ & prior eſſe dicitur, & ſæpe uincit particulares ſignificationes in naturis ſingulorum hominum. quarum prædictiones vocamus* Genethliacas*: ſciendum eſt, in utroque genere ſimilem eſſe conſiderationem & motuum*

tuum,& effectuum. Nam & *uniuersalium euentuum,& particularium, in singulis hominibus, causa est motus Planetarum, & Solis ac Lunæ.* *Sed artificiosa obseruatio motuum, præmonstrat corporum mutationes, si conferantur ad ea quæ fiunt iuxta transitus siderum, habentium similes effectus in aëre, nos circumdante.* *Verùm uniuersales causæ efficaciores sunt, particulares non tam sunt efficaces.* *In utroq; genere autem sunt varia initia, ex quibus prædicimus iuxta astrorum positus, ea quæ significantur.* *Ac uniuersalium multa sunt initia.* Non *est enim unum urbium ac regnorum principium: & hæc initia accipimus non semper ab ijsdem causis, sed interdum etiam à circumstantijs,& alijs quæ augent causas.* *Ac ferè in omnibus testimonio utimur eclipsium, quæ sunt maiores,& magnarum coniunctionum.* *Singulorum verò hominum habemus initium unum,& multa.* *Vnum enim, cum principio nascitur homo. id enim habemus.*

mus. Accedunt autem deinceps ordine, per gradus ætatis, ad primum initium, multæ ſignificationes aliæ: ſed primum initium præſtantius eſt. propriè enim efficit & corpus, & reliqua initia. Hæc cum ita ſe habeant, à primo initio conſiderãtur uniuerſaliter qualitates corporis: à reliquis initijs ſumuntur pro tempore accidentia, ſecundum magis & minus, ſecundum diſtinctiones ætatis, per gradus.

Initium naſcentis hominis aut eſt naturale, quo concipitur: aut eſt præcipuum potentia, quo editur fœtus ex utero.

Si tempus conceptus deprehenſum eſt, ſeu caſu, ſeu obſeruatione, magis conuenit poſitum ſiderum qui tunc fuit conſiderare, in iudicandis corporis & animæ qualitatibus. Poſtquam enim initiò ſemen conſequitur aliquod temperamentum ex circumfuſo cælo, etiamſi paulatim, cum formatur corpus, fiunt alterationes. tamen, quia ſemen adiungit ſibi nutrimentum conueniens in augmentatione,

tatione, idq; naturaliter commiſcet, & ſibi attemperat, retinet ſimilitudinem prioris qualitatis.

Si autem tempus illud ignoretur, ut plerumq; fit, initium erit egreſſus ex utero. Nam & hoc tempus potiſſimum eſt, & hac tantum ratione ab altero initio differt, quòd animaduerſo conceptu, prædici poſſunt ea quæ præcedunt egreſſum ex utero. Ac conceptus quidem inchoatio eſſe aliqua poteſt: ſed egreſſus ex utero, eſt principale exordium vitæ, tempore poſterius: potentia verò, æquale & præſtantius. Et propemodum conceptus, dici poſſet ſeminis generatio: egreſſus autem ex utero, generatio hominis. Multa enim tunc fœtus adipiſcitur, quæ antea in aluo nondum ei aderant: ac propria quidem humanæ naturæ, ut ſenſuum actiones, & corporis motus.

Etſi autem poſitus cœli in partu non videatur primùm condere naturam: tamen conducit ad hoc, ut fœtus exeat in lucem,

poſtquam

poſtquam conueniẽte cœli actione maturuit. *Natura enim, poſtquam fœtus perfectus eſt, mouet eum, ut exeat ex utero, tali poſitu cœli, qui reſpondet illi conſtitutioni, quæ fuit initio conceptus. Itaq; cœli poſitus in partu, meritò exiſtimabitur talia ſignificare: non quia efficiat talem naturam, ſed quia neceßitate quadam naturali congruit, & ſimilem vim habet.*

Cum igitur inſtituerim & hanc partem compendio abſoluere, iuxta eum ordinem quem hactenus ſecutus ſum, quantum prædictio poßibilis eſt, declinabimus veterem modum, qui ſtellarum mixturas tradit: cum ea ratio confuſanea, & propemodum infinita ſit, ſi quis ſingulas examinet, & magis ad coniecturas ſingularium pertineat, quàm ad præcepta uniuerſalia. Cum igitur illa inquiſitio penè infinita ſit, & difficilis, omittenda erit. Sed tradam præcepta generalia, ex quibus coniecturæ de ſingulis ſumi poterunt: & exponam effectrices qualitates

præcipuas, quantum potero, adcommodatas ad physicam rationem. Et cœli locum, iuxta quem humani euentus considerantur, tanquam metam proponam, ad quam dirigantur qualitates effectrices: ac præcipuè iuxta cognationem corporum, velut sagittæ.

Cæterum quid iudicandum sit, cum multarum stellarum lumen miscetur, relinquemus prudentiæ artificis, tanquam periti sagittarij.

Primùm autem de uniuersalibus, quæ consideranda sunt in partu, dicam conuenienti ordine, cum quidem ex partu cognosci omnia poßint, quæ naturales causas habent. Conducet autem & tempus conceptus cognoscere, ad qualitates temperamenti, ex consideratione conceptus, si quem curiosior scrutatatio delectat,

DE GRADV ASCENdentis. II.

Cum

Cum autem ſæpe dubitetur de prima & præcipua parte, videlicet de hora, qua fœtus ex utero egreſſus eſt (nam ſolius aſtrolabij inſpectio poteſt minutum horæ oſtendere) reliqua horarum ſignandarum inſtrumenta, quibus plurimi utuntur, ſæpe fallunt. Nam ſolaria errant, vel quia non ſunt ritè poſita, vel quia gnomones non rectè ad meridianā lineam quadrant. Aquatica verò non conſtant ſibi, propter diſsimiles aquarum naturas. Eaq; diſsimilitudo varias habet cauſas. Interdum etiam caſu cohibentur & reſiſtunt. Neceſſe eſt igitur tradi rationem, qua inueniri debeat gradus aſcendens Zodiaci, ſecundum phyſicam & conſentaneam rationem.

Poſita igitur hora natalicia, inuenta per aſcenſiones, adiunge coniunctionem aut oppoſitionem proximè præcedentem. Et diligenter quære gradum ſeu coniunctionis, ſeu in oppoſitione eius luminis, quod ſupra terram eſt, cum editur partus. Deinde viden-

dendum, quis planeta sit dominator illius gradus, iuxta eas prærogatiuas, quas suprà commemorauimus: videlicet trigonum, domum, exaltationem fines, fulgorem aut configurationem: hoc est, quando gradus ille unam aut plures prærogatiuas habet, propter quas ei attribuendus sit dominator. Cum *igitur planetam aliquem reperimus, familiarem illi gradui, propter unam aut plures prærogatiuas: videndum est deinde, quem gradum tenuerit planeta partus tempore: & quotus gradus erit, iudicabimus parem gradum in exortu ascendentis signi ascendere. Sin autem duo vel plures participes sint dominationis, ille eligendus erit, cuius gradus tempore partus propius accesserit ad gradum signi ascendentis, ad huius planetæ gradum ascendens constituendum erit.*

Si verò duo aut plures planetæ in hac propinquitate pares erunt, eligemus eum qui propter cardines & conditionem familiarior est ascendenti. Cum *autem longius distant*

ſtant gradus huius dominatoris ab horoſcopo, quàm à medio cœli, utemur eo numero ad conſtituendum medium cœli. Hoc *conſtituto, & reliquos cardines mutabimus.*

DISTRIBVTIO DOctrinæ de Natiuitatibus. III.

His expoſitis, ſi quis uniuerſam doctrinam de natiuitatibus diſtribuat, inueniet, de accidentibus quæ ſecundum naturam eueniunt, & præuideri poſſunt, tradi præcepta, vel de præcedentibus natiuitatem, ut de parentibus: vel de præcedentibus & ſequentibus, ut de fratribus: vel de his quæ in ipſo partu accidunt, quorum ratio non eſt una & ſimplex: vel de his quæ poſt natiuitatem ſecutura ſunt, quorum ratio magis multiplex eſt. De *his quæ à partu indicantur, quæritur an ſit mas vel fœmina, an ſint gemini aut plures nati, an ſit fœtus monſtroſus, an ſit durabilis.*

Postea de his quæ secutura sunt natiuitatem, quæritur de uitæ spacio & diuturnitate: siquidem hæc quæstio discernenda erit à priore, an recens fœtus nutriri poßit. Deinde de figura corporis, de morbis & læsionibus corporis, de qualitatibus & inclinationibus animi, de re familiari, de dignitatibus, de studijs & actionibus, de coniugio, de liberis, de amicitijs, de peregrinationibus. Postrema de genere mortis quæstio est, vicina superiori quæstioni de spacio vitæ. Sed post cæteras quæstiones hoc tradi solet.

De his summatim dicam, exponamq́ nudas qualitates effectrices, ac omittam ea quæ non habent ex natura causam probabilem, quæ tamen multi curiosè ac præter rem scrutantur: nec accersam diuinationes, quæ ex sortibus aut numeris sumuntur, quæ nullam habent rationem, sed ea tradam quæ habent exploratam certitudinem propter astrorum positus, & locorum proprietates: eruntq́ præcepta uniuersalia. Nam si quis de singulis

guli velit præcipere, eadem subindè repetenda essent.

Primum Præceptum.

Primùm autem quærendus est Zodiaci locus, qui significat aliquid de nati conditionibus. Vt exempli causa, de dignitate actionum consulendum est medium cœli: de patre, locus Solis adspiciendus est. Deinde videndum, quis planeta dominetur illi loco, iuxta quinque prærogatiuas, ex quibus planetarum dominium æstimatur. Quòd si unus habet omnes prærogatiuas, huic tribuendum erit dominium: sin autem plures planetæ concurrent, præferendus est is qui habet plurimas prærogatiuas.

Deinde considerandæ sunt & planetæ dominatoris, & signorum naturæ, in quibus sunt planetæ, & locus dominans. Ac potentia planetæ fit maior, cum positus est efficacior: vel propter positum, quem in mundo habent: vel propter positum, qui contingit cũ

in locis natiuitatis. Sunt enim efficaciores propter positum quem in mundo habent quando sunt in proprijs signis & proprijs locis, & quando sunt orientales & aucti cursu. Præterea plus valent propter positum in natiuitate, quando sunt in cardinibus, quàm in domibus succedentibus. Præcipua verò loca sunt, ascendens & medium cœli.

Imbecilliores verò sunt, propter positum in mundo, quando in locis alienis, & non cognatis, & cum sunt occidentales & diminuti cursu. Sed imbecilliores sunt propter positum in natiuitate, quando cadunt à cardinibus.

Porrò ad iudicandum tempus euentuum, consideretur an sint matutini, aut vespertini, ad Solem & horoscopum. Nam quadrantes qui Solem & horoscopum præcedunt, & his oppositi è regione matutini sunt, reliqua loca & sequentia sunt vespertina: & an sint in cardinibus, aut succedentibus domibus. Nam cum sunt matutini, aut in cardinibus,

habent

habent initia celeriora: veſpertini verò, aut in ſuccedentibus domibus habent tardiores effectus.

DE PARENTIBVS. IIII.

Cuiuslibet loci præſtantia, quam in ſpeciali conſideratione ſemper attendere conuenit, ita ſe habet. Nunc verò incipiemus à primo capite, iuxta inſtitutum ordinem, dicturi videlicet de parentibus. Sol & Saturnus cõueniunt patri ſecundum naturam, Luna & Venus matri. Harum ſtellarum conditio inter ſeſe & erga alias, ſignificat accidentia parentum. Et de fortuna ac diuitijs eorum iudicatur ex comitatu, qui circundat lumina. Significatur enim illuſtris & ſplendida fortuna, cum benefici planetæ circundant lumina in ijſdem ſignis, aut ſequentibus conditionis eiuſdem: ac præcipuè cum prope Solem ſunt matutini, prope Lunam veſpertini, fauſti, & non impediti. Cum

autem Saturnus & Venus sunt orientales, & in proprio fulgore, aut in cardine, significant utriusq; parentii manifestam felicitatem, iuxta cuiusq; proprietatem.

Sed si lumina nec iunguntur alijs planetis, nec comitatum habent, significant abiectos & inglorios parentes: at præcipuè, cum Venus & Saturnus infeliciter positi sunt.

Sin autem habent comites, non quidem suæ naturæ, ut cum Mars ascendit post Solem, aut Saturnus post Lunam: aut si beneficæ stellæ, & quæ sunt eiusdem conditionis, non sunt bene positæ, indicio sunt, parentum vitam esse mediocrem & inæqualem. Sed si pars fortunæ, de qua postea dicam, conuenit cum his stellis, quæ comitantur Solem aut Venerem, recipient salua patrimonia. Sin autem non congruit, aut contraria est, aut nullæ sunt comites, aut sunt maleficæ, patrimonium parentum non erit eis utile, aut etiam damnosum.

De ætate parentum iudicium faciendum est ex positu planetarum. Cum

Cum enim Iupiter aut Venus intuentur fausto adspectu Solem aut Saturnum, aut Saturnus Solem fœliciter adspicit, seu coniunctus ei, seu sextili adspectu, seu trigono, cum non sunt abiecti in locis infaustis: coniectura est, parentes fore longæuos. Secus est autem, si fuerint infirmi, abiecti in locis infaustis. Neq; tamen admodum citò extinguentur parentes.

Sed si secus erit, & Mars eleuabitur supra Solem aut Saturnum, aut ascendet post eos: aut Saturnus non congruet cum Sole, sed aut oppositus est, aut quadrato adspectu eum adspicit, & sunt in locis cadentibus, significant parentes debiles.

Sed si sint in cardinibus, aut in succedentibus domibus, significant parentes fore breuis vitæ, aut certis morbis conflictantes. Si sint in primis cardinibus, videlicet in horoscopo & medio cœli, & locis succedentibus, erunt breuis vitæ.

Nam Mars adspiciens Solem, ut diximus,

citò necat parentes, aut lædit oculos. Sed cum Saturnum adſpicit, aut in mortem, aut in putridas febres, aut in læſiones per vulnera & uſtiones conijcit. Sed cum Saturnus adſpicit infeliciter Solem, adfert mortem patri per morbos, aut per malorum humorum collectiones.

De matre verò, ſi Iupiter Lunam aut Venerem aliquo modo adſpexerit, aut Venus adſpicit Lunam ſextili aut trigono adſpectu, aut eſt ei iuncta, cum ſunt in locis fauſtis, ſignificant matrem fore longæuam. Sed ſi Mars adſpicit Lunam aut Venerem, ſuccedens ei, aut quadrato adſpectu intuens, vel oppoſitus: aut Saturnus ſolam Lunam ſic adſpicit, cum ſunt diminuti curſu, aut in domibus cadentibus, conijciunt matrem in morbos tantum, & imbecillitates. Sed cum ſunt aucti curſu, vel in cardinibus, ſignificant breuem vitam matribus, aut ſignificant obnoxias fore ſonticis morbis. Tunc enim portendunt breuem vitam, cum ſunt in oriente,

aut

aut in succedẽtibus domibus: sed sontici morbi portenduntur, cum illi sunt in occidente. Nam Mars sic adspiciens Lunam positam in oriente, significat subitas mortes matrum, & vulnera in facie. Sed si adspexerit Lunam occidentalem, mortes adfert per abortus, & talia: & lacerationes aut ustiones corporis. Cum autem adspicit Venerem, adfert letales febres, & morbos ex obscuris causis, & caligines, & subitas ægritudines.

Cum autem Saturnus adspicit Lunam, significat mortem & morbos. Cum enim Luna est in oriente, significat putridas febres: cum Luna est in occasu, significat morbos uteri, & arrodentes fluxus.

Sed ad singularium prædictiones de morbis, assumi etiam debet signorum qualitas, in quibus sunt planetæ, qui sunt autores morborum: quæ in ipsa natiuitate commodius inquiri potest. Præterea die magis Solem & Venerem, nocte verò Saturnum & Lunam magis obseruabimus.

Reli-

Reliquum est autem in particulari inquisitione, ut sumatur significator proprius matris aut patris, & ponatur in horoscopo tanquam in genesi parentum, & inde reliquæ domus, & præcipuæ significationes constituantur.

Cæterùm & hic & alibi semper regula tenenda est, de planetarum mixtione. Si plures sunt planetæ,& diuersæ naturæ in loco significante, quærendum est, cuius virtus plura habeat suffragia: aut si sunt æqualia suffragia, mixtas ex ipsis qualitates conuenienter ratiocinemur.

Sed si distant, attribuamus singulis certorum temporum euentus: priores matutinis, tardiores vespertinis. Necesse est autem, statim ab initio congruere stellas loci quæsiti,& cæteras quæ principalem vim habent. Et quæ non ab initio congruit, nullam vim habet. Quo verò tempore euentus futurus sit, non solum ex significatore sciemus, sed etiam ex positu ad Solem, & angulis mundi.

DE

DE FRATRIBVS. V.

Ex quo loco coniecturæ de parentibus ſumantur, dictum eſt. De fratribus verò, ſi quis generali inueſtigatione contentus erit, nec ſuprà quàm poßibile eſt, numerum & particularia exactè quæret, phyſica ratione de germanis & ex eadem matre natis ſumet iudicium, ex ſigno M. C. & materno loco: hoc eſt, excipiente Venerem interdiu, & noctu lunam. Cum enim id ſignum & ſuccedens ſignificent matrem, & eius liberos, erit idem fratrum locus. Si igitur beneficæ illum locum adſpiciunt, multos fratres prædicemus, coniecturam facientes à multitudine ſtellarum, & ex ſignis, refert enim, utrum ſit una figura, an bicorporea.

Sin autem maleficæ ſtellæ ſupra hunc locum eleuatæ fuerint, aut fuerint oppoſitæ ex diametro, ſignificabunt paucos fratres. Adſumunt autem & Solem. Præterea ſi in

cardi-

cardinibus fit oppositio, & maximè si in ascendente sit Saturnus, significat primogenitis: sin autem Mars ibi erit, reliquis mortem minatur.

Sed planetæ datores fratrum, si iuxta mundi positum bene se habebunt, fratres dabunt forma & gloria præstantes. Econtrà verò, sordidos & obscuros. Sin autem maleficæ stellæ supra datrices eleuatæ fuerint, aut succedent eis, dabunt non durabiles, masculæ iuxta positum mundi fratres, fœminæ verò sorores. Ac sitæ in ortu, significant prioribus: sitæ verò in occasu, significant posterioribus. Præterea si datrices stellæ fœliciter adspiciunt signum quod dominatur fratribus, concordiam fratrum significat. Sin autem congruit cum parte fortunæ, significat societatem facultatum. Sed si nullis adspectibus coniunctæ fuerint, aut oppositæ, significant odia mutua, æmulationem, & uniuersaliter insidias.

Cæterùm si quis particularia curiosius scru-

ſcrutari volet, datricem ſtellam collocet in horoſcopo, facto themate, ut in geneſi.

DE MASCVLIS ET fœmellis. VI.

Cum iuxta ordinem noſtræ conſiderationis tradita iam ſit doctrina de fratribus conuenienti & naturali modo, reliquum fuerit ordiri ea quæ accidunt in ipſa generatione. Ac primùm tradam breuia præcepta de maſculis & fœminis.

Sumitur autem iudicium non ab una re, ſed ab utroq; luminari, & ab horoſcopo, & ſtellis habentibus cognationem cum horoſcopo, præcipuè in figura conceptus: obſcurius autem in figura editi partus.

In ſumma verò obſeruandum eſt, utrum prædicta tria loca & ſtellæ dominatrices, ſeu plures, ſeu omnes, ſint natura maſculæ, an verò fœmineæ. Inde iudicandum eſt. Sunt enim diſcernendæ ſtellæ, quemadmodum in pri-

primis elementis huius artis dixi, masculas aut fœmineas ex natura signorum, aut ex planetarum natura, aut ex positu mundano iudicari.

Nam in ortu sunt masculæ, in occasu fœmineæ. Præterea cum Solem antecedunt, sunt masculæ: cum sequuntur, fœmineæ sunt. Per hæc omnia, facienda est coniectura, quæ stellæ vim præcipuam habeant ad significandum sexum.

DE GEMINIS. VII.

Et cum nascuntur gemini, aut plures, ad eundem modum obseruanda sunt duo lumina & horoscopus. Nascuntur enim plures, propter commixtiones, cum duobus aut tribus locis in signibus sunt signa bicorporea: & maximè, quoniam planetæ dominatores eundem locum adspiciunt, aut duo sunt in signis bicorporeis, aut duo pluresúe planetæ con-

iun-

iuncti ſunt. Quando autem in locis inſignibus ſunt bicorporea ſigna, & plures planetæ ea adſpiciunt, tunc naſcuntur etiam plures duobus. Ac numerus quidem ſumitur à planeta dominante, collata numeri ratione. Sed ſexus indicatur ex planetis intuentibus Solem, aut Lunam, aut horoſcopum: qui quando maſculos, quando fœminas ſignificent, antea dictum eſt.

Cum autem talis diſpoſitio non adiungit ad lumina cardinem horoſcopi, talis in matre diſpoſitio plerunq; geminos, aut etiam plures procreat. Ac peculiariter tres mares, qualis eſt tergeminorum generatio, gignunt poſiti in bicorporeis, in locis dictis, Saturnus, Iupiter & Mars: tres fœmellas, qualis eſt Charitum generatio, pariunt Venus, Luna & Mercurius effœminatus. Duo mares & unam fœmellam, qualis fuit generatio Caſtoris, Pollucis & Helenæ, gignunt, Saturnus, Iupiter & Venus. Duas fœmellas & unum marem, qualis eſt generatio Cereris, Proſer-

Proserpinæ & Bacchi, gignunt Venus, Luna & Mars.

Sed hi fœtus plerunq; immaturi eduntur, & sæpe membra monstrosa adserunt. Et quidam eduntur inusitato more, propter talium accidentium concursum.

DE MONSTRIS. VIII.

Non aliena est doctrina de mõstris ab hoc loco. Primum enim in his lumina reperientur procul remota, & nullo modo aspicientia horoscopum, & cardines occupati à maleficis stellis.

Cum igitur talis dispositio se offeret, ut fit sæpe etiam in natiuitatibus alijs sordidis & infaustis, ut maximè non sint monstrosæ, consideranda est præcedens coiunctio aut oppositio, & dominatores earum, & natiuitatis dominator. Si igitur natiuitatis significator, & Luna, & horoscopus, aut plures,

nullam

nullam habent cognationem cum dominatore præcedentis coniunctionis aut oppoſitionis, naſcitur fœtus perplexæ naturæ, ſeu monſtroſus.

His ita habentibus, cum lumina ſunt in ſignis beſtialibus & in cardinibus duo malefici, quod naſcitur, non habebit humanam naturam. Cumq́ nulla benefica ſtella adſpiciet lumina, ſed tantum maleficæ, quod naſcitur prorſus erit immane, & habens feram naturam, & nocendi cupidam. Sed ſi adſpiciunt Iupiter aut Venus, naſcetur quiddam quod ſuperſtitione vertetur in omen: eritq́ ſimile cani, aut feli, aut ſimiæ. Sin adſpexerit Mercurius, imitabitur naturam eorum quæ ſunt uſui hominibus: ut volucrum, aut porcorum, aut caprarum, aut boum, aut ſimile quiddam. Sin autem lumina fuerint in ſignis humanis, nec tamen cæteræ ſtellæ cognationem cum illis habebunt, naſcentur monſtra hominum iuxta qualitatem & figuram ſignorum, in quibus ſunt maleficæ gubernan-

bernantes lumina, aut cardines. Si nulla benefica adſpicit illa loca, naſcuntur prorſus fatua,& monſtroſa. Sin autem ea Iupiter aut Venus adſpiciunt,naſcetur monſtrum ſpecioſius: ut hermaphroditi, aut balbutientes. Si autem adſpicit ea Mercurius,ſignificat diuinatores, & qui ad quæſtum conferunt diuinationes. Solus autem Mercurius infauſto loco, gignit mutos ac ſurdos, interdum etiam aſtutos & veteratores.

DE NATIS QVI NVtriri non poſſunt , ſed mox extinguuntur. IX

Reliqua eſt inter ea quæ in ipſo partu ſpectantur conſideratio, de nutricatione, quam diſtingui oportet. Interdum enim hæc quæſtio pertinet ad doctrinam de longitudine vitæ. Quia hoc, de quo agimus, utriq; quæſtioni ad fine eſt. Aliquando verò ſe-

rò ſeiuncta eſt,quia differunt ſpacia,de quibus hic diſſeritur. Cum enim de longitudine vitæ quæritur,de his agitur,quos ſenſibili tempore duraturos eſſe exiſtimamus: hoc eſt,annuo circuitu. tale enim tempus eſt annus. Tempus verò magis imbecillium ſunt menſes,dies & horæ. Doctrina verò de ijs quibus non prodeſt nutricatio, intelligitur de nato non perueniente ad illud tempus, ſed propter excellens detrimentum ſtatim moriente à partu.

Altera igitur quæſtio ſubtiliorem habet conſiderationem,hæc craſſiorem.

Cum enim alterum lumen eſt in cardine,& ſimul eſt planeta maleficus, aut diſtat longitudine,exactè efficiens trigonum duorum æqualium laterum,nec adſpectus interueniat benefici planetæ,& dominator luminum ſit in locis maleficorum, nutricatio deſtituet natum,& mox morietur.

Sin autem non efficiet hic poſitus triangulum duorum æqualium laterum,ſed ſuc-

cedent luminibus radij maleficorum, & duo fuerint, lædantq; vel alterum lumen, vel ambo, vel succedendo vel in oppositione vel per vices, altera malefica alterum lumen: vel altera sit opposita, altera verò succedens: deerit nutricatio. quia multitudo detrimentorum impedit utilitatem, quæ erat ex distantia succedentis, ad durationem vitæ. Maximè verò Mars lædit Solem succedens, Lunam verò Saturnus. Econtrà verò in oppositione, aut cum superiore loco ponuntur maleficæ, Solem maximè lædit Saturnus, Lunam verò Mars: maximè si occupent loca luminum, aut dominatoris Horoscopi. Si autem duæ fuerint oppositiones, ita ut in cardinibus sint lumina, & maleficæ efficiant trigonum duorum æqualium laterum, nascuntur vel mortua, vel semiuiua.

Cum autem lumina discedunt ab aliqua coniunctione beneficarum, aut alioqui eas feliciter adspiciunt, & radios spargunt in præcedentia loca, viuet natum tanto spacio,

quantus

quantus eſt numerus graduum inter prorogatorem & proximam maleficam, tot videlicet menſes, dies vel horas, pro modo & viribus cauſarum nocentium.

Cum autem maleficæ ſpargunt radios in loca priora luminibus, & beneficæ in ſequentia, natus durabit & viuet.

Rurſus cum maleficæ eleuantur ſupra beneficas, ſignum eſt detrimenti & ſubiectionis. Cum autem beneficæ ſuperant, natus viuet quidem, ſed alienis parentibus ſubditus erit.

Cum autem benefica aliqua aut ortum aut adplicationẽ aliquam habet ad Lunam & malefica eſt in occaſu, natus nutrietur à parentibus ſuis.

Eodem modo iudicetur, ſi multi ſimul naſcentur. Cum aliquod lumen, quod adſpicit cæteras ſtellas, in occaſu eſt, naſcetur ſemiuiuum, aut informis caro, & immatura. Cum autem maleficæ eleuantur ſupra lumen, natum nec nutrietur, nec viuet, obnoxium cauſis quas dixi.

DE VITÆ SPACIO. X.

Inter ea quæ considerantur post partum, præcipua quæstio est de vitæ spacio. Ridiculum est enim, pronunciare de moribus atque actionibus nati, qui non peruenturus est ad annos, quibus actiones illæ congruunt. Sed hæc doctrina non est simplex, nec facilis: sed sumitur variè, à stellarum dominantium prærogatiuis.

Modus autem maximè consentaneus naturalibus rationibus est, qui sumitur ex prorogatore, & ex dominatore prorogatoris, ac rursus ex locis & stellis interficientibus.

DE LOCO PROROgatore. XI.

Primùm quidem existimandum est, locos prorogatores esse, in quibus est stella acceptura dominium prorogationis: horoscopum, à quinq;

quinq; partibus ſupra Horizontem, uſq; ad reliquas quinq; & viginti ſequentes, & domum undecimam, cui nomen eſt Bonus genius. & in dextra parte adſpicit hexagono adſpectu aſcendens: item medium cœli, quod quadratu adſpectu aſcendens intuetur. Item nonam domum, cui nomen eſt Deus, ac trigono adſpectu horoſcopum adſpicit. Item occaſum, qui oppoſitus eſt horoſcopo.

Cum autem quærimus in his locis potentiſsimum, primus erit medium cœli: deinde horoſcopus, poſtea undecima domus, ſuccedens medio cœli: deinde occaſus, poſtea nona domus antecedens medium cœli.

Nam omnia loca ſub terra probabiliter reÿcimus, quod ad hanc poteſtatem attinet: nec probamus, niſi ea quæ ſupra terram aſcenderunt atq; apparent. Imò nec locum ſupra terram, qui non adſpicit aſcendens, ſed ocioſus dicitur, aſſumere prodeſt: nec duodecimam quæ vocatur malus genius, quia ſtellas quæ ab horizonte proceſſerunt turbi-

das reddit, & ab angulo cadit: & cum exhalent in eum ex terra vapores humidi, densi & caliginosi, propter quos nec color nec magnitudo stellarum conspici potest. Deinde verò ad prorogatorem adsumenda sunt quatuor præcipua loca, videlicet Solis, Lunæ, horoscopus pars fortunæ, & horum dominatores.

DE PARTE FORTVNæ. XII.

Sumes autem partem fortunæ à numero graduum die & noct[e] à Sole ad Lunam: sic videlicet, ut quantum distant Sol & Luna, tantum constituas interuallum inter horoscopum & partem fortunæ, iuxta successionem signorum: ac ubi finis erit eius computationis, is gradus eius signi, & is locus erit pars fortunæ. Quem igitur positum habet Sol ad horizontem, hunc habet & Luna ad partem fortunæ, & erit pars fortunæ Lunaris

naris horoſcopus. Conſiderari autem debet, quòd lumen ſequatur alterum in ſucceſſione ſignorum. Si enim Luna ſequitur Solem ſecundum ſucceßionem ſignorum, numeretur & pars fortunæ ab horoſcopo, ſecundum ſucceßionem ſignorum. Sed ſi Luna antecedit Solem, numeretur & pars fortunæ ab horoſcopo, contra ſucceßionem ſignorū.

Fortaßis autem idem hoc valet apud ſcriptorem, noctu natis à Luna ad Solem numerandum eſſe, & econtrà ab horoſcopo contra ſucceßionem ſignorum: ſic idem erit locus partis fortunæ, & eadem ratio poſitus inuenietur.

QVOT SINT PROrogatores. XIII.

Interdiu Sol anteferendus eſt, ſi tamen erit in locis prorogatorijs. Sed ſi non erit in locis prorogatorijs, Luna ſumatur. Sin autem neq; hanc ſumere poſſumus, planetas

ſumito, qui potiorem habent rationem dominij, collatos ad poſitum Solis & præcedentem coniunctionem, & horoſcopum: hoc eſt, cum ſint quinq; modi dignitatum, planeta eligatur, qui plures habet dignitates. Sin autem illis modis uti non poteris, tandem ſumatur horoſcopus.

In nocte primùm eligito Lunam, deinde Solem, poſtea planetas antecellentes dignitate, in ratione dominij collatos ad Lunam & præcedentem oppoſitionem, & ad partem fortunæ. Sin autem proximè anteceſſit coniunctio, ſumatur horoſcopus. Sed ſi oppoſitio præceſſit, ſumatur pars fortunæ, aut certè horoſcopus erit prorogator.

Sed ſi ambo lumina & dominator erit in locis prorogatorijs, ſumatur lumen, quod maiorem habet poteſtatem. Dominator verò tunc tantum antefertur utriq; lumini, quando loci dignitate præpollet, & rationem dominij habet, iuxta ambas electiones.

DE MO-

DE MODIS PROROGATIONIS. XIV.

Inuento prorogatore, duo modi ſumendi ſunt. alter ſecundum ordinem ſignorum, qui vocatur proiectio radiorum, cum videlicet prorogator eſt in locis orientalibus, à medio cœli uſq; ad aſcendens: alter verò & ſecundum ordinem ſignorum, & contrà, iuxta rationem horalem, cum videlicet prorogator eſt in locis cadentibus à medio cœli.

Sunt autem interficientes gradus, qui contra ordinem ſignorum inueniuntur, in ſolius occaſus horizonte, quia dominum vitæ abſcondunt. Stellæ verò vel occurrentes vel adiuuantes, tantum auferunt aut addunt aliquos annos, ijs qui per prorogatorem collecti ſunt, uſq; ad occaſum prorogatoris. Eò autem non occidunt, quia non ipſæ vadunt ad prorogatorem, ſed prorogator ad eas. Ac beneficæ addunt annos, maleficæ diminuunt: Mercurius verò utris adiunctus fuerit, hos adiuuabit.

De numero verò additionis aut subtra-ctionis, considerandus est gradus prorogato-ris. Quot enim partes horales erunt illius gradus, interdiu diurnæ, noctu verò noctur-næ, tanta erit annorum integra summa. Id autem ita intelligendum est, quasi sit in or-tu gradus ille. Sed si non est in ortu, pro proportione fiat distantiæ subtractio, ita ut in occasu hæc summa in nihilum desinat.

Sed secundum succeßionem signorum in-terficiunt loca maleficarum stellarum Sa-turni & Martis, siue corporibus occurrant, siue quadrato adspectu, aut ex opposito intu-eantur prorogatorem. Interdum & sexan-gulus adspectus idem valet, ab obedientibus aut videntibus signis proficiscens. Et qua-dratus ad locum prorogatorem secundum ordinem signorum idem valet. Interdum & sexangulus interficit, adflictus à tar-dis ascensionibus. Trigonus verò, adfli-ctus à breuioribus ascensionibus. Et cum Luna est prorogatrix, Solis locus fit interfe-ctor.

ctor. Nam occursus eorum contrarij interficiunt, & conuenientes seruant, cum ad prorogatorem accedunt. Neq; tamen semper occidunt, sed cum sunt adflicti. Impediuntur enim, cum in fines beneficiarum incurrunt, aut cum benefica adspexerit quadrato adspectu, aut trigono, aut opposito gradu, interfectorem: aut cum Iupiter vicinus est secundum ordinem signorum citra duodecim gradus, aut Venus citra octo.

Et cum prorogator & interfector in uno gradu sunt, sed non in eadem latitudine, cum utrinq; sunt iuuantia, aut interficientia, videndum est, quæ pars habeat fortiores opitulatores, vel numero, vel potentia. Numero præstat ea pars, in qua plures sensibiliter coniuncti sunt: sed viribus præstat illa, in qua planetæ sunt aut iuuantes in proprijs signis, aut interficientes in alienis. Maximè verò, quando iuuantes sunt orientales, interficientes verò sunt occidentales.

Vniuersaliter autem nulli adsumendi

ſunt, qui ſunt ſub radijs, neq; ad interfectionem, neq; ad auxilium: niſi cum Luna eſt prorogatrix, & Sol ſit interfector. Hic à malefica deprauatur, præſertim ſi benefica non adiuuet, aut mitiget malum.

DE NVMERO ANnorum nati. XV.

Numerus annorum ſumitur ex interuallo inter locum prorogantem & interfectorem: non ſimpliciter, nec temerè, ut multi tradiderunt, ex aſcenſionibus quibuſcunq;, & quolibet gradu. Id enim tunc valet, cum ipſe horizon aſcẽdẽs fuerit prorogator, aut aliqua ſtella ſimul exoriens, aut aliquis locus qui eſt in ortu, ſecundum hoc aſcendẽs.

Vnus enim hic modus, phyſicè conſideranti propoſitus eſt, obſeruare, quot graduum ex Æquinoctialis circuli gradibus ſit locus ſtellæ vel figuræ ſequentis in geneſi, ad præcedentem. Nam circuli Æquinoctialis tem-

pora

pora æqualiter horizontem & meridianum percurrunt, & ab his æqualiter ſumi poſſunt elongationes. Conuenienter autem pro quolibet gradu ſumes unum annum.

Quando igitur in ipſo orientis cardine fuerit prorogator & locus præcedens, conuenit accipere tempora Æquinoctialis coorientia cum toto arcu Zodiaci, qui prorogatori & interfectori intercedit. Tot enim ubi præterierint tempora Æquinoctialis, interfector ad locum prorogatoris, hoc eſt, ad cardinem orientis peruenit. Quando in meridianum prorogator inciderit, ex aſcenſionibus ſphæræ rectæ eruenda ſunt tempora Æquinoctialis, quæ cum confini Zodiaci arcu meridianum præteruehuntur. Si verò cardinem occiduum tenuerit, ea ſumenda tempora ſunt, quæ cum arcu diſtantiæ prorogatoris & interfectoris merguntur: hoc eſt, quæ cum oppoſito euehuntur.

At ſi locus præcedens in his tribus cardinibus non extiterit, ſed in ſpacia media inci-

derit, non tempora aſcendentibus arcubus, aut deſcendentibus, aut cœli culmen prætereuntibus congruentia, ſequentem locum ad præcedentem deducent, ſed diuerſa. Simi- *lis enim & idem locus eſt, qui ſimilem & in ijſdem partibus ſitum habet, & ad horizontem, & ad meridianum.* Hoc verò proxi- *mè accidit his, qui cadunt in unum hemicyclium, ex genere eorum quæ per communes horizontis & meridiani ſectiones ducuntur: quæ hemicyclia æquali inter ſe diſtantia, horæ nimirum æquali ſpacio diſsident.* Per- *petuò autem ad illorum hemicycliorũ quodcunq; & horizontem ad meridianum.* Æ- *quator eodem modo inclinatur, perinde ac ſi circa illas ſectiones conuerteretur.* Zodi- *aci partes contrà & mutant ſuam ad quodcunq; hemicyclium habitudinem, & inæqualibus temporibus utrobiq; tranſeunt.* Eo- *demq; modo in quamcunq; partem à cardinibus prorogator diſtet, tempore non æquali hæc prætervehitur.* Vnam tamen conſti-

tuemus

tuemus viam, qua siue ortum tenuerit locus præcedens, siue occasum, siue cæli medium, siue alium quemcunq; his cardinibus interiectum, numerus temporum Æquinoctialis, qui præcedentem locum ad sequentem deducat, proportione confici poßit. Assumpta enim Zodiaci parte, quæ in medio cœli est, locoq; præcedente & sequente: primùm considerabimus, quot horis inæqualibus absit à meridiano locus præcedens. Has colligemus, si partium quæ loco præcedenti & medio cœli supra vel infra terram intercedunt, ascensiones rectas eruemus, & has distribuemus in tempora Æquinoctialis, quæ unam horam inæqualem metiuntur, & constituunt diurnam, si supra terram fuerit locus præcedens: nocturnam, si infra horaria tempora ex arcu loci præcedentis cognoscemus. Deinde quoniã signiferi arcus, qui iisdem inæqualibus horis distant à meridiano, sub uno eodemq; continentur prædictorum circulorum, scrutari oportet quot requirantur tempora Æquinoctialis,

ctialis,de arcu qui succedit meridiano,ut tot conficiantur horæ inæquales,quot horis præcedens locus Meridianum antecedit: tantumq; sit interuallum loci sequentis à Meridiano,quantum præcedentis. His comprehensis, inuestigabimus rursus ex ascensionibus sphæræ rectæ, quot temporibus Æquinoctialis pars sequens secundum verum & primum situm, ab eodem meridiano distet, & quot hæc horas inæquales prioribus horis partis præcedentis æquales constituant: Tandem multiplicabimus has ipsas horas quoque in horaria tempora partis sequentis,(assumptis horis diurnis, quando fit collatio ad medium cœli: nocturnis,quando ad imum cœli) differentia temporum utriusq; distantiæ ostendet quæsitam annorum multitudinem.

Exemplum.

Vt quod diximus,fiat euidentius,sit exempli causa locus præcedens principium Arietis, sequens principium Geminorum, regio in

qua

qua dies maximus eſt horarum quatuordecim. Horaria ergo magnitudo principij geminorum eſt ſeptemdecim graduum, octo ſcrupulorum. oriatur autem primò initium Arietis, ut cœli culmen principium Capricorni obſideat. Et diſtet à cœli culmine principium geminorum, temporibus æqualibus centum quadraginta ſeptem, ſcrupulis quadraginta octo. Quoniam igitur Arietis principium à cœli ſupremo faſtigio ſex horis inæqualibus diſsidet, idcirco has ſi ducamus in ſeptemdecim tempora Æquinoctialis & octo ſcrupula, (tot enim uni horæ inæquali congruunt, æſtimata diei quantitate ab initio geminorum, & ſumitur diſtantia principij geminorum à cœli culmine) conficiemus & huius diſtantiæ centum & duo tempora, ſcrupula quadraginta octo. Exceſſus quo illa ſuperant, hæc temporum eſt quadraginta quinque: quibus exactis, ſequens locus deuoluetur ad præcedentem. Tot verò ſunt etiam tempora aſcenſionum Arietis & Tauri,

ri, posteaquam locus prorogator collocatur in horoscopo. Similiter consistat in cœli culmine principium Arietis, ut secundum primum situm à meridiano supra terram absit initium geminorum quinquaginta octo temporibus Æquinoctialis. Quoniam igitur, ut secundò posuimus, locus prorogator cœli fastigium obtinet, habemus prioris distantiæ eum ipsum excessum quinquaginta octo temporum: quibus cum, eo quod in cœli medio sit locus prorogator, meridianum præteruebuntur Aries & Taurus.

Rursus transferatur principium Arietis in occasum, ut in medium cœli redigatur initium Cancri. Dißideat verò à cœli culmine initium geminorum, in præcedentia temporibus Æquinoctialis triginta duobus, scrupulis duodecim. Quoniam igitur rursus interuallum principij Arietis in cardine occiduo consistentis, & culminis cœli, est horarum sex inæqualium, si decies septies has auxerimus, comparabimus tempora Æquinoctialis

centum

centum duo , ſcrupula quadraginta octo : quibus aberit à meridiano principium Geminorum , quando occiderit. Sed ſitu primo ab eodem in eandem partem abfuit temporibus triginta duobus, ſcrupulis duodecim. In temporibus igitur ſeptuaginta, ſcrupulis triginta ſex ſupra terram in occaſum feretur. quibus temporibus decumbunt ſub occaſum Aries & Taurus : & è regione efferuntur oppoſita ſigna Libræ & Scorpij.

Nunc remoueatur à cardinibus principium Arietis, ſtatuaturq́ in medio aliquo ſpacio. Exempli gratia, diſtet in præcedentia à Meridiano horis inæqualibus tribus, ut cæli culmen occupet Tauri pars decimaoctaua. Diſtet verò primo ſitu initium Geminorum à cæli faſtigio , in conſequentia temporibus Æquinoctialis tredecim. Si igitur rurſus horas tres amplificauerimus ſeptemdecim temporibus , octo ſcrupulis , diſtabit ſecundo poſitu principium Geminorum à meridiano in præcedentia temporibus quinquaginta &

uno,

uno, scrupulis viginti quatuor: quibus tredecim iuncta, conficiunt sexagintaquatuor tempora, vigintiquatuor scrupula. Absoluerat autem, cum oriretur locus prorogator, quadraginta quinq; tempora: cum cœli culmen adiret, quinquagintaocto, in occasu septuaginta. Ergo ratione loci, quem inter cœli medium & occasum ei aßignauimus, discrepat numerus temporum ab utriusq; cardinis temporibus. Est enim sexagintaquatuor temporum. Differt verò secundum rationem excessus trium horarum: & siquidem in integris quadrantibus secundum cardines accepiis, duodecim est temporum differentia, in distantia trium horarum, erit temporum sex.

Quia verò eadem ferè ratio in omnibus seruatur, alia ad eundem modum simpliciore via uti poßumus. Etenim rursus cum oritur pars præcedens, ascensionibus utemur usq; ad partem sequentem: cum in occasu est, descensionibus: cum in cœli culmine eminet,

net, sphæræ rectæ ascensiones assumemus. Quando verò in medijs horum interstitijs hæserit, qualis est in exemplo priori situs Arietis, primùm capiemus tempora utriq; angulo, intra quos consistit prorogator, congruentia, ac si in ipsis versaretur cardinibus. Inueniemus autem, si post culmen cœli supra terram posuerimus initium Arietis, intra medium cœli & occidentem, congruentia ad hunc situm tempora sexagintaquatuor. At conuenientia ad situm prorogatoris in cœli culmine tempora quinquagintaocto, ad positum eiusdem in occasu septuaginta reperiemus. Deinde inquiremus, quot horis inæqualibus ab alterutro cardine præcedens pars distet. Quanta enim horæ illæ fuerint pars integri quadrantis, qui sex horis constat: tantam partem detractam à differentia, qua cardinis utriusq; tempora inter se discrepant, vel adijciemus, vel auferemus à cardine, ad quem locus præcedens refertur. Vt in exemplo priore, quoniam cardinum propo-

propositorum differentia est temporum duodecim, & locus præcedens tribus horis inæqualibus ab utroque cardine dißidet, quæ sunt dimidia pars de sex horis: detracto igitur dimidio etiam de cardinum differentia, nimirum ex duodecim, eoq; vel accommodato ad quinquaginta octo, vel subducto ex septuaginta, excessum sexaginta quatuor temporum colligemus. Si verò duabus inæqualibus horis ab alterutro cardinum abesset, cum duæ horæ sint triens horarum sex, triente ex duodecim (quanta est differentia angulorum) deducto, eoq; vel adiecto quinquaginta octo temporibus, si distantia à medio cœlo æstimetur: vel adempto ex septuaginta temporibus, si ab occasu interuallum consideretur: congruentem illi situi numerum conficiemus. Hoc modo interiectorum temporum magnitudo conuenienter peruestiganda est.

Discernemus verò deinceps ab unaquaq; prædictarum obuiationum aut demersionum inter-

interfectrices aut climactericas aliasúe trãsitiones ordine, sumpto initio ab ijs quæ breuißimo tempore finiuntur: propterea quòd his obuiationes vel affliguntur, vel iuuantur, ad eum quem diximus modum: tum propter exitum temporum qualibet obuiatione significatorum. Afflictis enim locis, & in annorum exitu stellis inficientibus præcipua loca, mortem certam: Si verò alterutrum harum opituletur naturæ humanæ laboranti, magnos assultus, & periculosos: Si utrumq; iuuet, languores tantum, aut nocumenta, vel euacuationes quæ desinunt, expectare oportet. Sed qualia hæc futura sint, ex locorum occurrentium habitudine atque conuenientia ad genituræ positus, colligendum. Nihil verò prohibet, quin interdum dißidentibus ijs, penes quos est facultas interimendi, euentuum vehementiam aut imbecillitatem coniectari poßimus, aut singulis obuiationibus obseruatis & æstimatis, aut ijs maximè quæ vel ad euentus eaq; quæ sequutura

quutura sunt, plurimum pro virium magnitudine conferunt, vel in cæteris obuiationibus omnibus vim præcipuam habent.

DE FORMA ET TEMperamento corporis.

XVI.

Absoluta de vitæ spacio tractatione, nunc particularem reliquorum explicationem ordine conuenienti ordiemur à figura & conformatione corporis: propterea quòd natura prius fingitur & formatur corpore, quàm anima & corpus, quia densius est, congenitas à prima origine statim suæ mixturæ notas habet. Anima non nisi pòst aliquanto, & obscurè, impressas sibi à prima causa vires profert. Quæ verò extra nos sunt, progressu temporis demum accidunt.

Contemplari autem oportet cardinem orientis, & succedentes, aut Planetas qui horoscopo præsident, eo quò diximus modo, aliqua ex

qua ex parte & Lunam. Etenim ex vi formatrice, & ad alterutram ſpeciem ſeu pulchram ſeu deformem efficiendam proprietate, cùm horum duorum locorum, tum dominantium utriuſq; planetarum, inſuper ex figuris ſtellarum inerrantium, quæ his cooriuntur, qualis ſit forma corporum eruitur: hoc obſeruato, ut vis præcipua tribuatur planetis dominantibus: ſecundo loco adiungatur illis tanquam cauſa adiuuans, locorum proprietas.

Primùm ergo, ſi quis ſingula ſimplici ratione proſequi velit, his utatur.

Inter planetas, Saturnus cum orientalis eſt, colore flauos efficit, pleniore corpore, capillitio nigro & criſpo, oculis magnis, ſtatura mediocri, temperamento humidiore & frigidiore: occidentalis, nigros colore, raris corporibus, paruos, ſimplici & plano capillitio, reliquo corpore glabros & depiles, mediocri membrorum proportione, oculis nigricantibus, tēperamento frigidiore & ſicciore.

Iupiter prædictis locis præsidens, cùm orientalis est, candido colore corpora tingit, sed eleganti & florido, capillitio ornat mediocri, oculos efficit nigricantes, & venusta magnitudine grandiusculos, grauitatem cùm quadam coniunctam dignitate moribus inducit: crases calido humidoq; temperat. Occidentalis, candido quidem, sed non eleganti colore inficit, capillitio rigido, aut caluitie vel anteriorem partem, vel tantùm sinciput deformat: mediocrem staturam, & temperamenta humido redundantia procreat.

Mars cum dominatur, & orientalis est, validos gignit, rubedine albicante, decente corporis proceritate, oculis cœruleis, hirsutos, mediocri capillitio, crasi calidiore & sicciore: occidentalis rubicundos, statura mediocres, pusillis capitibus, nudo corpore & pilis carente, flauo capillitio, & rigido, crasi sicciore.

Venus similia ijs efficit, quæ Iupiter: nisi quòd pulchriora, gratiora, venustiora, ad muliebrem elegantiam propius accedentia,

succu-

ſucculentiora, & teneriora, ac delicatoria omnia præſtat: peculiariter autem oculos colore fuluo, cùm quadam venuſtate imbuit.

Mercurius cum orientalis eſt, efficit colore flauos, magnitudine moderata, proportione membrorum, conuenienti, oculis paruis, capillitio mediocri, craſi calidiore: occidentalis, flauos, raris corporibus, gracilibus mẽbris, oculis concauis & claris, ſubrubentibus craſi ſicciore. His configurata lumina plurimum addunt.

Sol & exornat omnia magnificentius, & corporum habitum firmat.

Luna uniuerſaliter moderatiora omnia, firmiora, & craſin humidiorem efficit: particulatim verò variat effectus ratione incrementi & decrementi, luminis, ut initiò oſtendimus.

Rurſus uniuerſaliter cum manè Solem antecedunt & conſpiciuntur, grandia. cum primùm inſiſtunt, robuſta & valida: cum in præcedentia feruntur, non apta proportione

conformata: cum secundò insistunt, imbecilliora: cum occidunt, dignitate carentia, & vitiorum fœcunda corpora pariunt.

Porrò loca quoq; formationem corporum, & constitutionem temperamentorum adiuuant. Vniuersaliter enim quadrans ab Æquinoctio verno usq; ad solstitium, bene coloratos efficit, eleganti proportione, magnos, firmos, oculis pulchris, temperamento humido & calido. Alter quadrans à solstitio ad autumnale Æquinoctium, colore mediocres, magnitudine iusta & apta, firmos, oculis nigricantibus, hirsutos, capillitio crispo, temperamento sicciore & calidiore. Tertius quadrans ab autumnali Æquinoctio ad brumam, flauescentes, graciles, raros, capillitio mediocri, venustis oculis, exuberantes frigido & sicco. Quartus à bruma ad Æquinoctium vernum, flauescentes, iusta magnitudine & decenti, capillitio rigido, nudo corpore, & depili, affluentes humore frigido producit.

Parti-

Particulatim verò figuris describuntur humanis, siue in Zodiaco consistant, siue extra Zodiacum versentur, eleganti & iusta proportione corpora aptant & componunt. At signa alienarum figurarum vitiant & deformant ea, pro sua qualibet natiua vi & proprietate. Et aliqua ex parte ea membra, quibus præsident, sibi conformant, vel magnitudine, vel paruitate, vel robore, vel imbecillitate, vel elegantia: magnitudine quidem, ut exempli gratia, Leo, Virgo, & Sagittarius: paruitate, Pisces, Cancer & Capricornus. Sic anteriores & superiores partes Arietis, Capricorni & Leonis, firmiora: inferiores & posteriores eorundem signorum, imbecilliora. Contra Sagittarij, Scorpij, & Geminorum anteriores partes imbecilliora, posteriores validiora efficiunt corpora. Eodem modo Virgo, Libra, Sagittarius, moderata compage, & venusta compositione fingunt & conformant corpora: Scorpius contrà, Pisces & Capricornus,

eadem deformant immoderata, & non congruente sibi structura. Sic de cæteris: quæ quidem omnia eum, qui propriam & exactam figuræ corporis ac temperamenti rationem exquirit, contemplari ac commiscere oportet.

DE LÆSIONIBVS ET morbis corporum, XVII.

Cum sequatur doctrina de corporis læsionibus & morbis, adiungemus institutam de ea re considerationem. Vniuersalis verò regula hæc est. Duo cardines Horizontis inspiciantur, videlicet is qui est in ortu, & alter qui est in occasu.

Præcipuè verò consideretur is qui est in occasu, & locus antecedens, qui prorsus non est copulatus ascendenti. Et obseruetur, quomodo malefici planetæ ea loca adspiciant. Si enim gradibus, qui ascendunt in

dictis locis,iuncti ſunt corpore,aut adſpiciunt eos quadrato adſpectu, vel ex oppoſito : ſeu alter planeta maleficus,ſeu uterq; : læſiones & morbi natis accident: maximè ſi alterum luminare,vel ambo ſint in cardinibus iuncta maleficis,aut ſint eis oppoſita.

Tunc enim,ſiue poſt lumen aſcendit planeta maleficus ,ſiue præcedit in cardine, adferre poteſt talem morbum , qualem Horizon,ſigna,naturæ maleficorum planetarum & adſpicientium eos minantur.

Nam gradus cuiuslibet ſigni infortunatus in Horizonte, minabitur membro corporis, cui præeſt : & quali læſione aut morbo, aut an utroq; adfici membrum illud poßit, indicabit. Cauſas verò , & ſpecies læſionum ſeu morborum,planetæ indicabunt.

Saturnus enim præcipuè præeſt auri dextræ,veſicæ,ſpleni, pituitæ & oßibus.

Iupiter tactui, pulmoni , arterijs , & ſemini.

Mars auri ſiniſtræ,renibus,venis, mēbris virilibus.

Sol oculis, cerebro, cordi, neruis, & dextræ parti uniuersæ.

Venus olfactui, epati, carni.

Mercurius orationi, menti linguæ, bili, & sedi.

Luna gustui, gulæ, stomacho, ventriculo, matrici, & sinistræ parti uniuersæ.

Læsiones autem generaliter plerunque accidunt, cum maleficæ stellæ, quæ causam præbent, sunt orientales. Morbi verò accidunt econtrà, cum causæ sunt occidentales.

Differunt enim hæc inter se. Læsio semel corrumpit membrum aliquod, nec adfert postea cruciatus intensionem: morbus verò, aut assiduè, aut per interualla, correptos excruciat.

Sed ad particularem coniecturam quædam requirunt obseruationem singularem, quorum membrorum & qualis læsio futura sit, aut qualis morbus. sequuntur enim accidentia plerunque similes positus stellarum.

Cæcitas alterius oculi fit, cum Luna edito partu

to partu eſt in altero cardinum, aut in coniunctione, aut in oppoſitione: ſeu quando eſt in alterutro loco, ubi Solem adſpectu aliquo adſpicit, & quando copulata eſt alicui nebuloſarum ſtellarum in Zodiaco, ut Cancri, aut Pleiadum, aut cuſpidis Sagittarij, aut aculei Scorpij, aut comæ Berenices, ſupra Leonem, aut urnæ Aquarij. Et quando *Mars aut Saturnus, Luna exiſtente in cardine ac infortunata ſuccedunt, aut quando ante Solem ipſi in cardine aſcendunt: quando verò utriq; lumini, vel in eodem ſigno, vel oppoſitis, ſunt familiares matutini Soli, veſpertini Lunæ, utriq; oculo perniciem adferunt. Mars ab ictu, aut pulſatione, aut à ferro, aut ab uſtione. cum Mercurio iunctus nocet in palæſtris, aut gymnaſijs, aut inſidijs latronum. Saturnus verò per ſuffuſiones, aut frigus, aut albuginem, aut ſimilia.*

Rurſus quando Venus eſt in cardinibus dictis, maximè in occidente, iuncta Saturno, aut eum adſpiciens, aut domicilia mutarũt:

Mars verò super eam eleuatur, aut oppositus est: viri erunt steriles, mulieres verò edent abortus, & fœtus immaturos, aut secando fœtus ex utero periclitabuntur, maximè in Cancro, Virgine, & Capricorno. Et iuncta nebulosis Luna, oculos lædet, & cum Luna in ortu Marti iuncta est.

Sin autem adspiciet Mercurium eodem loco cum Saturno, & Mars erit eleuatus super eam, aut oppositus, spadones erunt, aut hermaphroditi, aut obstructis meatibus genitalium.

His sic se habentibus, cum Solem etiam cæteri planetæ adspiciunt, & luminaria ac Venus sunt in signis masculis, Luna verò est in occasu, & malefici planetæ sunt in gradibus succedentibus virilia præcidentur viris, & erunt in eis insignes læsiones, maximè si in Ariete aut Aquario Venus sita est. Mulieres verò erunt steriles, interdum & in facie lædentur. Ei erunt balbi aut muti, qui Saturnum & Mercurium in cardinibus

cum

cum Sole coniunctos habent: præcipuè ſi Mercurius ſit occidentalis, & ambo Lunam adſpiciant. Mars verò adiunctus, plerunqu linguæ impedimentum ſoluit.

Quòd ſi Luna occurrit Marti, & luminaria ſuccedunt maleficis tenentibus cardines: aut malefici ſunt oppoſiti luminaribus, maximè ſi Luna ſit in nodis aut flexibus, & in ſignis noxijs, ut Ariete, Tauro, Cancro, Scorpio, Capricorno, fiunt gibbi, aut mutilationes, aut claudicationes, aut paralyſes. Ac ſi cum luminibus ſint malefici planetæ, ſtatim à natiuitate has læſiones adferunt.

Sin autem ſint malefici in medio cœli, ſupra luminaria, & longitudine inter ſe diſtent, accident læſiones à magnis periculis, lapſuum ex alto, aut latrocinijs, aut ferarum morſibus.

Nam cùm Mars dominatur, accident læſiones per ignem, aut fient vulnera in rixis, aut inter latrones. Cum Saturnus dominatur, fient lapſus, naufragia, ſpaſmi.

Plerunq; verò fiunt læsiones, cum Luna est in signis Tropicis, aut Æquinoctialibus. In vere vitiligo, in æstate impetigines, in autumno lepra, in hyeme lenticulæ.

Hæc accidunt, cum in dicto positu malefici adspiciunt contrario adspectu, vespertini Solem, matutini Lunam.

Et uniuersaliter Saturnus ventres frigidos facit, & auget pituitam ac fluxus, & efficit macilentos, & imbecilles, obnoxios dysenterijs, tussi, difficulter expuentes, doloribus craßioris intestini conflictantes, elephantiasi laborantes. In mulieribus verò, matricis pericula.

Mars efficit cruentum sputum, inflammationes pulmonis, scabiem, sectiones, ustiones, vexationes continuas abditorum membrorum, propter fistulas, hæmorrhoidas, inflammationes, ulcera urentia, depascentia carnem. In mulieribus verò abortus, euulsiones fœtus, aut arrosiones. Hæc ita magis fiunt, cum planetarum positus, qui illa mala

mala excitant, cõuenit ad illas corporis partes. Et auget mala Mercurius, Saturno iunctus, ad frigiditatem inclinans, & faciens aßiduam agitationem & conturbationem humorum, præcipuè circa thoracem, ſtomachum & fauces. Marti verò iunctus, ſiccitatem auget: ut in exulcerationibus, depilatione, cruſtulis, apoſtematibus, eriſypela, impetigine ſæua, atra bile, comitiali, aut ſimilibus.

Et fiunt qualitates morborum aut læſionum variæ, iuxta ſignorum rationem, quæ ſunt in duobus cardinibus. Propriè enim Cancer & Capricornus, Piſces, & cætera quæ figuras referunt animantium terreſtrium, aut piſcium, faciunt morbos quibus depaſcitur caro, & impetigines, ſcrophulas, fiſtulas, elephantiaſim, & ſimilia.

Sagittarius & Gemini adferunt lapſus & comitialem: cumq; in poſtremis ſignorum partibus erunt maleficæ, efficiunt læſiones aut morbos in extremis partibus membro-

rum, ex læsione aut fluxu, qui elephantiasim, aut podagras, aut chiragram gignit.

Hæc cum ita sint, si beneficæ non fausto aspectu mitigant maleficas, morbi causas: aut si non aspiciunt lumina in cardinibus, malum est atrox, & insanabile.

Idem fiet, si quamuis adspiciant maleficas, superantur tamen, quia maleficæ sunt in locis potentioribus.

Sed cum beneficæ in locis conuenientibus sunt, & superant maleficas, mali causas, tunc læsiones minus deformes, & non fœdæ erunt: & morbi erunt mediocres, & non atroces: interdum & facile sanabiles, cum beneficæ sunt orientales.

Iupiter enim significat hominum auxilia, & solet læsiones opulentia aut dignitate minuere, & morbos lenire. Cum Mercurio autem, pharmaca & medicorum opem significat: cum Venere, occasiones diuinitûs oblatas, aut oracula, ut læsiones minus deformes, & minus odiosæ sint. Morborum verò curationes efficit diuina ope.

Et ſi cum Venere erit Saturnus, infamiam & diuulgationem ſignificat. Si verò iuncta erit Mercurio, ſignificat auxilium cum lucro, quod accedet propter læſionem aut morbum.

DE QVALITATIBVS animæ. XVIII.

De corporum accidentibus hæc ſit doctrina compendiò tradita, Sed qualitates animæ, quæ propriæ ſunt mentis & ratiocinationis, ſumuntur in ſingulis ex Mercurij conditione. Quæ verò propriæ ſunt moralis partis, & virium inferiorum, ſumuntur à luminibus craſſiorum corporum: hoc eſt, à Luna, & à ſtellis ad eam amplificationem, coniunctione, aut adſpectu configuratis.

Cumq́; magna varietas ſit inclinationum & motuum animæ, hæc conſideratio non unius eſt modi, nec temerè facienda ſine diſcrimine: ſed multis & varijs coniecturis opus eſt. Multum

Multum enim ad animæ proprietates signa conferunt, in quibus Mercurius & Luna versantur multum, & stellarum adspectus ad Solem & ad cardines, & natura cuiuslibet planetæ congruens certis inclinationibus animæ.

Plerunque autem signa Tropica faciunt ingenia magis popularia, cupida turbulentorum & ciuilium negociorum, gloriæ cupidos, cultores numinis cœlestis, ingeniosos, mobiles, diligentes in inquisitione & examinatione rerum, solertes in inuentione & coniecturis, & excogitandis excusationibus fatidicos.

Signa verò bicorporea, faciunt varios, inconstantes, non sinentes se facilè deprehendi, leues, instabiles, duplices, amatorios, versipelles, studiosos musices, ignauos, subitò paratos, citò mutantes institutum.

Fixa verò, iustos, non amantes assentationum, stabiles, firmos, intelligentes, tolerantes, laboris cupidos, duros, continentes, tenaces

ces

ces ſimultatum,pertinaciter inſtantes, contentioſos, honorum cupidos,ſeditioſos, auaros,aſperos,inflexibiles.

Poſitus verò orientales & horoſcopus,faciei contuitus ſignificant, liberales, ſimplices,ſibi placentes,fortes, ingenioſos, veloces, & apertos.

Matutinæ ſtationes,& in medio cœlo,cõſultos,perſeuerãtes, magnanimos,fideli memoria præditos,perfectores eorũ quæ ſuſcipiunt,immotos, robuſtos, non ſinentes ſe facilè decipi,firmos,prudentes,ſæuos,circumſpectos agentes aliquid,punientes,ſcientijs deditos.

Anteceßiones verò & occaſus, ſignificant inſtabiles, mobiles, imbecilles, impatientes laborum,facile concipientes ſubitos affectus, humiles,meticuloſos, ambiguos,minaces & timidos,hebetes,fatuos,difficiles.

Veſpertinæ verò ſtationes, & poſitus medij infra terram,& Mercurij ac Veneris occaſus,interdiu veſpertini,nocte verò matutini,ſignificant ingenioſos, prudentes, non ſa-

ni

tis memores, non laborum patientes, ſed tamen ſcrutantes arcana: ut magica ſacra, cauſas eorum quæ fiunt in ſublimi aëre, mechanica, motus & effectus ſiderum: præſtigiatores, philoſophos, augures, ſomniorum interpretes, & ſimiles.

Cum autem ſunt in proprijs aut familiaribus locis & dignitatibus planetæ gubernantes animi inclinationes, ut ſuprà diſtribuimus, qualitates faciunt excitatas, non impeditas, ſpontaneas, & efficaces: ac præcipuè cum üdem duos modos obtinent, & Mercurium fœliciter adſpiciunt, & Luna rectè adplicata eſt. Cum verò non ſunt in familiaribus locis, qualitates fiunt obſcuræ, imbecilles, languidæ, nihil proficientes.

Magna autem vis eſt planetarum, potentiorum & eleuatorum ſuper Mercurium & Lunam. Quando enim cum maleficis eſt familiaritas, fiunt naturæ iniuſtæ & prauæ. Cumq; Mercurius aut Luna ſunt potentiores, indunt impetus faciliores, non impeditos,

tos, non periculoſos, & ad benefaciendum incitatos.

Sed cum vincuntur à contraria conditione, ſunt præcipites, habent irritos impetus, & facile incurrunt in offenſiones.

Cum verò familiaritas eſt cum bonis, bonos & iuſtos mores ſignificant: cumq; non ſunt alij ſuper eos eleuati, benefacere cæteris & ipſi gaudent, & laudantur propter benefacta: nec adficiuntur iniurijs, ſed fruuntur iuſticia, quæ & ipſis prodeſt. Sed ſi potentiores ſunt contrarij, minus habent tranquillitatis, ſuntq; propter manſuetudinem & bonitatem, & veritatem deſpecti, criminationi & iniurijs expoſiti.

Hæc ſit generalis conſideratio. Qualitates verò particulares, à ſingulis planetis ortas, pro cuiuſq; dominio, deinceps compendiò recitabo, & mixturas eorum in genere deſcribam.

SATVRNVS.

Saturnus cum solus nactus est dominium, & plus valet quàm Mercurius & Luna, ac præclarè se habet, quod ad mundi positum attinet, & ad cardines, facit corporis sui curam gerentes, graues, profunda cogitantes, tetricos, solitarios, laboriosos, imperiosos, punientes indigna, cumulatores opum, parcos, cupidos pecuniæ, violentos, colligentes thesauros, inuidos.

Sed infeliciter positus, facit squalidos, humilia cogitantes, negligentes, solitarios, liuidos, timidos, fugitantes lucem, obtrectatores, amantes solitudinum, lugubrium sermonum querulos, impudentes, superstitiosos, laboriosos, mites, insidiantes suis, tristes, incultos.

Saturnus cum Ioue.

Saturni autem & Iouis familiaritas in locis bonis, facit bonos, senes singulari reuerentia colentes, placidos, honestè sentientes, opitulatores, sine maleuolentia, cautos, parcos.

cos, magnanimos, officiosos, cordatos, amantes suorum, mites, intelligentes, tolerantes, sapientia quadam moderantes officia. In contrarijs locis, ineptos, furiosos, metuentes turbam, superstitiosos, sacrificulos, occulta prodentes, suspicaces, negligentes liberorum & amicorum, latebrarum amantes, hebetes, diffidentes, ineptè splendidos, virulentos, simulatores, frustra conantes, ambitiosos, mutabiles, stolidos & seruiles.

Saturnus cum Marte.

Familiaritas verò cum Marte in locis minus vituperandis, facit negligentes, laboriosos, liberè loquentes, turbulentos, audaciam præ se ferentes: & tamen timidos, tetricos, immisericordes, despicientes alios, asperos, bellicosos, periculorum contemptores, tumultuosos, dolosos, insidiatores, tenaces simultatum: nemini supplices, seditiosos, tyrannicos, auaros, infestos ciuibus, rixatores, memores offensionum, ex abdito mala struentes,

entes, inuasores, impatientes, toruos, molestos, gloriosos, maleficos, iniustos, non cedentes aliorum iudicijs, immanes, inflexibiles, pertinaces, non se ingerentes, cautè etiam se recipientes, industrios: non cedentes, non habentes irritos impetus. In distortis locis, raptores, prædones, adulteratores, erumnosos, turpia lucra sectantes, nefarios, inhumanos, contumeliosos, insidiatores, fures, periuros, homicidia mollientes, inconcessa vorantes, maleficos, homicidas, veneficos, impios, sacrilegos, sepulchrorum effossores, & omnino sceleratos.

Saturnus cum Venere ♄.

Familiaritas cum Venere in locis minus vituperandis, facit osores mulierum, cupidos dominationis, amantes solitudinum, insuaues in congressibus, ambitiosos, apparatus aspernantes, negligentes elegantiæ, inuidos, tetricos, insuaues ad Venerem, non aggregantes se communibus opinionibus, peculia-

re

res ſibi opiniones excogitantes, ſatidicos, ſuperſtitioſos, ſacrificijs deditos, ſacrificulos, ſanaticos, ſacris ſeruientes, caſtos, verecundos, reuerentes alios, ſtudioſos, fidos in amicitia, ſtabiles, continentes, ſagaces, cautos, querulos, malè ſuſpicantes de mulieribus & zelotypos.

In locis verò diſtortis, ſalaces, impudicos, contaminantes ſe flagitioſis libidinibus, negligentes, immundos in cōcubitu, libidinoſos, inſidiantes mulieribus, & maxime cognatis: petulantes, infames, furenter ruentes in Venerem, oſores munditiei, ſubſannatores, obtrectatores, ebrioſos, ſuperſtitioſos, adulteros, incitantes & incitati ad inceſtos concubitus, non ſolum naturales, ſed etiam contra naturam: appetentes, ſeniles, flagitioſos & inconceſſos ferinos concubitus: impios, Dei contemptores, ſacrorum deriſores, infidos, calumnioſos, veneficos, impoſtores.

Saturnus cum Mercurio.

Fami-

Familiaritas cum Mercurio in locis laudatis, facit curiosos scrutatores, differentes de legibus, & de natura, arcanorum conscios, miracula facientes, deceptores, in diem viuentes, sagaces, industrios, solertes, acerbos, diligentes, sobrios, sedulos, laborum cupidos, feliciter conantes. In locis verò distortis, hallucinantes, nugatores, tenaces simultatum, immisericordes, erumnosos, infestos suis, inuidos, tristes, noctu vagantes, insidiatores, proditores, crudeles, fures, magos, veneficos, falsarios, præstigiatores, non habentes prosperos successus, sed frustra conantes.

IVPITER.

Iupiter solus dominus in locis laudatis, facit magnanimos, beneficos, religiosos, honorem alijs tribuentes, fruentes bonis, humanos, splendidos, liberales, iustos, magna curantes, graues: sua agentes, misericordes, fæcundos, prudentes, amantes cognatorum, gubernatores. In locis

In locis verò distortis ac sordidioribus, similem speciem efficit: sed sordidius & obscurius & dilutius, ut pro magnitudine animi fastum, pro religione superstitionem, pro verecundia timiditatem, pro grauitate tumorem, pro candore stoliditatem, pro nitore voluptates: pro cura magnarum rerum, stuporem: pro liberalitate, negligentiam. sic & cætera degenerant.

Iupiter cum Marte.

Familiaritas verò cum Marte in locis laudatis, facit asperos, pugnaces, militares, idoneos gubernationi, concitatos, impatientes seruitutis, feruidos, periculis se obijcientes, industrios, linguæ libertate utentes, redarguentes alios, effectores eorum quæ suscipiunt, contentiosos, gnauos in imperijs, acres, insidiatores, æquitatis amantes, viriles, ægrè credentes, magnanimos, honorum cupidos, iracundos, dextrè iudicantes, & non aberrātes. Sed in locis distortis, contumeliosos, sui negligentes,

gligentes, crudeles, implacabiles, seditiosos, rixatores, non aggregantes se communibus moribus, calumniatores, suspicaces, prærogatiuas quærentes, rapaces, instabiles, leues, citò mutantes proposita, præcipites, inconstantes, incircumspectos, ingratos, turbulentos, attonitos, non frustra conantes, percussores, querulos, profusionum amantes, fatuos, inæquabiliter & sine regula viuentes, & furiosos.

Iupiter cum Venere.

Familiaritas verò cum Venere in locis laudatis, facit amantes mundiciem, suauiter fruentes bonis, nitidos: artium, spectaculorum, studiorum, musices studiosos: delicatos, simplices, beneficos, redarguentes alios, non astutos, religiosos, deditos cæremonijs & choris, prudentes, propensos ad amorem & honestam Venerem, splendidos, gratos, liberales, studiosos literarum, dextrè iudicantes, moderatos, modestè venereos, contentiosos, pios, iu-

ſtos, honorum & gloriæ cupidos: & in ſumma, honeſtos, & laudatos.

At in locis diſtortis, epularum amantes, delicatos, effœminatos, ſaltatores, muliebri impotentia præditos, ſumptuoſos, muliebres, amatorios, ſalaces, pronos ad libidinem, mœchos, ornatum oſtentantes, molles, ignauos, profuſionum amantes, ſubſannatores, fatuos, vehementes, comptos, muliebria conſilia inſtituentes, ſuperſtitioſos, lenones, obſeruantes arcanarum cæremoniarum, fideles, & non nocendi cupidos, feſtinos, faciles, hilares, & ad præmia cumulatiue danda liberales.

Iupiter cum Mercurio.

Familiaritas Iouis cum Mercurio in locis laudatis, facit amantes literarum, facundos deditos Geometriæ, diſciplinis, poëticæ, eloquentiæ, ingenioſos, modeſtos, humanos, honeſta conſilia quærentes, politicos, beneficos, aliena negocia adminiſtrantes, comes, liberales, amantes cœtuum, callidè obſeruantes a-

lios, non habentes irritos impetus, idoneos gubernationi, pios, studiosos rerum diuinarum, pecuniam bonis artibus augentes, erga cognatos naturali beneuolentia præditos, amantes suorum, idoneos disciplinæ, philosophos, dignitatem magni facientes.

At in locis contrarijs, stolidos, hallucinantes, aberrantes, despectos, attonitos, fanaticos, nugatores, liuidos, arrogantes sibi sapientiam, incircumspectos, iactabundos, artium exercitia tentantes, magos, trepidantes, consternatos, multa inquirentes, memores: doctrinis deditos, in voluptatibus mundiciem amantes.

MARS.

Mars cum solus dominatur moribus in locis laudatis, facit generosos, gubernationi idoneos, iracundos, diuitias appetentes, vorantes, robustos, periculis se obijcientes, pericula spernentes, non patientes seruitutis, negligentes sui, peruicaces, vehementes, morosos, contempto-

temptores,tyrannicos, manu promptos, iracundos,gubernatores.

At in locis contrarijs, crudeles,iniuſtos, ſanguinis auidos, turbulentos, ſumptuoſos, clamatores, percuſſores, præcipites, ebrioſos, raptores,facinoroſos,truculentos,mota mente,furioſos,ſuis inimicos, impios.

Mars cum Venere ♀.

Familiaritas cum Venere in laudatis locis facit hilares,faciles, ſodalitiorum amantes, delicijs fruentes, lætos, iocoſos, incautos, muſicos, ſaltatores, amatorios, amantes liberorum, hiſtriones, fruentes voluptatibus, facientes magnos apparatus, ſalaces: pronos quidem ad libidines, ſed tamen proſperos,& ſibi cauentes, circumſpectos,non committentes ut deprehendantur ac notentur,adpetentes iuuenilia corpora adoleſcentum & puellarum, ſumptuoſos, iracundos, zelotypos.

At in locis diſtortis, circumſpectantes libidinoſe,

bidinose,molles,furenter ruentes in libidines negligentes sui,maledicos,mœchos,contumeliosos,mendaces,fraudulentos,stupra suis & alienis offerentes, pronos & vehementes ad voluptates, corruptores mulierum & virginum: temerè se in pericula conijcientes, flagrantes,indecoris gestibus monstrosis,insidiatores,periuros,facile impingentes,stultos, amantes ornatus, feroces, turpia paciscentes, & impudicos.

Mars cum Mercurio.

Familiaritas cum Mercurio in laudatis locis, facit callidos in excogitandis stratagematibus,timidos,violentos,inconstantes,præmetientes pericula, versutos, gnauos, sophisticos,laboriosos, impostores,loquaces,inuasores,dolosos,mobiles, captiosos, malis artificijs circumuenientes alios, celeriter inuenientes consilia,deceptores,simulatores, insidiatores, malitiosos,curiosos,sedulos, non habentes irritos impetus,facilè similium beneuolentiam conci-

conciliantes & tuentes, inimicis nocentes, amicis benefacientes.

At in locis distortis, sumptuosos, auaros, crudeles, pericula temere adeuntes, audaces, mutantes propositum, perculsos, consternatos, mendaces, fures, impios, periuros, inuasores, seditiosos, incendiarios, in theatris seditiones mouentes, contumeliosos, latrones, fures homicidas, falsarios, proditores, præstigiatores, magos, veneficos, homicidas.

VENVS.

Venus cum sola dominatur in locis laudatis, facit blandos, bonos, deliciarum amantes, idoneos ad concilianda studia hominum, facundos, mundiciei & choreis deditos, zelotypos, hilares, impatientes laborum, artium capaces, venustos in gestu, religiosos, bono habitu corporis, certa somniantes, naturali erga suos beneuolentia, beneficos, misericordes, facilè reconciliabiles, non habentes irritos impetus, deniq; voluptatibus venereis deditos.

In contrarijs verò locis, ignauos, amatores, effœminatos, mulierosos, timidos, negligentes discrimina actionum, pronos ad libidinem, infamiæ negligentes, obscuros.

Venus cum Mercurio.

At Mercurio familiaris in locis laudatis, facit artifices manuarios, studiosos, doctrinarum capaces, ingeniosos, poëticos, musicos, elegantiam amantes, placidos, suauiter victitantes, deliciarum amantes, hilares, amicis fidos, pios, intelligentes, vafros, solertes, bene coniectantes, cum dexteritate omnia facientes, celeriter discentes, discendi cupidos, sine doctore multa discentes, ardentes studio optima imitandi, formosos, comes, suaues, moribus bene compositis, studiosos, ludorum cupidos, dextrè iudicantes, magnanimos, cautos in venereis, zelotypos,

In contrarijs locis, inuasores, vafros, deformes, instabiles, maleuolos, impostores, turbatores, mendaces, calumniatores, periuros,

clàm ſtruentes fraudem, veteratores, pacto-rum violatores, perfidos, non reconciliabiles, ſtupratores, comptos, molles, infames, crimi-nibus publicis obnoxios, ubiq; ſe ingerentes, interdum corruptelis, interdum ſua quadam natura incitatos: turpia agentes, & varijs vitijs dedecoratos.

MERCVRIVS.

Mercurij ſtella ſola dominium animæ na-cta, in locis laudatis, facit intelligentes, ſaga-ces, dociles, multa inquirentes, acutos ad in-ueniendum, multa experientes, ratiocinato-res, rectè coniectantes, naturam rerum in-quirentes, ingenioſos, imitatores, beneficos, computatores, ſpeculatiuos, mathematicos, myſterijs deditos, nō habētes irritos impetus.

Econtrà verò, in locis diſtortis, verſutos, præcipites, obliuioſos, habentes celeres impe-tus, leues, mutabiles, propoſitum mutantes, fatuos, nocendi cupidos, ſtultos, hallucinan-tes, mendaces, negligentes diſcrimina rerum

& personarum, instabiles, infidos, defraudatores, iniustos, deniq; periculosa consilia struentes, & audacter ac temerè scelera suscipientes.

LVNA.

Magnum verò momentum habet Lunæ positus: quæ si vagatur in latitudine meridiana, aut arctoa, conducit animæ ad efficiendam varietatem morum, & calliditatem consiliorum, & mutabilitatem. At in nodis adiuuat acumen ac celeritatem inuentionis, industriam ac festinantiam. In ortu & crescente lumine, facit generosiores, magis apertos, firmiores, & liberiores. In coniunctione verò & occultatione, facit languidiores, hebetiores, faciliùs desistentes à proposito, timidiores, obscuriores.

SOL.

Sol autem si in locis faustis familiaris erit gubernanti mores animæ, efficit iustiores,

res, magis industrios, grauiores, religiosiores. At in locis infaustis, & non congruentibus cum dominatore, facit sordidiores, difficilioribus negocijs implicatos, minus obseruantes decori, peruicaces, duros, crudeles, intractabiles, denique minus flexibiles ad virtutē.

DE MORBIS ANImæ. XIX.

Quia proprietates animæ sequitur aliquo modo narratio insignium morborum eius, conuenit uniuersaliter notare & obseruare Mercurium & Lunam, quomodo se mutuò adspiciāt, aut cardines, aut maleficas stellas. Cum enim non sunt colligati Mercurius & Luna inter sese, aut cum in orientali horizonte superantur, aut sunt circumsessi, aut maleficæ oppositæ sunt, & adspectu pernicioso collocatæ, causæ sunt multorum morborum, qui accidunt animæ. Et temperamenti confusio sumitur à qualitatibus stellarum

pro loci natura. Ac mediocris labes ex proprietatibus planetarum prius dictis sumi potest, incrementa verò conspiciuntur ex maleficarum exuperantia. Conuenienter enim dici labes potest, excessus aut defectus in moribus, recedens à mediocritate.

Cæterùm maiores furores, qui tanquam perpetui morbi in natura hærent, & lædunt totam partem rationalem, & adpetentem, tali obseruatione in genere ita iudicare licet.

Epileptici enim plerunq; fiunt, quibus Luna & Mercurius non sunt colligati inter sese, nec cum orientali horizonte. Ac interdiu Saturnum, noctu Martem habent in cardine dominantem in hoc positu.

Furiosi verò fiunt, cum econtrà Santurnus noctu, Mars interdiu dominatur maximè in Cancro, Virgine & Piscibus.

Vexantur dæmonijs, & sunt nimis humido cerebro, quibus maleficæ adspiciunt Lunam; Saturnus discedentem à radijs Solis. Mars verò oppositam Soli, maximè in Sagittario & Piscibus.

Cum

Cum autem ſolæ ſunt maleficæ, eo modo ut dixi, ac dominantur, efficiunt inſanabiles morbos, latentes tamen, & non prodigij ſimiles, in parte animæ rationalis.

Si verò beneficæ, Iupiter aut Venus, familiaritate aliqua illas adſpicient, & maleficæ fuerint in occidente, & beneficæ in oriente, ſanabiles morbos faciunt, nec ſimiles in prodigijs.

Curabuntur autem medicando, cum fauet Iupiter, aut ſubducendo, aut ope medicamenti. Sin autem Venus opitulatur, ſanat oraculis, & diuina ope.

Cum autem maleficæ erunt in oriente, beneficæ verò in occidente, morbi ſunt inſanabiles, & paßim celebrati & manifeſti, & in comitiali erit aſſiduitas, & famæ latè vagantis celebritas, & lethale periculum. In furore verò & mentis conſternatione non poterunt coherceri, & familiares alienabunt, nudabunt corpora, & dicent execrationes, & alia huiuſmodi.

Cum autem à dæmonibus vexabuntur, aut humorum conturbationes erunt, fient afflatus, arcanarum rerum enunciationes, conuicia, & alia quæ pro prodigijs habentur.

In singulis verò locorum continentium figura multum adfert momenti. Nam Solis & Martis loca ad insaniam maximè conferunt, Iouis & Mercurij ad comitialem, Veneris ad afflatus & vaticinia: Saturnus & Luna ad humorum conturbationes, & dæmonum vexationes.

At in rationali anima & parte actrice, morbi accidunt ferè iuxta has species, quas recensui, & tali stellarum positu.

In parte verò altera, videlicet patiente, nempe in concupiscente, deprehenditur, excessus & defectus in masculo & fœmineo genere.

Et sumi potest consideratio ut antea, videlicet Solis & Lunæ pro Mercurio, & sumantur Martis ac Veneris adspectus. Hæc cum ita erunt oculis subiecta, si lumina erunt

in signis

in signis masculis sola, viri excellunt magis quàm pro sua natura, mulieres verò præter naturam suam erunt viriliores, & excitatiores ad agendum aliquid. Et si Mars ac Venus, seu alteruter, seu ambo erunt in masculis locis positi, viri erunt proni ad concubitus secundum naturam: sed tamen ruent in adulteria, & erunt incontinentes, & quauis occasione exercebunt turpes & vagas libidines.

Mulieres verò erunt pronæ ad libidines contra naturam, salaces, & oculis vagantibus. Nam talis positus stellarum incendit mulieres, ut virorum actiones faciant.

Et si sola Venus fuerit in locis masculis, clàm & non palàm ista flagitia fient. Sed si Mars etiam accesserit, palàm & impudenter fient, adeò ut interdum illæ ipsæ alias mulieres familiares tāquam coniuges habeant.

Econtrà verò si luminum positus sint tantum in fœmineis signis, mulieres nimis salaces erunt, & viri contra naturam suam molles & effœminati. Et cum

Et cum Venus est in locis fœmineis, mulieres erũt pronæ ad libidinem, adulteræ & salaces, etiam contra naturam & leges. Viri autem molles, & impudenter libidinosi, & muliebria patientes, idq; clàm faciunt.

Sed si Mars est etiam fœmineus, palàm impudenter polluent se omni genere libidinum, adeò ut infamiam, probra & contumelias, propter scelerum turpitudinem subeant.

Conducunt autem orientales & matutini positus Martis & Veneris ad audaciam & impudentiam: occidentales verò & vespertini, naturam faciunt magis effœminatam, & quæ facilius compescitur. Cum verò Saturnus accedit, coniuncta erit impudicitia cum illuuie & infamia.

Iupiter facit modestiores, verecundiores & cautiores. Mercurius famosiores, & crebras morum mutationes, & maiora damna.

(:)

LIBER

LIBER QVARTVS PTOLOMAEI.

DE EVENTVVM SIgnificationibus vel cauſis. I.

Xpoſui ea quæ ante editionem partus ſpectantur, quæq; partu edito ſtatim inſunt, & quæ poſtea ſequuntur: quæ tamen temperamenti propria ſunt, & qualitatem mixti referunt. Nunc ea recitabo, quæ extra corpus ſunt, & aliunde accedunt. In qua narratione primùm dicatur de facultatibus, & dignitatibus.

Vt autem facultates ad corporis proprietates congruunt, ita dignitas ad animæ præſtantiam.

DE

DE FACVLTATIBVS.

II.

Facultates quales futuræ sint, à parte fortunæ sumendum est, quæ sic colligitur: ut quanta est Solis & Lunæ distantia, tanta inde usq; ab horoscopo eijciatur, siue diurna siue nocturna sit, natiuitas.

Considerentur ergo planetæ tenentes dominium signi occupantis eum locum, & quæ sit horum vis & familiaritas iuxta modos suprà dictos. Considerentur & alij fausti planetarum adspectus ad hos, & illi qui eleuantur super hos, ex eadem vel contraria qualitate.

Cum enim hi qui dominantur parti fortunæ, sunt validiores, augent diuitias, & maximè cum à luminibus adiuuantur. Saturnus ex ædificijs, re nautica, aut agricultura: Iupiter per fidelitatem, perfecturas, & sacerdotia: Mars, ex militia, & gubernatione exercituum: Venus per amicos, aut mulie-

rum donationes: Mercurius per eloquentiam, & mercatus.

Cum autem peculiariter Saturnum dominantem parti fortunæ, Iupiter fausto adspectu adspicit, hæreditates adquirit, maximè cum id accidit in superioribus cardinibus: aut Iupiter in signo bicorporeo occidit, aut Luna feliciter adplicata est. Tunc enim & adoptionibus adsciti, hæredes erunt alienorum bonorum.

Erunt autem facultates durabiles, si planetæ eiusdem conditionis adiuuent dominatores. Sin autem malefici superant loca principalia, aut ascendunt ad ea, facultatum euersiones efficient.

Tempus verò uniuersaliter accipi potest, pro accessu stellarum ad cardines & loca succedentia.

DE DIGNITATE. III.

Dignitas

Dignitas à luminum situ sumenda est, & à stellis circumdantibus, si congruant cum eorum qualitate.

Nam cum ambo lumina sunt in signis masculis & in cardinibus, aut cum ambo, seu alterum præcipuæ qualitatis est in cardine, & quinq; planetas stipatores habet, Eoos ad Solem, ad Lunam verò vespertinos, nascentur reges. Et cum stipatores planetæ sunt in cardinibus, aut fausto adspectu intuentur culmen cœli, magnam potentiam & imperia & opes nati adsequentur.

Sin autem cæteris ita positis, Sol erit in signo masculo, Luna verò in fœmineo, & alterum lumen erit in cardine, potestatem habebunt vitæ & necis in alios.

Sin autem tali luminum positu in cardine, stipatores non sint in cardinibus, nec eos adspiciant, dignitates quidem habebunt, sed aliqua tantum parte gubernationis antecellentes, ut gestatores ornamentorum, aut procuratores, castrorum præsides, non duces.

Sni

Sin autem lumina non erunt in cardinibus,ſtipatorum verò plures aut in cardinibus ſunt, aut fauſto adſpectu eos intuentur, non habebunt illi quidem dignitates, ſed beneuolentiam inter ciues,& mediocritatem in vitæ incrementis.

Cum verò nec ſtipatores ſunt in cardinibus,erunt obſcuri & impediti, ac prorſus abiecti & miſeri erunt, ſi nec cardines tenent lumina,nec alterum eſt in ſigno maſculo,neque cingitur à beneficis. Vniuerſalis igitur conſideratio hoc modo indicat, tum eximiam præſtantiam dignitatis, tum valde humile vitæ genus.

Sed medij ſtatus,qui ſunt multiplices,coniectura æſtimandi ſunt, ex ſpeciali luminum & ſtipatorum varietate; & à ſtipatorum dominio.

Nam cum benefici ſuperant & qualitates congruunt,plus autoritatis habent,& minus offenſionum adferunt.

Econtrà verò,contrarij & malefici poſitus

aduers-

aduersantur, & augent pericula : qualitas verò dignitatis sumitur à proprietate stipatorum.

Saturnus propter hæreditates & pecuniam, auget autoritatem.

Iupiter & Venus cum fauore, donis, honoribus, augent animi magnificentiam.

Mars dignitatem significat ducendis exercitibus, aut victorijs, aut terrore subditorum.

Mercurius putdentia, doctrina, procuratione œconomica acquirit dignitatem.

DE MAGISTERIO. IIII.

Magisterij dominus sumitur ex duobus modis, à Sole, & signo medij cœli. Consideranda est enim stella, quæ proximè ante Solem manè oritur, & stella medij cœli si Lunam adspexerit. Ac si uni planetæ utrunque accidet, ut Solem præcedat & teneat culmen, hic erit actionum & artium magister.

Sic

Sic quando alteri planetæ neutrum horum accidet, anteferendus est alter, cui alterum accidit.

Sin autem inter duos alter à Sole digressus prius oritur, & alter tenet culmen, & Lunam fausto adspectu intuetur, uterq; adsumendus est. Sed partes potiores tribuendæ sunt isti, qui plures habet calculos ad dominij attributionem, iuxta prærogatiuas suprà expositas.

Sin autem nullus planeta præcedit, & nullus est in culmine, dominum accipe medij cœli, ad quærendas artes pro tempore nati. Sed hi plerunque sunt inefficaces.

Magisterij dominus igitur sic dijudicabitur. Sed artis genus ex proprietate trium stellarum, Martis, Veneris & Mercurij, & ex signis quæ peragrant sumetur.

Mercurius artis magister, ut in summa dicam, efficit scribas, grammaticos, computatores doctores, negociatores, mensarios, vates, astrologos, sacrificulos, deniq; tales qui exerceant

ceat literarum interpretationem & contractus. Et si Saturnus fausto adspectu eum adspicit, efficiet alienarum opum procuratores, interpretes somniorum, aut versantes in sacris, propter vaticinia & adflatus.

Sin autem Iupiter eum adspexerit, efficiet oratores, doctores, cum potentibus viris familiaritatem habentes.

Sin autem Venus præerit magisterio, facit artifices, qui odores, unguenta, vina, colores, tincturas, aromata, ornatus adparant: ut myropolas, coronarios, caupones, negociatores, pharmacopolas, textores, aromatarios, pictores, vestiarios. Et cum Saturnus Venerem adspicit, facit negociatores rerum accommodatarum ad voluptates, ad ornatum: ac insuper præstigiatores, veneficos, lenones, & ex similibus rebus quæstum facientes. Si Iupiter eam adspiciet, faciet athletas, coronarum gestatores, auctos honoribus, muliebri fauore euectos.

Si verò Mars erit magisterij dominus, ac

Sol

Sol eum adspiciet, artifices faciet, qui operas suas igne adhibito faciunt: ut coquos, fusores, cauteria exercentes, fabros ærarios.

Sed sine Sole, ut casus feret, ferrarios, aut nauium architectos, fabros, lapicidas, politores, lignorum sectores.

Si verò Saturnus eum adspiciet, nautas, aquæductus facientes, cuniculos agentes, lictores, coquos, balneatores.

Sin autem Iupiter, milites, ministros, vectigalium præfectos, caupones, portitores, victimarios.

Rursus si duo præsint magisterio, si dominetur Mercurius & Venus, erunt artifices Musici, aut organici, aut cantores, aut poëtæ, aut rythmici. Et cum loca permutant, faciunt artifices scenicos, histriones, mangones, organorum fabros, fidium factores, saltatores, textores, ærearum imaginum fictores, pictores. Et cum à Saturno adiuuantur, exercent easdem artes quas dixi, & negociantur mundo muliebri. Et cum à Ioue adiuuantur,

iuuantur, efficiunt iudices, præsides rationũ, magistratus, negociosos, erudientes pueritiam, tribunos populi.

Si Mercurius & Mars dominantur, faciunt statuarios, armorum artifices, sculptores, fusores, luctatores, medicos, chirurgos, accusatores, adulteros, insidiatores, falsarios. Et cum adiuuat eos Saturnus, facit homicidas, grassatores, raptores, latrones, abactores, præstigiatores. Si autem à Ioue adiuuantur, fiunt patientes laborum, audaces, acres, ingerentes se negocijs, aliena curantes, & inde lucrantes.

Sin autem Venus & Mars dominantur, faciunt tinctores, ungentarios, stannum, plumbum, argentum, aurum fundentes, saltatores armatos, venena miscentes & curantes. Sin autem à Saturno adiuuantur, erunt cultores bestiarum, vespillones, præficæ, lugubria canentes, fanatici, versantes in locis ubi fiunt sacra, lamentationes, lacerationes corporum. Sin autem à Ioue adiuuan-

adiuuantur, erunt ſacrificuli, aruſpices, ſacrorum baiuli, mulieribus præfecti, nuptiarum conciliatores, & inde victitantes, fruentes voluptatibus, ſine metu ullius periculi.

Signorum autem proprietas, in quibus ſunt planetæ magiſterij datores, ad varietatem artium conducit.

Signa quorum figuræ ſunt humanæ, conducunt ad ſcientias, & ad artes, ad uſum humanum accommodatas.

Quadrupedum figuræ conducunt ad metallica, ad negociationes, ædificationes, & fabricationes. Æquinoctialia & ſolſtitialia, ad commutationes, interpretationes, geometriam, agriculturam & cæremonias. Terreſtria verò & aquatica, conducunt ad tractandas res naſcentes in aquis: item ad herbas, & naues fabricandas, item ad ſepulturas, ad condimenta, ſalſamenta, vel herbas condiendas.

Si verò Luna adſpicit datores magiſterij, à coniunctione diſcedens, cum Mercurio, in

Tauro, Capricorno & Cancro, efficiet vates, sacrificulos, & vaticinantes ex pelui. in Sagittario & Piscibus efficiunt vaticinantes ex mortuorum & dæmonum colloquio. in Virgine & Scorpio, magos, astrologos, occulta proferentes, & futura prædicentes. In Libra, Ariete & Leone, adflatos diuinitus, somniatores, adiuratores.

Ac de specie actionum hoc modo consideratis mixtionibus coniectura fiat.

Sed magnitudinem ostendet dignitas dominantium stellarum.

Cum sunt orientales, aut in cardinibus faciunt antecellentes aliis: sed cum sunt occidentales, aut cadentes à cardinibus faciunt subiectos aliis.

Et cum beneficæ stellæ sunt eleuatæ super dominantes, faciunt magnos, gloriosos, lucrantes, non offendentes, gratiosos. Econtrà cum maleficæ eleuatæ sunt super dominatores, faciunt submissos, ignobiles, nihil lucrantes, & periculis implicitos.

Si

Si Saturnus aduerſabitur, faciet frigora, & colorum mixturas. Si Mars aduerſabitur, faciet temeritates & infamias. Cum autem ambo aduerſantur, ſignificant ingentes perturbationes.

Tempus autem incrementi vel decrementi harum effectionum, ſumatur à poſitu ad cardinem orientalem & occidentalem.

DE CONIVGIIS. V.

Coniugiorum conſiderationem ordo offert. Eſt autem de legitima viri & mulieris coniunctione hoc modo coniectandum. In virorum coniugijs Lunæ poſitum, & quomodo ipſa affecta ſit, conſiderare oportet. Etenim in orientalibus conſtituta quadrantibus, aut in prima adoleſcentia, viros coniugijs implicat, aut poſt maturam ætatem iiſdem iuuenculas decernit. In occidentalibus contrà, vel tardius contracturos matrimonium, vel na-

vel natu grandiusculas ducturos denotat. Si præter hæc etiam Saturno fuerit configurata, coniugium negat, & viros cœlibes reddit.

Deinde videndum, quod ipsa signum teneat. Si enim in unius figuræ signo extiterit, aut uni alicui planetarum applicarit, unam tantum uxorem designat. Si verò bicorporeum aut ex figuris pluribus conflatum signum possederit, vel etiam ex eodem signo pluribus iuncta fuerit, uxores plures pollicetur. Quòd si planetæ adiuncti Lunæ, vel vicino situ aspectuúe, vel testimonio ac suffragijs fuerint boni, honestas uxores: si malefici, contrarias tribuunt.

Saturnus Lunæ applicans, uxores promittit tetricas & laboriosas: Iupiter honestas & industrias, præsertim in œconomica administratione: Mars audaces & contumaces: Venus formosas, suaues, hilares: Mercurius sagaces & argutas. Insuper Venus cum Ioue, vel Saturnus cum Mercurio, victui pa-

rando idoneas, amantes coniugum & libero-rum. Cum Marte, iracundas, inſtabiles, mutabiles dat uxores.

De mulierum coniugijs Solem contemplari oportet. Etenim in orientalibus collocatus quadrantibus, ſignificat eas, quibus hoc modo poſitus eſt, vel puellas admodum elocādas, vel poſtquam ætas defloruerit, adoleſcentibus nupturas eſſe. In occidentalibus, aut tardè elocandas, aut poſt florem ætatis natu grandioribus coniungendas ſignificat. Et ſi unius figuræ ſignum tenuerit, aut uni alicui planetarum matutino ortu præcedentium applicarit, unum maritum. Si bicorporeum, vel ex pluribus figuris compoſitum ſignum habuerit, aut pluribus matutino ortu ſe anteuertentibus configuratus fuerit, plures maritos ſpondet.

Saturnus Soli aliquo aſpectu copulatus, uiros modeſtos, commodos, & ●dulos largitur. Iupiter honeſtos, & magnis animis præditos. Mars ſtrenuos, alienos à cōmuni-

bus hominum affectibus, impatientes ordinis & legum. Venus elegantes & formosos. Mercurius victui parando idoneos. Venus cùm Saturno, ignauos, & ad consuetudinem imbecilliores: cum Marte feruidos, in Venerem pronos, adulteros: cum Mercurio, liberorum amantes.

Quadrantes autem orientales, intelligimus in Sole eos duos, qui horoscopum & cardinem occiduum antecedunt. In Luna verò, quadrantes duos nouilunio & plenilunio proximisq; quadraturis interiectos: id est, unum in quo Luna à congressu cum Sole crescit usq; ad figuram dimidiatam: alterum, in quo post plenum orbem marcescit rursus usq; ad effigiem dimidiatam. Occidentales quadrantes intelligimus eos, qui his opponuntur.

Firma autem ut plurimum fiunt, & durabilia coniugia, quando in genituris utriusque lumina amicis se mutuò radijs intuentur; utpote triquetris, vel sexangulis: tumq;

vel ma-

tiose obscœnos ac fœdos: ut in anterioribus & posterioribus Arietis, prope Succulas: in posterioribus Leonis, in facie Capricorni. Porrò si hoc positu aut in horoscopo fulserint, aut in cœli fastigio eminuerint, fiet, ut autores ipsi sua quæ perpetrant, flagitia proferant, & suis celebrent sermonibus. In extremis duobus hoc modo collocati cardinibus, occiduo nimirum & infimo, spadonum & eunuchorum causa erunt, vel sterilitatem inducent, virgaúe meatus obturabunt. Mars ubi accesserit, genitalia viris amputabit: ex fœmellis, quas τριβάδας vocant, efficiet.

Omnino quam ad venerea affectionem habituri sint viri, Mars ostendet. Etenim à Venere Saturnoq; separatus, & Iouis adiutus suffragio, elegantes & verecundos in concubitu, & naturali usu venereorum contentos: soli Saturno adiunctus, segnes & frigidos ad concubitum efficit. Venere verò & Ioue, aliquo annexis sibi aspectu, promptos quidem & appetentes venereorum reddit: sed ita

bus hominum affectibus, impatientes ordinis & legum. Venus elegantes & formosos. Mercurius victui parando idoneos. Venus cum Saturno, ignauos, & ad consuetudinem imbecilliores: cum Marte feruidos, in Venerem pronos, adulteros: cum Mercurio, liberorum amantes.

Quadrantes autem orientales, intelligimus in Sole eos duos, qui horoscopum & cardinem occiduum antecedunt. In Luna verò, quadrantes duos nouilunio & plenilunio proximisq́; quadraturis interiectos: id est, unum in quo Luna à congressu cum Sole crescit usq; ad figuram dimidiatam: alterum, in quo post plenum orbem marcescit rursus usq; ad effigiem dimidiatam. Occidentales quadrantes intelligimus eos, qui his opponuntur.

Firma autem ut plurimum fiunt, & durabilia coniugia, quando in geniturís utriusque lumina amicis se mutuò radijs in[...]tur: utpote triquetris, vel sexa[...]

tiose obscœnos ac fœdos: ut in anterioribus & posterioribus Arietis, prope Succulas: in posterioribus Leonis, in facie Capricorni. Porrò si hoc positu aut in horoscopo fulserint, aut in cœli fastigio eminuerint, fiet, ut autores ipsi sua quæ perpetrant, flagitia proferant, & suis celebrent sermonibus. In extremis duobus hoc modo collocati cardinibus, occiduo nimirum & infimo, spadonum & eunuchorum causa erunt, vel sterilitatem inducent, virgaúe meatus obturabunt. Mars ubi accesserit, genitalia viris amputabit: ex fœmellis, quas τϱιϐάδας vocant, efficiet.

Omnino quam ad venerea affectionem habituri sint viri, Mars ostendet. Etenim à Venere Saturnoq; separatus, & Iouis adiutus suffragio, elegantes & verecundos in concubitu, & naturali usu venereorum contentos: [illegible] aturno adiunctus, segnes & frigido [illegible] tum [illegible] it. Venere verò & [illegible] pectu, promptos q [illegible] rum reddit: sed ita

bus hominum affectibus, impatientes ordinis & legum. Venus elegantes & formosos. Mercurius victui parando idoneos. Venus cum Saturno, ignauos, & ad consuetudinem imbecilliores: cum Marte feruidos, in Venerem pronos, adulteros: cum Mercurio, liberorum amantes.

Quadrantes autem orientales, intelligimus in Sole eos duos, qui horoscopum & cardinem occiduum antecedunt. In Luna verò, quadrantes duos nouilunio & plenilunio proximisq; quadraturis interiectos: id est, unum in quo Luna à congressu cum Sole crescit usq; ad figuram dimidiatam: alterum, in quo post plenum orbem marcescit rursus usq; ad effigiem dimidiatam. Occidentales quadrantes intelligimus eos, qui his opponuntur.

Firma autem ut plurimum fiunt, & durabilia coniugia, quando in genituris utriusque lumina amicis se mutuò radiis [illegible] tur; utpote triquetris, vel se[illegible]

tiose obscœnos ac fœdos: ut in anterioribus & posterioribus Arietis, prope Succulas: in posterioribus Leonis, in facie Capricorni. Porrò si hoc positu aut in horoscopo fulserint, aut in cœli fastigio eminuerint, fiet, ut autores ipsi sua quæ perpetrant, flagitia proferant, & suis celebrent sermonibus. In extremis duobus hoc modo collocati cardinibus, occiduo nimirum & infimo, spadonum & eunuchorum causa erunt, vel sterilitatem inducent, virgaue meatus obturabunt. Mars ubi accesserit, genitalia viris amputabit: ex fœmellis, quas τϱιβάδας vocant, efficiet.

Omnino quam ad venerea affectionem habituri sint viri, Mars ostendet. Etenim à Venere Saturnoq; separatus, & Iouis adiutus suffragio, elegantes & verecundos in concubitu, & naturali usu venereorum contentos: [illegible] turno adiunctus, segnes & frigido[illegible] tum [illegible]. Venere verò &[illegible] ectu, promptos [illegible] rum reddit: sed ita

bus hominum affectibus, impatientes ordinis & legum. Venus elegantes & formosos. Mercurius victui parando idoneos. Venus cum Saturno, ignauos, & ad consuetudinem imbecilliores: cum Marte feruidos, in Venerem pronos, adulteros: cum Mercurio, liberorum amantes.

Quadrantes autem orientales, intelligimus in Sole eos duos, qui horoscopum & cardinem occiduum antecedunt. In Luna verò, quadrantes duos nouilunio & plenilunio proximisq; quadraturis interiectos: id est, vnum in quo Luna à congressu cum Sole crescit vsq; ad figuram dimidiatam: alterum, in quo post plenum orbem marcescit rursus vsq; ad effigiem dimidiatam. Occidentales quadrantes intelligimus eos, qui his opponuntur.

Firma autem ut plurimum fiunt, & durabilia coniugia, quando in genituris vtriusque lumina amicis se mutuò radiis [illegible] tur; utpote triquetris, vel se[illegible]

tiose obscœnos ac fœdos: ut in anterioribus & posterioribus Arietis, prope Succulas: in posterioribus Leonis, in facie Capricorni. Porrò si hoc positu aut in horoscopo fulserint, aut in cœli fastigio eminuerint, fiet, ut autores ipsi sua quæ perpetrant, flagitia proferant, & suis celebrent sermonibus. In extremis duobus hoc modo collocati cardinibus, occiduo nimirum & infimo, spadonum & eunuchorum causa erunt, vel sterilitatem inducent, virgaúe meatus obturabunt. Mars ubi accesserit, genitalia viris amputabit: ex fœmellis, quas τριβάδας vocant, efficiet.

Omnino quam ad venerea affectionem habituri sint viri, Mars ostendet. Etenim à Venere Saturnoq; separatus, & Iouis adiutus suffragio, elegantes & verecundos in concubitu, & naturali usu venereorum contentos: [illegible] turno adiunctus, segnes & frigido[illegible] tum [illegible]t. Venere verò & [illegible] ectu, promptos [illegible] rum reddit: sed ita

vel natu grandiuſculas ducturos denotat. Si præter hæc etiam Saturno fuerit configurata, coniugium negat, & viros cælibes reddit.

Deinde videndum, quod ipſa ſignum teneat. Si enim in unius figuræ ſigno extiterit, aut uni alicui planetarum applicarit, unam tantum uxorem deſignat. Si verò bicorporeum aut ex figuris pluribus conflatum ſignum poſſederit, vel etiam ex eodem ſigno pluribus iuncta fuerit, uxores plures pollicetur. Quòd ſi planetæ adiuncti Lunæ, vel vicino ſitu aſpectuúe, vel teſtimonio ac ſuffragijs fuerint boni, honeſtas uxores: ſi malefici, contrarias tribuunt.

Saturnus Lunæ applicans, uxores promittit tetricas & laborioſas: Iupiter honeſtas & induſtrias, præſertim in œconomica adminiſtratione: Mars audaces & contumaces: Venus formoſas, ſuaues, hilares: Mercurius ſagaces & argutas. Inſuper Venus cum Ioue, vel Saturnus cum Mercurio, victur pa-

rando

rando idoneas, amantes coniugum & libero-rum. Cum Marte, iracundas, inſtabiles, mutabiles dat uxores.

De mulierum coniugijs Solem contemplari oportet. Etenim in orientalibus collocatus quadrantibus, ſignificat eas, quibus hoc modo poſitus eſt, vel puellas admodum elocãdas, vel poſtquam ætas defloruerit, adoleſcentibus nupturas eſſe. In occidentalibus, aut tardè elocandas, aut poſt florem ætatis natu grandioribus coniungendas ſignificat. Et ſi unius figuræ ſignum tenuerit, aut uni alicui planetarum matutino ortu præcedentium applicarit, unum maritum. Si bicorporeum, vel ex pluribus figuris compoſitum ſignum habuerit, aut pluribus matutino ortu ſe anteuertentibus configuratus fuerit, plures maritos ſpondet.

Saturnus Soli aliquo aſpectu copulatus, viros modeſtos, commodos, & [illegible]dulos largitur. Iupiter honeſtos, & magnis animis præditos. Mars ſtrenuos, alienos à cõmuni-

tiose obscœnos ac fœdos: ut in anterioribus & posterioribus Arietis, prope Succulas: in posterioribus Leonis, in facie Capricorni. Porrò si hoc positu aut in horoscopo fulserint, aut in cœli fastigio eminuerint, fiet, ut autores ipsi sua quæ perpetrant, flagitia proferant, & suis celebrent sermonibus. In extremis duobus hoc modo collocati cardinibus, occiduo nimirum & infimo, spadonum & eunuchorum causa erunt, vel sterilitatem inducent, virgaúe meatus obturabunt. Mars ubi accesserit, genitalia viris amputabit: ex fœmellis, quas τριβάδας vocant, efficiet.

Omnino quam ad venerea affectionem habituri sint viri, Mars ostendet. Etenim à Venere Saturnoq; separatus, & Iouis adiutus suffragio, elegantes & verecundos in concubitu, & naturali usu venereorum contentos: soli Saturno adiunctus, segnes & frigidos ad concubitum efficit. Venere verò & Ioue, aliquo annexis sibi aspectu, promptos quidem & appetentes venereorum reddit:

ſed ita tamen, ut contineant & moderentur ſeſe, caueantq́ ne incurrant in infamiam & reprehenſiones. Cum ſola Venere, aut ſi etiam Iupiter adſit, Saturno tamen remoto, laſciuos, cupidos rei venereæ, intentos in omnes occaſiones explendæ libidinis parit. Et ſi alter planetarum veſpertinus, matutinus alter fuerit, ad maſculam promiſcuè & fœmineam venerem propenſos, neutrius tamen nimio deſiderio obnoxios. Si verò uterq́ veſpertinus fuerit, ad ſolos concubitus cum mulieribus ardentiſſimos præſtabit. Quin etiam ſi tunc ſimul in ſignis planetæ fœmininis hæſerint, nati ſe fœdè contaminandos præbebunt alijs. Si contrà uterq́ matutinus fuerit, maſculis amoribus capientur. & ſi tunc ſigna ſimul maſculina tenuerint, erga cuiuſuis ætatis mares afficientur abſq́ diſcrimine. Deniq́ ſi Venus occidentalis fuerit, cum vilibus, famulabus, aut peregrinis: ſi ea Martis conditio fuerit, cum ſuperioribus aut dominabus, rem habituros denotat.

De mu-

De mulieribus, Veneris obseruanda conditio est. Etenim Ioui configurata, & Mercurio, moderato mundoq; venereorum usu contentas: soli iuncta Mercurio, Ioue absente, procliues quidem in Venerem, & cupidas concubitus, verecundas tamen, & maxima ex parte difficiliores, ac fugitantes turpitudinis: Marti soli aßistens, aut configurata, salaces quidem, & in Venerem pronas, sed segnes, etiam si tunc Iupiter præstò fuerit, efficit. Marte radijs solis occultato, seruos, viles, aut peregrinos admittent: Venere in radios Solis mersa, cum superioribus, aut dominis, pellicum aut concubinarum more concumbent. Quòd si signa aspectusúe planetas effœminarint, ad patiendum solum habiles & pronas: si masculina fuerint loca planetarum, ad alias irritandas procliues fore demonstrant. Saturnus, his ita dispositis planetis connexus, si fuerit & ipse effœminatus, fœdæ libidinis autor est. Si orientalis extiterit, & masculinus, vituperia conciliat

ob rem

ob rem veneream,& infamat insigniter. Iupiter contrà moderatur talia, & componit. Mercurius publicat,ac peruulgat, atque inuisa reddit.

DE LIBERIS. VI.

Postquam quæ de coniugio consideranda sunt edocuimus, restat ut de liberis disseramus. De his consulendi sunt & pensitandi planetæ,in cœli culmine vel succedente, (cui boni dæmonis appellatio tributa est) consistentes,hisúe configurati. Si tales nulli reperientur, illi qui opposita loca obsident, vel intuentur, expendendi erunt.

Censentur autem largiri prolem, Luna, Iupiter & Venus. Contrà negare, auferre,vel minuere, Sol, Mars & Saturnus. Mercurius prout his illisúe se corpore vel aspectu insinuat,sic effectu se quoq; & significatione conformat. Orientalis dat prolem, Occi-

vel maximè, quando ex ſuis locis viciſsitudine quadam permutatis ſe mutuò receperint. Multo etiam magis, quando viri Lunæ, mulieris Soli, hoc modo congruerit. Diſſoluuntur autem leui occaſione matrimonia, & alienati à ſe mutuò prorſus diſsident coniuges, quando poſitus luminum iam commemorati, incidunt in ſigna inconiuncta, & aliena, vel ipſa oppoſitis quadratisúe ſe mutuò feriunt radijs. Porrò ſi lumina ex conuenientibus locis ſociata, benefici quoq; aliquo fouerint aſpectu, totam vitæ in coniugio conſuetudinem ſuauem, plenam mutuæ & perpetuæ beneuolentiæ, & utriſq; commodatam efficient & conſeruabunt: malefici contrà, & diſcordias ferent, contentionesq́;, & inuerecundam vitæ conſuetudinem, atq; utriſq; noxiam & damnoſam reddent. Eadem ratione ſi luminibus collocatis in ſtatu inconuenienti, benefici conſenſerint aliquo ſuffragio, non prorſus vitæ conſuetudinem dirimunt, ſed ſanant offenſas, alienatosq; reconciliant, & ad pri-

ſtinam conſuetudinem reducunt, tuenturq́; mutuum inter eos amorem & beneuolentiam. Malefici verò diuellunt coniugium,& ferè cum violentia aliqua, aut infamia. Mercurius ſolus illis adiunctus,notoriam atq; in ore vulgi verſantem ignominiæ labem aſpergit,& actionibus iudiciarijs implicat. Idem cum aſsidente ſibi Venere, adulterij aut veneficij criminibus, vel alijs huiuſmodi notat.

Reliquas coniugiorum differentias ex Venere, Marte, & Saturno, iudicare oportet. Congruentes enim hi cum luminibus, domeſticas & legitimas coniunctiones decernunt: eritq́; coniunctio talis, qualis Veneris erga alterutrum habitudo atq; affectio. Marti copulata,iuuenculam ſpondet uxorem. Altitudines enim utriusq; permutatim in alterius trigonis exiſtunt. Saturno iuncta,ætate grandiuſculam,quòd domicilia utriusq; permutatim in alterius trigonos incidunt. Quare cum Marte ipſa abſolutè venereas

naturas

naturas efficit: quibus si adfuerit Mercurius, prodet quæ facient, & peruulgabit. Quod si ex signis promiscuis & utriq; cognatis ac familiaribus sibi inuicem applicuerint, ut Capricorno & Piscibus, illegitimas cum sororibus aut consanguineis copulationes designant. In virorum verò genituris, si Luna etiam astiterit, cum duabus sororibus, aut consanguineis: in mulierum, si Iupiter assederit, cum fratribus duobus alijsúe sanguine iunctis tales commiscebuntur.

Saturno iuncta Venus suauem omnino & stabilem consuetudinem vitæ in cōiugio præstat. Mercurius si accesserit, etiam commoda confert. At si Mars se miscuerit, instabilis erit vitæ consuetudo, damnisq; & nocumentis obnoxia, & certabunt ipsi inter se coniuges æmulatione atq; inuidentia. Quòd si aspectu felici, vel ex conuenientibus signis locisúe Mars se illis insinuauerit, æquales despondet. Si tamen orientalior fuerit utroque, natu minores. si occidentalior, natu

accidentalis aufert. Hi igitur planetæ, qui prolem pollicentur, soli sic positi unicam prolem: in bicorporeis signis, aut fœmininis, aut fœcundis, qualia sunt Cancer, Scorpius & Pisces, geminam aut numerosiorem. Masculam conditionem sortiti à signo, in quo versantur, atq; aspectu ad Solem, mares: effœminati, fœmellas decernunt. Superati à maleficis, aut in sterilibus signis collocati, qualia sunt Leo & Virgo, præbent quidem prolem, sed nec pulchram, nec durabilem. Sol verò & malefici prædicta loca possidentes, si simul vel masculina tunc, vel sterilia signa teneant, & beneficorum faustis ac fœlicibus radijs foueantur, prolem quidem promittunt, sed imbecillam, inualetudine perpetuâ conflictantem, & vitæ breuis. Quando utriusq; conditionis planetæ ad signa prolifica rationem habent aliquam, significantur promissorum liberorum enixus, aut omnium, aut multorum, aut paucorum, prout huius illiusue conditionis planetæ vel plures

numero,

numero, vel fortiores, vel orientaliores, vel in cardinibus positi dignioribus, aut succedentibus domicilijs, aut elati supra cæteros fuerint.

Si igitur planetæ, qui prolificis dominantur signis, orientales fuerint, donant liberos. Si tunc quoq; in signis proprijs hæserint, claritatem illis & illustre nomen adiungunt. At si occidentales fuerint, aut in loca alienæ conditionis conclusi, abiectos & obscuros liberos designant. Quòd si horoscopo congruerint, & parti fortunæ, erunt liberi in amore parentum, venusti, suaues, & hæreditate à parentibus relicta potientur. Sin dissenserint ab ijsdem, aut ex aduerso constiterint, contendent liberi, & simultates exercebunt cum parentibus, nocebunt eis, nec consequuntur ius hæreditatis. Sic cum se inuicem planetæ radijs amicis complectuntur, concordes tribuunt liberos, & inter eos fraterno amore deuinctos, ac mutuis & coniunctis operis atq; officijs, tuentur & conseruant stabilem beneuo-

beneuolentiam. Cum diſsident, aut oppoſitis ſe ac hoſtilibus impetunt radijs, odijs mutuis & ſtudio alendarum inimicitiarum atq; inſidiandi ſibi inuicem liberos incendunt. Quæ minutiora ſunt, ſcrutari & eruere quiſpiam ſigillatim poterit, ſi horoſcopum aſſumpſerit cuiuſuis planetæ, qui liberos pollicetur, atq; ex reliquo ſchemate non ſecus atque ex themate geneſeos generalem inſtituerit conſiderationem.

DE AMICIS ET INIMICIS. VII.

Amicitias & inimicitias maiores & durabiliores, vocamus naturarum ſocietatem & odia. Minores verò & breuiores, vocamus familiaritates & lites. Talis autem erit harum rerum conſideratio.

De præcipuis cauſis mutuæ beneuolentiæ, aut diſsidiorum, conſiderentur loca dominātia in natiuitate, locus Solis, Lunæ, Horoſcopus, &

pus, & pars fortunæ. Cum enim sunt in signis iisdem, aut permutatis, seu omnes, seu plurimi, & maximè cum ascendentes distant septemdecim gradibus, erunt naturarum societates firmæ, indissolubiles, & in quibus nullæ accidunt iniuriæ.

Sed si illi sunt in locis nullo inter se adspectu copulatis, aut oppositis, erunt inimicitiæ & dissidia diuturna.

Si neutri sint positus, quos dixi, vel amicitiam vel inimicitiam significantes, sed sint adspectus ut trigoni aut hexagoni, beneuolentia erit, sed minor. Quadrati verò faciunt minora odia, ut existunt inter amicos simultates & querelæ, tunc cum maleficæ stellæ ad ea loca venerint, quæ amicitias significant.

Rursus verò inter inimicos inducias & reconciliationes, cum boni adspectus incurrunt.

Postquam autem tria sunt amicitiarum genera; aut enim coniunguntur homines consilio, aut propter utilitatem, aut propter volupta-

voluptatem & dolorem: Concurrunt igitur in amicitia hæc tria, cum omnes poſitus, aut plures, ita inter ſe congruunt. Rurſus & inimicitiæ erunt omnium generum, cum prorſus non congruunt poſitus.

Cum verò lumina congruunt, erit amicitia adiuncta conſilio optima & tutiſsima: aut cum non congruunt, erit amicitia peſsima & infida. Cum pars fortunæ congruit, erit amicitia contracta utilitatis cauſa. Cum verò aſcendens congruit, erit amicitia voluptatis cauſa contracta.

Conferendæ autem ſunt geneſes, ad videndum in utra ſint exaltati planetæ, & in utra alij alios intueantur.

In qua igitur erit exaltatio, aut ſi idem ſignum proximè erit ſuccedens, id amicitiam vel inimicitiam maximè reget. Vbi autem alij alios feliciter adſpiciunt, ad beneficentiam amicitia erit utilior, & ad corrigendas ſimultates accomodatior.

In ſubitis verò familiaritatibus & diſcor-

dijs,

diis, motus planetarum in utraq; genesi considerandi sunt: hoc est, quando prorogator temporis in una, venit ad prorogatorem temporis in altera. Ita enim fiunt breues amicitiæ, & durantes exiguo tempore, usq; ad dissolutionem. Diutius verò durant, si accedat aliquis planeta succedens.

Cum igitur Saturnus & Iupiter ita congruent, ut alter ad alterius loca perueniat, faciunt amicitias aut ciuilis consilij societate aut propter agriculturam, aut hæreditatem,

Saturnus & Mars, significant pugnas & insidias consultò instructas.

Saturnus & Venus, coniunctionem propter cognatas personas, sed quæ citò frigescit.

Saturnus & Mercurius, cognationes, familiaritates, societatem commerciorum, contractuum & sacrorum efficit.

Iupiter & Mars, sodalitia per magistratus, aut alias gubernationes.

Iupiter & Venus, amicitias per publicas personas, quæ sacrificijs aut vaticinijs occupatæ sunt.

Iupiter

Iupiter & Mercurius, conuersationes propter studia doctrinæ & artium.

Mars & Venus faciunt conuersationes per amores, adulteria & scortationes: quæ tamen & periculosæ sunt, & non diu sunt lætæ.

Mars & Mercurius, inimicitias, infamias & rixas significant, literis mandatas, & veneficia. Venus & Mercurius significant familiaritates ex artibus. studijs, & commercio literarum, aut à mulieribus ortas.

Incrementa verò & decrementa breuium sodalitatum, iudicanda sunt ex congruentia quatuor præcipuorum locorum. Nam in cardinibus, partæ fortunæ, ac luminum locis, accessio erit illustrior; sed cum ab illis locis aberunt stellæ significantes, effectio erit imbecillior.

Sed quando boni euentus, quando mali ab amicis impendeant, ex qualitate stellarum congruentium, bona vel mala, sumendum est.

DE

DE SERVIS. VIII.

Seruorum & dominorum concordiæ vel discordiæ sumuntur ex XII. domo, & à congruentia stellarum eius loci in genesi: seu cum in eundem locum insistent, seu cum erũt oppositæ. Maximè verò, cum dominator signi eius loci, cum dominatore natiuitatis consentit, aut dissentit.

DE PEREGRINATIone. IX.

Locus peregrinationis sumitur à luminũ positu ad centra, amborum quidem, sed magis Lunæ. nam in occasu, aut cadentibus locis à cardinibus peregrinationes & locorum mutationes significat. Idem significat & Mars, siue in occasu, siue in domo cadente à culmine, cum luminibus aut oppositus est, aut tetragonus.

Si autem & pars fortunæ erit in signis significan-

gnificantibus peregrinationem, tota vita, conuerſatio & actiones erunt apud exteros.

Et cum benefici planetæ adſpiciunt ſignificatorem itinerum, aut ſuccedunt ei, erunt claræ & fauſtæ actiones apud exteros, & reditus maturi, ac non impediti. Cum verò malefici planetæ ſignificatorem itinerum adſpiciunt, erunt difficilia, damnoſa & periculoſa itinera. Sumatur autem conſideratio commixtionis, ubiq; iuxta dominium eorum, qui eundem locum adſpiciunt, ut ſuprà diximus.

Cum lumina ſunt in orientali quadrante, peregrinatio erit verſus orientem, aut meridiem. Sed cum ſunt in occidentali quadrante, aut ipſo occaſu, erit peregrinatio verſus ſeptentrionem & occaſum.

Et cum ſignum ſignificans iter erit uniforme, aut cum dominantes ſtellæ erunt uniformes, per interualla & non aßidua itinera ſuſcipientur. Sed cum erunt duarum figurarum, aßiduæ & longinquæ peregrinationes erunt.

Iupiter autem & Venus cum præsunt signis & luminibus, præbent secura & grata itinera, & comitatus seu per præsides regionum, per quas proficiscendum erit, seu per amicos: & accedent bonæ tempestates, & copia commeatuum.

Si etiam Mercurius adiuuat hanc significationem, erit occasio utilitatum, accessionum & donorum.

Cum verò Saturnus & Mars dominantur luminibus, & maximè si sint oppositi secundum longitudinem, corrumpunt ea bona quæ adsunt, & implicant magnis periculis eos qui iter faciunt. Cum erunt insignis humidis, nauigationes infaustas, aut reditus per loca inuia aut deserta significant.

In fixis, lapsus per loca ardua, vel flatus ventorum.

In Solstitialibus & Æquinoctialibus defectus commeatuum, & morbos.

In signis humanam figuram habentibus, latrocinia, insidias, crudelitates.

In terreſtribus,lacerationes metuendæ erunt à beſtijs,& terræmotus. Et cum adeſt unà Mercurius,pericula erunt à fulminibus, à periculoſis criminationibus, à ſerpentibus, & venenatorum ictibus. Sumenda eſt enim qualitas euentuum,tum fauſta tum infauſta,ex diuerſitate circa cauſam,& ex locis cauſæ actionis,aut facultatum,aut corporis,aut dignitatis, iuxta diſpoſitionem quæ dominatur.

Quibus verò articulis temporum hi euentus accidant , ſumendum eſt ex qualitate temporum , quibus planetæ ad loca ſignificantia peruenerint.

Hæc ſint hactenus breuiter expoſita , & delineata.

DE GENERE MORtis. X.

Reliqua eſt de genere mortis conſideratio,in qua repetenda eſt doctrina ſuprà tra-

dita de vitæ longitudine, utrum fiet interfe-ctio proiectione radij, an verò delapsu signi-ficatoris ad cardinem occidentalem.

Si enim fiet interfectio propter proiectio-nem aut occursum radiorum, consulatur de morte locus, in quo fit occursus. Sed si dela-psus ad cardinem occidentalem mortis causa est, ipse occasus consulatur.

Quales enim erunt insidentes ijs locis, aut si non insident, primi succedentium, tales mortes impendent: ut planetarum naturæ genera euentuum variant, & stellæ adspici-entes, & qualitas loci interfectoris, & natu-ræ finium in signis Zodiaci.

Saturnus igitur dominans, morti adfert exitium per morbos diuturnos, tabem, ca-tharros, febres putridas, lienis labefactatio-nem, hydropem, crassioris intestini aut matri-cis dolores, & alia mala quæ ex frigidis cau-sis superantibus oriuntur.

Iupiter significat mortem ex angina, pul-monum apostemate, apoplexia, spasmo, capi-

tis

tis doloribus, & orificij ventriculi offenſionibus, & ijs quæ accidunt ex anhelitu vehementiore, aut ex fœtore.

Mars adfert exitium per febres continuas, vel compoſitas, ictus ſubitos, renum obſtructiones, cruorem ſputi, ſanguinis effluxus per inteſtina, abortus, infelicitatem in partu, carbunculos, neces violentas: deniq; per omnia quæ faciunt inflammationes, & exceſſum caloris.

Venus necat per ſtomachi & epatis morbos, mentagras, dyſenterias, per cancros, fiſtulas, venena: deniq; per humoris redundantiam, aut corruptionem.

Mercurius necat per furores, animi conſternationes, melancholica deliria, morbum comitialem, tuſſes, anguſtias pectoris, & morbos qui ex immodica ſiccitate, aut corruptione ſicca oriuntur.

Moriuntur ergo naturali morte, qui diſcedunt ex vita, cum ſtellæ, quæ dominantur morti, retinent ſuas, aut familiares qualita-

tes, non impeditæ à maleficis, leuatis super eas: quæ grauius lædere, & insigniorem exitum facere possunt.

Erunt autem mortes violentæ, & insignes, quando aut ambæ maleficæ dominantur loco interfectori, seu coniuncti, seu ex quadrato se adspicientes, aut oppositi secundum longitudinem: aut cum alteruter, vel ambo, Solem aut Lunam adfligunt. Genus enim mortis horum coniunctio, sed claritatem & magnitudinem lumina significant. Præterea qualitas iudicanda est ex aliarum stellarum adplicatione, & ex signis in quibus sunt maleficæ.

Saturnus enim ut quadrato adspectu, aut ex opposito adspiciens Solem, vitæ minitans, in signis fixis, necat per præhensiones turbæ, aut per anginas, aut strangulationem.

Idem minatur Saturnus occidens sequente Luna. Et cum est in signis ferinis, significat lacerationem à bestijs.

Et cum Iupiter adflictus adspicit Saturnum,

num, natus obijcietur beſtijs, in publico cœtu, aut ſpectaculo.

Cum verò oppoſitus eſt Saturnus alteri luminum, aſcendenti in horoſcopo, ſignificat mortem in carcere.

Cum Mercurium adſpicit Saturnus, maximè circa loca ſerpentum in cœlo, aut circa ferinas figuras: ſignificat mortem à venenatis animalibus.

Sed cum ſimul eſt Venus, ſignificat veneficia, & inſidias muliebres.

Cum verò Luna, in Virgine, Piſcibus, aut humidis ſignis adſpicit Saturnum, mergitur natus in undas. Et circa nauim Argo ſignificantur naufragia.

Iunctus autem Saturnus Soli in ſolſtitiali ſigno, aut oppoſitus, aut vice Solis Marti oppoſitus, ſignificat natum opprimi ruina.

Sin autem illi tenebunt medium cœli, ex arduo loco præceps cadet.

Mars autem cum Solem infauſtum, aut Lunam quadrato adſpectu aut oppoſito ad-

ſpicit, in ſignis humanis ſignificat neces in ſeditionibus ciuilibus, aut interficiendos ab hoſtibus, aut ſua manu. Cumq; Venus Martem adſpicit, ſignificat mulieres aut cauſam necis præbere, aut ipſas natum interfecturas eſſe. Cum verò Mercurius Martem adſpicit, natus interficietur à piratis, aut latronibus, aut graſſatoribus.

In ſignis mutilis, aut quorum figuræ ſunt imperfectæ, aut circa caput Meduſæ, Mars ſignificat capite truncandos, aut membris mutilandos.

In Scorpio verò, aut Centauro, ſignificat morituros uſtionibus, aut ſectionibus medicorum, aut ſpaſmis.

Cum verò Mars culmen cœli, aut oppoſitum locum tenet, ſignificat necem in cruce, maximè ſi Mars prope Cepheum aut Andromedam erit.

Sed in occaſu & oppoſito horoſcopi, ſignificat comburi viuos.

In ſignis autem ferinis, ſignificantur neces ex lapſu, aut tractione. Et

Et cum Iupiter adſpicit Martem adſli-ctus, erunt neces inſigniores, ex iudicijs, aut ira ducum aut regum.

Et cum ſimul ſunt malefici, aut oppoſiti inter ſe ſecundum longitudinem, in locis lethalibus, plus conferunt ad necis atrocitatem, ut fert dominium eius qui eſt in loco interfectore. Et erit duplicatum malum: aut maius qualitate & quantitate, cum ambo malefici rationem habent ad locum interfectorem.

Tales & inſepulti relinquentur, & laniabuntur à beſtijs, & volucribus, ſi malefici in ferinis ſignis erunt, nec adſpicit locum interfectorem aliquis beneficus. Et erunt neces in peregrinis regionibus, cum ſtellæ ſignificantes venient ad illorum itinerum tempora: maximè cum ibi Luna erit, aut quadrato adſpectu, aut ex oppoſito illa loca adſpiciet.

(:)

DE TEMPORVM DIuiſione. XI.

Pertractatis ſingulis partibus in ſumma, quæ de corpore, moribus & fortuna quærun-tur, ut initiò inſtituimus, cum quidem conſideratio tantum de præcipuis & craßioribus partibus loquatur: nunc addenda eſt conſideratio de temporum diuiſione, phyſica, & conueniens ſuperiori doctrinæ.

Vt igitur in omnibus prædictionibus fatum commune potentius particularibus reſpici primùm ſolet: ita regio attendatur, quæ particularia multa indicantur, videlicet circa formas corporum, mores animi, legum varietates. Et phyſicè conſiderans ſemper potentiorem cauſam anteferet, ne propter ſimilitudinem natiuitatum, de forma dicat Æthiopem album fore, aut prolixa & demiſſa cæſarie: Germanum verò fuſcum & criſpum: aut hos placidos fore, & amantes artium & ſpectaculorum: econtrà verò Græ-

eos, feros & ineruditos. Neúe de legibus *& viuendi consuetudine aberret à gentis moribus: ut si quis Italo promittat sororis connubium, quod Ægyptijs usitatum est. Deniq; semper uniuersale fatum anteferendum est, deinde particularia secundum magis & minus accomodanda.*

Eodem modo & in diuisione temporum, ad differentias ætatum accommodandi sunt euentus, ne hallucinantes infanti tribuamus actionem, aut nuptias, aut aliud conueniens adultis: aut effœto seni generationem, aut aliud iuuentuti proprium. Sed pro temporum ratione ætatibus congruentia & possibilia accommodemus.

Vna est enim coniectura de uniuersali hominum natura, iuxta collationem ordinis planetarum, incipiens à prima ætate & orbe nobis proximo, videlicet lunari: & desinens in ultima ætate, & supremo orbe planetarum, scilicet Saturni.

Et accident cuilibet ætati congruentia

naturæ sui planetæ, quæ tamen generaliter sumenda sunt: & differentiæ particulares, sumantur ex proprietatibus inuentis in cuiusq; genesi.

Primos igitur quatuor annos, secundum proprium numerum quadriennij, Luna gubernat infantis ætatem, & humiditatem ac fluxus corporis & celeritatem incrementi, & aquosum nutrimentum, & mutabilitatem temperamenti, & hebetem vim rationalis partis, regit pro suæ naturæ qualitate & efficacia.

Sequens decennium ætatis puerilis, regit Mercurius iuxta dimidium viginti annorum, quo spacio partem rationalem format & fingit, ut semina disciplinarum inserantur, & morum ac studiorum proprietates conspiciantur, & exuscitat animos doctrina, assuefactione & primis exercitijs.

Tertiam ætatem, videlicet adolescentiam, regit Venus, sequentibus octo annis, qui numerus congruit cum proprio ipsius circuitu.

itu. Incipit enim tunc motus ciere ſeminalium meatuum, & eorum impletionem, & adpetitionem ad venerea. Tunc enim maximi ſunt ſtimuli & ardores libidinis, amor, error, & incogitantia in eo ipſo quod oculis cernitur.

Quartam verò & mediam ætatem iuuenilem Sol regit, qui mediam ſphæram tenet, ac dominatur annis undeuiginti, & addit animæ quiddam herile; & autoritatem & grauitatem actionum, & cupiditatem gloriæ, & honeſti ſtatus: & tranſitum à ludis, & incomptis moribus, & accerſitis vitijs, ad ſeueritatem, modeſtiam, & appetitionem bonorum.

Quintus verò Mars virilem ætatem regit annos quindecim, iuxta ſuam periodum: & facit animos acriores, & laborum tolerantiores, & auget ſolicitudines, & moleſtias animi & corporis: ac ſenſum indit, & cogitationem, qualis eſt in ætate egreſſa iam præcipuum vigorem, & acuens ad gerendum ali-

quid memoratu dignum, & cum labore suscipiendum, antequam propius accedit finis.

Sextus Iupiter regit senectam annos duodecim, iuxta suum circuitum, ac facit auersari labores propriarum manuum, difficiles, molestos & periculosos: & adducit grauitatem, prouidentiam, amorem successuum, diligentiam in consilio capiendo, in admonitionibus & consolationibus, curam tuendi honoris & laudis, liberalitatem, reuerentiam & sanctitatem.

Postremus est Saturnus, qui ultimam senectam regit, cum iam nimio frigore corporis & animæ motus impediuntur, in audacia, voluptate ciborum, & libidine. Postquam natura amisso vigore tam celeriter deficit, & arescit corpus, & accedit tristitia, & facilis est offensio & magna morositas, propter motuum imbecillitatem, propriam illi ætati. Hæc sunt ætatum discrimina, in genere considerata.

Particulares verò significationes sumendæ sunt

dæ sunt secundum suam cuiusq; genesin, ut suprà de singulis vitæ gradibus & accidentibus dixi, ex loco dimissionis radiorum, ut de vitæ tempore dictum est. Spectandum videlicet, quando significator ad eum locum perueniat.

Ac ex horoscopo de valetudine & peregrinatione iudicandum erit.

De facultatibus, ex parte fortunæ. Ex Lunæ positu, de animæ moribus & conuersatione. Ex Solis positu, de dignitate & gloria. At ex medio cœli, de cæteris vitæ actionibus, de amicitijs, de procreatione liberorum.

Non enim erit una benefica stella dominatrix eodem tempore, cum multa concurrant simul contraria accidentia. Vt quando aliquis amittens cognatum, accipit hæreditatem: aut ægrotans ad dignitatem euehitur: aut cum amanti ocium nascuntur liberi, aut concurrunt alia, ut multa accidere solent. Non enim pariter fausti sunt, aut

infausti

infausti euentus corporum, animæ, facultatum, dignitatis, amicorum aut inimicorum: sed accidit fortasse tale quiddam in summa felicitate aut summa calamitate, quando concurrunt aut beneficæ omni radiorum dimißione, aut contrà maleficæ. Sed id rarò fit, propterea quòd hæc infirma hominum natura rarò ad alterutrum extremorum accedit, sed prona est ad mixturam bonorum & malorum.

Loca igitur prorogatoris, dicto modo sumemus, stellas occurrentes sibi in locis ad quæ radij dimittuntur. nec solum sumemus interfectores, ut de vitæ temporibus dixi, sed omnino omnes: nec tantum corporibus coniunctos, aut oppositos, aut ex quadrato se adspicientes, sed etiam ex trigono aut sexangulo se adspicientes.

Et primùm quidem danda sunt tempora cuiuslibet prorogationis illi planetæ, qui tenet gradum loci aphetici, aut alteri illum adspicenti.

Si

Si autem deeſt, demus ei planetæ, qui proximè anteceſſit: donec perueniemus ad alium, qui adplicatur ad ſequentem gradum iuxta ordinem ſignorum.

Deinde huic tribuemus tempora usq; ad ſequentem, & in cæteris ſimiliter: & ſimul adſumantur planetæ, ut ſint diſpoſitores, qui ſunt iu ſuis finibus.

Cum autem prorogatio ſumitur ab horoſcopo, dentur anni gradibus longitudinis, æquales aſcenſionibus cuiusq; climatis. Sin autem ſumitur prorogatio à medio cœli, dentur anni æquales aſcenſionibus medij cœli. Ac usq; ad cardinem ſimili modo dentur anni æquales pro proportione collati ad aſcenſiones, aut deſcenſiones, aut tranſitum in medio cœli: ſicut & ſuprà dictum eſt, de vitæ temporibus.

Conſtituemus ergo præcipuos ac uniuerſales temporum datores, hoc modo, quem recenſui. Annos verò conſtituemus hoc modo, computantes ſecundum ſignorum ſucceſſionem

onem à loco prorogatore , numerum anno-rum nati,& singulis gradibus annum tribu-entes , ac sumentes postremum tanquam di-spositorem. Sic & de mensibus faciemus, computantes numerum mensium à natiui-tate, à loco qui dominatur ei anno quem cō-putas: ac tribuemus singulis signis dies vi-gintiocto. Itemq́, dies post natalem diem, numerabimus à locis mensium , tribuentes cuilibet signo,ordine dies duos & dimidium.

Animaduertendum etiam, quæ stellæ po-tissimum generales locos transeant. Non enim parum ad deprehendenda tempora e-uentuum momenti adferunt. In genera-libus autem locis præcipua vis est Saturni, Iouis in annuis: Martis & Solis, Veneris & Mercurij, in menstruis: Lunæ verò transi-tus in diurnis. Notandum & hoc,*quòd ge-nerales temporum arbitri præcipuè euentus producunt & gubernant: particulares ve-rò,vel adiuuant illorum actiones, vel impe-diunt,pro naturæ suæ cōuenientia aut diuer-sitate.*

sitate. Transitus stellarum vel augent intenduntq́; , vel relaxant & minuunt accidentia. Etenim generaliter prorogatoris locus,& generalium temporum dominus,assumpto etiam participe finium domino, accidentium qualitatem & durationem significant. Retinent enim singulæ stellæ conuenientiam cum illis genituræ locis,quorum dominium initio acquisiuerunt. Vtrum prospera futura sint accidentia,vel aduersa, deprehendetur ex proprietate naturali & acquisita , benefica vel malefica arbitrorum temporis: itemq́; ex eorundem à principio cum locis, quæ obsederunt, conuenientia aut discrepantia.

Quo tempore se decretorum vis præcipuè ostensura sit, cognoscetur ex configuratione signorum annuorum & menstruorum ad illa loca, quæ earum effectionum causæ sunt, itemq́; ex habitudine ad annua & menstrua signa illorum locorum , per quæ planetæ transitus faciunt , & ex quibus Sol Lunaq́;

eadem

eadem intuentur. Si enim fuerit à principio in genitura horum cum locis, quos afficiunt, congruentia, & accesserit postea in transitu conueniens ad eadem configuratio, pro re nata bonum: si contraria illis, imbecillia omnia. At si conuenientia nulla sit, siq; diuersitas conditionis simul incidat, aut in transitu oppositis quadratisúe radijs loca illa infestent planetæ, malum adferunt. Idq; in reliquis configurationibus fieri non solet.

Cum ijdem domini extiterint & temporum & transitus, ingentia & mediocre nihil decernunt in utramq; partem: multoq; magis etiamsi non solum ideo quod temporum arbitri, sed quòd à principio dominium in genitura sortiti sunt, causas rerum complexi fuerint. Prorsus autem felices fiunt, quorum unus idemq; locus in omnes aut plures prorogationes inciderit: aut si hæ diuersæ fuerint, cum ijsdem temporibus omnes pluresúe

pluresúe occurſus beneficorum aut maleficorum concurrerint. Hæc de conſideratione temporum hoc loco dixiſſe ſufficiat. Genera euentuum in quibusq; temporibus non attexam, eo quòd, ut initiò propoſuimus, uniuerſali ſtellarum efficacia cognita, particularia conſequenter accommodari poſſunt, ſi aptè cum Mathematici cauſa, iuncta fuerit etiam cauſa mixtionis.

F I N I S.

CL. PTOLEMÆI CENTILOQVIVM, SIVE centum sententiæ, Io. Iouiano Pontano interprete.

A Te & à scientia. Fieri enim nequit, ut qui sciens est, particulares rerum formas pronunciet: sicuti nec sensus particularem, sed generalem quandam suscipit sensibilis rei formam. oportetq; tractantem hæc, rerum coniectura uti. Soli autem numine afflati prædicunt particularia.

4 *Cum is qui consultat, ipsum melius scrutabitur, inter id & eius formam nulla rerum differentia erit.*

3 *Qui ad rem quampiam aptus est, habebit profectò & huiusmodi significationis stellam,*

Iam, admodum potentem in sua genitura.

4 *Anima ad cognitionem apta, veri plus assequitur, quàm qui supremam in modum se in scientia exercuit.*

5 *Potest qui sciens est, multos stellarum effectus auertere, quando naturam earum nouerit, ac seipsum ante illorum euentum præparare.*

6 *Tunc dierum prodest & horarum electio, cum tempus à genitura bene constitutum est. Si enim contrarium est, nequaquam profecerit: quamuis bonum fortasse exitum respexerit.*

7 *Non potest quispiam stellarum mixturas percipere, nisi naturales prius differentias, mixturasq́; cognouerit.*

8 *Sapiens anima confert cœlesti operationi: quemadmodum optimus agricola arando, expurgandoq́;, confert naturæ.*

9 *In generatione atq; corruptione formæ afficiuntur à cœlestibus formis. Idcirco qui imagines faciunt, iis utuntur, cum eò stellæ ingressæ fuerint obseruantes.* 10

10 *In dierum horarumq́ electionibus utere maleficis: perinde ut optimus medicus ad curationem venenis utitur, moderatè.*

11 *Diem horamq́ non antè eligas, quàm propositæ rei noueris qualitatem.*

12 *Amor odiumq́, ne vera eueniant iudicia, prohibent: siquidem minuunt maxima, augent minima.*

13 *Cum cœlestis constitutio quippiam significauerit, adiutricibus etiam corruptiuis stellis, hoc est, secundarijs utere.*

14 *Quantis in erroribus versatur astrologus, cum locus septimus, atq́ eius dominus afflicti erunt?*

15 *Ascendentia inimicorum regni, sunt signa ab ipsius regni ascendente declinantia. Amicorum verò ascendentia, sunt cardines, locaq́ succedentia. Idem & in dogmatibus.*

16 *Cum in octauo loco beneficæ dominabuntur, damnum à viris bonis afferunt: quæ si bene affectæ fuerint, illud dimouebunt.*

17 *Cum de senis cuiuspiam vita iudicas,* non

non antè iudicium feres, quàm dimensus fueris, quot ille poßit annos viuere.

18 Cum ambo luminaria in eodem minuto fuerint, si ascendit benefica, natus aquè sane in omnibus quæ inciderint, bene fortunatus erit. Simili modo, si & inuicem opponentur ab ortu atq; occasu. Sin malefica est in ascendente, contrarium sentias.

19 Vis purgationis hebetatur, cum Luna fuerit Ioui coniuncta.

20 Membrum ferro ne percutito, cum Luna signum tenuerit, quod membro illi dominatur.

21 Cum Luna fuerit in Scorpione aut Piscibus, dominusq; ascendentis stellæ sub terrā positæ copulabitur, bonum est purgationibus uti. Si verò copulatur stellæ supra terram constitutæ, potionem qui sumpserit, euomet.

22 Vestem nec primùm induas, nec incîdas, ubi Luna fuerit in Leone collocata. Est autem peius, si eadem malè affecta fuerit.

23 Lunæ ad stellas figuratio, natum bene

agilem facit: quæ si potentes fuerint, effectiuam: sin imbecilles, inertem ad agendum commotionem indicant.

24 *Defectus luminarium in cardinibus genituræ, annuarumúe conuersionum, noxius est: accipiunt autem locum ab interuallo ascendentis ac loci defectus. Vt autem ab hora solaris eclipsis annos, sic ab eclipsis lunaris horis menses capis.*

25 *Dominatoris progreßionem cum in medio cœli positus est, per sphæræ ascensiones: cum verò in ascendente constitutus est, per climatis ascensiones facito.*

26 *Latet planè res, cum stella eam significans aut sub terra, aut in loco alieno Soli coniungitur: contrà patet, cum è depreßione in altitudinem tollitur, proprioq́; in loco collocatur.*

27 *Venus nato voluptatem affert in membro, cui signum in quo ipsa est, dominatur. Idem & in cæteris stellis.*

28 *Cum præstare non poteris, ut duabus*

Lunam

Lunam stellis coniungas: id præsta, ut stellæ fixæ eam coniungas, illarum mixturam habenti.

29 Stellæ fixæ irrationabiles, atq; admirabiles felicitates afferunt: quas tamen plerunq; calamitatibus insigniunt, nisi & planetæ ad felicitatem conueniant.

30 Inspice primorum generis regum creationes. Si enim ascendens creationis conuenit cum ascendente genituræ regis filij, is regis successor erit.

31 Cum regni dominator in locum climatericum inciderit, tunc aut rex, aut è regni principibus magnus quispiam morietur.

32 Concordiam inter duos facit conueniens stellarum figuratio, speciem rei significantium, ex qua beneuolentia in utriusq; genitura constituta est.

33 Amor, odium, tum ex luminarium concordia discordiaq;, tum ex utriusq; genituræ ascendentibus deprehenditur. Adaugēt autem beneuolentiam, obedientia signa.

34 *Dominator seu hospitator interlunij, si cardinalis fuerit, quæcunq; illo mense futura sint, significat.*

35 *Sol cum in alicuius stellæ locum deuenerit, vim eius excitat, quam in aëre habet.*

36 *In condendis urbibus, stellis fixis, quæ conferre habeant, utere: in ædificandis verò domibus, erraticis. Reges cuiuscunq; urbis, quæ Martem culminantem habuerint, gladio plerumq; pereunt.*

37 *Qui Virginem aut Pisces horoscopum habent, hi potestatis suæ causa erunt. Quorum autem ascendens erit Aries aut Libra, hi mortis suæ causa erunt. Eodem modo in cæteris signis ratiocinaberis.*

38 *Cum Mercurius in altera domo Saturni constitutus ac potens fuerit, coniecturatiuum nato dat intellectum, ac rerum scrutationem: in Martis verò domo, ac præsertim in Ariete, facundiam.*

39 *Afflictio undecimi loci in creatione regis, detrimentum significat & domesticorum eius,*

eius, & pecuniarum. Secundi autem loci afflictio, pecuniarum ouilis eius detrimentum significat.

40 Cum ascendens à maleficis oppressum fuerit, qui tunc natus est, sordidis rebus delectatur; ac malè olentes odores probat.

41 Loci octaui, dominiq; eius afflictionem tempore discessus caueto: at secundi, atq; eius domini, tempore reditus.

42 Morbus qui cœpit, cum Luna fuerit in eo signo, quod malefica aliqua tenuit in genitura, siue in quadrangulo, aut diametro eius, grauißimus futurus est. Si autem malefica respicit, periculosus. Sin in loco, ubi genituræ tempore benefica fuerit, sine periculo erit.

43 Maleficas gentis figuras contrariæ temporum significationes intendunt.

44 Noxium est, cum ægri ascendens genituræ ipsius figuris refragatur, neq; ad beneficum aliquem tempus peruenerit.

45 Quisquis genituræ suæ dominatores

aut ascendens in signis humanis non habet, ab humanitate alienus etiam sibiipsi erit.

46 Magnæ in genituris felicitates conferuntur tum à stellis fixis, tum ab inter luniorum cardinibus, tum à locis partis fortunæ regni, cum horoscopus in eis repertus fuerit.

47 In genitura cum malefica in locum beneficæ in alterius genitura inciderit, is qui beneficam habet, ab eo qui habet maleficam, detrimento afficietur.

48 Quando culmen domini, hoc est principis, fuerit horoscopus subiecti, aut dominatores beneuola configurabuntur figura, diu inseparabiles permanebunt. Idem etiam, cum sextus locus serui inuentus fuerit horoscopus principis.

49 Cum ascendens subiecti fuerit culmen in genitura domini, tantam subiecto illi fidem dominus adhibebit, ut ei ab illo imperetur.

50 Ne prætermittas centum & decem nouem coniunctiones. In his enim posita est cogni-

cognitio eorum, quæ fiunt in mundo & generationis & corruptionis.

51 In quo signo Luna est genituræ tempore illud in conceptu fac ascendens. Et in quo signo inuenta fuit in conceptu, illud, aut eius oppositum fac ascendens in partu.

52 Domini genituræ hominum proceræ staturæ in sublimitatibus sunt, & ipsorum horoscopi in signorum principijs. Eorum verò qui sunt breuis staturæ, in humilitatibus inueniuntur. Adhæc inquirito, signané recta, an obliqua sint.

53 Domini genituræ macilentorum hominum, latitudinem non habent: pinguium autem habent. Quòd si latitudo australis est, agiles erunt: sin borealis, inagiles.

54 Dominatores in ædificationibus, ubi copulantur stellæ subterraneæ, ædificij erectionem impediunt.

55 Martis aduersus naues noxia vis imminuitur, cum neq; in cœli medio, neq; in undecimo est loco. in his enim locis nauem cor-

rumpit, prædonibus per vim occupantibus. Incendetur autem nauis, si ascendens ab aliqua stella fixa, quæ ex Martis mixtura sit, affligetur,

56 *Cum Luna est in primo quadrangulo, hoc est, ex quo à Solis coniunctione recessit, corporum humiditates ad secundum usq; effluunt, in reliquis autem decrescunt.*

57 *Cum septimum locum, atq; eius dominum in ægritudine afflictum videris, medicum mutato.*

58 *Coniunctionis locum, quo in loco ab anni ascendente est, inspice: siquidem cum profectio illuc peruenerit, tunc euentus erit.*

59 *De absente quod acciderit, ne pronunciato, antequam videris, an temulentus factus sit: neq; quòd vulnus acceperit, antequam exquisieris, an sanguis ei missus fuerit: neq; quòd thesauros inuenerit, priusquam scrutatus fueris, ne fortè depositum acceperit, cum omnium figuræ similes sint.*

60 *Super ægrotis criticos dies inspice, ac*

Lunæ

Lunæ peragrationem in angulis figuræ sexdecim laterum. ubi enim eos angulos bene affectos inueneris, bene erit languenti: contrà malè, si afflictos inueneris.

61 Luna significat ea quæ corporis sunt, ut quæ ei pro motu similia sunt.

62 Cum minutum coniunctionis principium facies, potes de mutatione aëris in mense illo iudicare. erit enim iudicium iuxta dominatorem anguli figuræ cuiusq; vincit enim aëris naturam, assumens in his etiam præsentis temporis qualitatem.

63 Cum Saturnus Iupiterq; coniunguntur, uter eorum sublimior sit vide, ac iu[illegible] illius naturam pronunciato. Idem etiam in cæteris stellis facito.

64 Vbi sciscitationis dominatorem inspexeris, quam hic in anni conuersione, seu in ascendente nouilunij potestatem habet inspice, ac secundum hæc pronuncia.

65 In minima coniunctione, differentia

mediæ coniunctionis: & in media, maximæ coniunctionis differentia.

66 Sola profectione ne utare, sed etiam attributionibus & ademptionibus stellarum.

67 Diminuuntur anni ob accipientis imbecillitatem.

68 Malefica cum matutina est, casum: vespertina verò, morbum significat.

69 Erit in uisu nati vitium, cum Luna Soli aduersa est, ac nebulosis stellis coniungitur. Item cum Luna est in occiduo cardine, ambæq; maleficæ stellæ in cardine orienti: Sol quoq; cardinalis est, natus ipse oculis capietur.

70 In furentibus Luna Mercurio non copulatur, neuterq; ascendenti in dæmoniacis. in hac figura Saturnus quidem noctu, Mars autem interdiu cardinem tenebit: maximeq; in Cancro, Virgine, ac Piscibus.

71 In marium genituris, cum utrunq; luminare in signis fuerit masculinis, actiones eorum secundum naturam erunt. In genituris

nitatis verò mulierum, actiones ipsæ intendentur. Idem de Marte, Venereq́ꝫ. matutini namqꝫ masculescunt, vespertini fœminescunt.

72 *Quæ sunt educationis, à dominis triangularitatis ascendentis capito: quæ vitæ, à dominis triangularitatis luminaris conditionarij.*

73 *Sol ubi repertus fuerit cum capite Gorgonis, si neqꝫ adspicitur à benefica stella, neqꝫ benefica octauo loco præest, dominusq́ꝫ conditionarij luminaris Marti opponitur, aut eum è quadrangulo percutit, ei qui natus est, caput truncabitur. Quòd si luminare culminabit, corpus eius sauciabitur. Sin copulatio à Geminis, aut à Piscibus fuerit, manus ac pedes eius amputabuntur.*

74 *Quicunqꝫ Martem ascendentem habet, omnino cicatricem in facie habebit.*

75 *Cum Sol ascendentis domino coniungitur in Leone, nec Mars aliquam in se ascendente prærogatiuam habet, nec benefica*

in octauo loco est, qui natus est, exuretur.

76 Cum Saturnus cœli medium tenet, opponiturq́; ei conditionarium luminare, ac terrenum signum est in imo, qui natus est, ædificiorum ruina interibit. Quòd si humidum signum est, aquis suffocabitur. Si verò humanum, ab hominibus strangulabitur, aut laqueo flagellisúe peribit. Verùm si benefica octauo in loco est, propior his erit, non tamen morietur.

77 Ascendentis profectionem pro iis quæ corporis sunt facito, partis fortunæ, pro iis quæ sunt externa, Lunæ pro corporis animæq́; connexione, medium cœli pro actionibus.

78 Exercet sæpe vires stella, quo in loco nullas habet vires, lucrum inexpectatum nato afferens.

79 Mars cum in undecimo est loco, qui hunc sic habet, domino suo non dominatur.

80 Cum Venus Saturno coniugitur, habetq́; hospitatorem aliquem in loco septimo, qui natus est, sordidi coitus erit.

Tempora

81 *Tempora modis septem deprehenduntur: ab interuallo duorum dominatorum: ab interuallo configurationum inter se: ab accessu alterius ad alterum: ab interuallo inter se alterius ipsorum, & loci rem quæsitam significantis: ab occasu stellæ cum additione atq; ademptione: & à mutatione dominatoris: & ab accessu planetæ in locum suum.*

82 *Cum figuræ æquales erunt nouilunij aut plenilunij, horoscopum inspice: quæ si etiam æqualis fuerit, ad ferendam sententiam ne properes.*

83 *Tempus impetrationis, inter impetrantem ac regem, affectionem indicat. Cathedra autem indicat ea, quæ actionis sunt.*

84 *Mars cum est ascendentis dominus tempore captæ possessionis, præestq; secundo loco, aut copulatur domino secundi multum damnum afferet.*

85 *Cum ascendentis dominus secundi loci domino configurabitur, sponte princeps multas impensas faciet.* Sol

longáne, an breuis sit, demonstrat. Dominus finium, imi ac medij cœli, item Lunæ, substantiam eius demonstrat.

91 *Malum signum est, cum ægroti dominator combustus est, maximè si fortunæ pars affligitur.*

92 *Saturnus orientalis non adeò nocet ægro, sicuti nec Mars occiduus.*

93 *Ex figuris non antè iudicabis, quàm coniunctionem feceris. Principia enim in unaquaq; coniunctione transmutantur: quocirca ambas misceto, nec errabis.*

94 *Locus potentioris ex dominatoribus ea quæ in cogitatione sciscitantis sunt, indicat.*

95 *Quæ cum singulis oriuntur decurijs, ea nati voluntatem ad artem quam tractat comprobant.*

96 *Significantia eclipsis, decreta sunt eius quæ propius cardines. Considera etiam naturam stellarum simul consistentium, tum erraticarum, tum fixarum, ac etiam simulacra coorientia, & secundum hæc pronuncia.*

Res

97 *Res de qua est sciscitatio, breui perficitur, cum nouilunij seu plenilunij dominus cardinalis est.*

98 *Traiectiones atq; crinitæ secundas partes in iudicijs ferunt.*

99 *Traiectiones aëris siccitatem indicant: quæ si ad unam partem feruntur, ab angulo illo ventum indicant: sin in diuersas feruntur partes, aquarum imminutiones, aëris turbationes, & exercituum incursiones indicant.*

100 *Cometæ, quorum intercapedo est undecim signorum à Sole, si apparuerint in cardinibus, regni alicuius rex, aut ex principibus regni aliquis morietur. Sin in loco succedente, bene se habebunt quæ thesauri eius sunt, suum tamen gubernatorem mutabit. Quòd si in loco declinante, morbi ac repentinæ mortes erunt. At si ab occasu mouentur ad ortum, externus hostis regiones incursabit: sin non mouentur, prouincialis hostis erit.*

FINIS.

INDEX.

Libri Primi.

Libri Secundi.

De colo-

Libri Tertij.

Distribu-

De for-

Libri Quarti.

FINIS.